DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ. TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 23. SZÁM. Debrecen, 1939 január 29 vasárnap ÁRA: 24 FILLÉR.

Megosztott társadalom

Aki nyitott szemmel figyeli a közéleti és társadalmi jelenségeket nálunk, rájön, hogy kínos vajúdás idejét éli a magyarság. Forrásban van minden, nyugtalanságban élnek az emberek, ki-ki a maga módján szeretné megváltani a nemzetet, különböző áramlatok birkóznak egymással, új eszmék kavarognak. A magyar élet új bora most forr, ki tudja milyen lesz, nemes ital vagy csak homoki vinkó?

Ezúttal bizonyos társadalmi jelenségeket vegyünk górcső alá. Kifejezetten nem lehet elkülöníteni ezeket az eseményeket és jelenségeket politikai vonatkozásoktól, de meg kell látnunk, hogy a magyar társadalom egyáltalán nem mutatja azt a képet, melyből megnyugtató következtetéseket lehetne levonni.

A magyar társadalom szétválasztásának folyamata zajlik le szemünk előtt. A hírlapok hasábjain újabb és újabb mozgalmak híre kergeti egymást. Annyi mozgalom még sohasem volt Magyarországon, mint mostanában. Egymásután jelentkeznek a különböző rétegek más és más célkitűzésekkel, programokkal, elképzelésekkel.

Ismételjük, ezúttal a társadalmi jellegű megmozdulásokról beszélünk. Itt van újabban a sárkányos mozgalom, itt van a törzsökös magyarok mozgalma, itt van a legújabb parasztmozgalom. Jelentkezik a fórumon az a hang, mely védelmébe veszi »a nem őstelepülésű« magyarokat, megszólal az az aggodalom, mely az idegen származású magyar honpolgárok disszimilációs folyamatát teszi bírálat tárgyává, mindezek tetejébe a zsidókérdés társadalmi és gazdasági vonatkozásai teszik terhessé a levegőt.

Mindenki a maga igazát reklamálja, a maga álláspontját és felfogását tartja egyedül üdvözítőnek. És ha nézzük az okfejtéseket, bizony zavarba kell jönni afelől, hogy kinek adjunk hát igazat. Igaza van azoknak, kik törzsökös magyarokat kívánnak a gátra, minden jelentős pozícióba; igaza van azoknak, kik azt mondják, hogy idegen származású, de lélekben és gondolkodásban teljesen magyarrá vált honpolgároknak éppen olyan joguk van az élethez a magyar földön; nagy igazság van abban is, hogy a parasztt ömegeket fel kell emelni mai elhagyottságukból, igazság van abban is, hogy a nemzet testéből nem szabad kirekeszteni az asszimilálódott rétegeket, hogy nem szabad vérlecsapolást csinálni, mikor vérbőséggel éppen nem dicsekedhet a nemzet; nem szabad elidegeníteni azokat, kik hű fiai ennek a hazának. Viszont teljesen igaza van azoknak, kik a tősgyökeres magyarság megerősítését elsőrendű nemzeti fontosságúnak hirdetik. Szóval különkülön minden jelentkező felfogásnak igazsága van és mégis, ha a sok igazságot egymás mellé teszik, az ellentétek élesen kiütköznek.

Nem vagyunk pesszimisták és nem vagyunk hajlandók végzetesnek feltüntetni a kavargó áramlatok hullámverését. De lehetetlen attól az érzéstől szabadulni, hogy a mai komoly időkben nem egészséges tünet a magyar társadalom túlontúl való megosztottsága. Ez a mostanában jelentkező sok mozgalom nem annak bizonyítéka, hogy a nemzettest teljesen egészséges. Olyasvalami történik most a magyar társadalomban, mintha az egyébként ép testben mást akarna az agy, a kar, a láb.

Letagadhatatlan, hogy a társadalom széttagoltságának mélyrehatóbb okai vannak és elindítója pedig az, hogy a nemzeti közvélemény a maga egészében nem talál egységes célkitűzéseket és egységes akaratot. Pedig ha valamikor ideje volt annak, hogy a haza minden rendű és rangú fiát egymásra találjon, úgy a mai komoly napok azok. Persze megint nem lehet elérni a magyar lelkek igazi egységét olyan eszközökkel és módokkal, melyek csak arra alkalmasak, hogy egyik oldalon jelentkező mozgalom ellenhatásaként másik és másik mozgalom keletkezésére okot adjanak. Az igazi egységes nemzeti közvélemény kialakításának útja az, ha előtérbe helyezzük azokat a szent célokat, melyekben minden magyar megegyezik. Ezeket a célokat nem nehéz megtalálni, hiszen ott élnek minden jó magyar lelkében, tudatában és hő vágyában: ezeknek a céloknak koronája a boldog Nagy-Magyarország megteremtése.

—o—

Chamberlain békebeszédet mondott

„Nincsenek olyan ellentétek, melyeket ne lehetne háboru nélkül megoldani" — Angliának mégis fel kell készülnie a védelemre és nagyarányu fegyverkezést folytat

London, jan. 28. Chamberlain miniszterelnök a birminghami Ékszerész Szövetség lakomáján hosszabb pohárköszöntőt mondott. Beszéde külpolitikai részében kifejtette, hogy a nemzetközi ügyekben észlelhető politikai feszültség sulyosan nehezedik az üzleti életre. Ez már egymagában indokolja a kormány szakadatlan erőfeszitéseit, amelyek a feszültség enyhitését és a nemzetek közti jobb megértés létrehozását célozzák.

— Sok birálat érte a müncheni egyezményt — mondotta — és az azt megelőző eljárásomat, amelylyel személyes érintkezés utján igyekeztem megoldani azokat a kérdéseket, amelyek a világot majdnem katasztrófába döntötték. Azonban visszatekintve az eseményekre, nem látok semmi sajnálni valót és nincs okom feltenni, hogy másként kellett volna cselekednem. A háboru manapság oly borzalmas veszteségeket s szenvedéseket okoz, tekintet nélkül végső kimenetelére, hogy sohasem szabad megengedni, hogy kitörjön.

Nemrég a külügyminiszterrel Rómába látogattunk el. Ezért is szigoruan biráltak olyanok, akik akadályozni kivánják mindkét ország népe békeóhajának megvalósitását, t. i. azt, hogy barátságban és kölcsönös megértésben éljenek egymással és hogy esetleges ellentéteiket tanácskozásokkal és ne erőszakkal intézzék el. Ez áll nemcsak Olaszországra és Angliára, hanem Franciaországra és Németországra is és azt hiszem, a világ minden országára. Meglehet, hogy kormányokkal és nem népekkel van dolgom, mindazonáltal ápoljuk a népek barátságát, amit az egyénnek épp ugy tehetnek, mint a hivatalos képviselők. Értessük meg velük, hogy nem valószinü ellenségeknek, hanem hozzánk hasonló embereknek tekintjük őket, akikkel mindig készek vagyunk az egyenlőség alapján beszélni, álláspontjukat előitéletmentesen meghallgatjuk és tőlünk telhetőleg teljesitjük észszerü törekvéseiket, amelyek nem ellenkeznek másoknak a szabadságra és igazságra vonatkozó jogaival. Csak ilyen módon küszöbölhetjük ki a nemzetközi légkört mérgező örökös bizalmatlanságot és szerezhetjük vissza biztonságunkat és azt a bizalmat, amely a vállalkozás létfeltétele.

Angliában a munkások, munkaadók, férfiak és nők egyaránt hálásak lehetnek az itteni viszonyokért. Őszintén örülnék, ha más országok viszonyai is javulnának és készséggel tanácskoznánk ennek megvalósitása érdekében más országok képviselőivel. De a nép létszinvonalának javitására csak békeidőben lehet figyelmet forditani. Ezért remélem, hogy minden országban valamennyi józaneszü ember osztani fogja azt a kivánságomat, hogy elkerülhessük a háborut.

Chamberlain ezután azt hangoztatta, hogy amig nem létesülnek olyan megállapodások, amelyek elsöpörnek minden politikai feszültséget, addig Angliának fel kell készülnie a védelemre bármely támadás ellen, érje az magát az országot, a népet, vagy a szabadság elveit, amelyekkel a demokrácia léte összefügg. Fegyverkezésünk célja — mondotta — csak a védelem s nem a támadás. Fegyverkezésünk méreteire megemlitem, hogy az 1939 március 31én záruló év során 60 uj hadihajó 130 ezer tonna ürtartalommal, a következő évben 75 uj hadihajó 150 ezer tonna ürtartalommal növeli tengeri haderőnket.

Chamberlain ezután ismertette a légi és szárazföldi hadsereg, a légelhárító haderő és a polgári légvédelem felépitésének eddigi eredményeit és sajnálkozását fejezte ki, hogy háborus készülődésekre kell forditani az ország jövedelmének ily óriási arányát. Azt hiszem — folytatta ezután, — most itt az idő, hogy mások is hozzájáruljanak ama eredmény eléréséhez, amely dusan ontaná áldását mindnyájunkra. A levegő ma hirekkel s gyanukkal terhes, amit nem volna szabad megtürni. A békét csak olyan kihivás veszélyeztethetné, amely az Egyesült Államok elnökének szavai szerint az erőszakon alapuló világirodalom követelését jelentené. Ennek a követelésnek, mint ahogy azt az Egyesült Államok elnöke és én magam is ismételten kijelentettük, a demokráciák szük

Nyulszőr
KALAP 11.80
FRANK-nál
ARANY-BIKA

ségképpen ellentállnának. De nem hihetem, hogy ilyen kihivás szándékoltatnék, mert a háboru oly sulyos következményekkel járna mindkét oldal népeire nézve, hogy nem indithatná azt meg egykönnyen olyan kormány, amely a nép érdekeit szivén viseli.

Meg vagyok győződve, hogy nincsenek olyan ellentétek — legyenek azok még oly komolyak —, amelyeket ne lehetne háboru nélkül tanácskozás és tárgyalás utján megoldani, amint azt a Hitler kancellár által és általam Münchenben aláirt nyilatkozat leszögezi. Járjunk tehát továbbra is a béke és a békülés ösvényén, de amig nem egyezhetünk meg a fegyverkezés általános korlátozásában, addig folytassuk országunk megerősitését.

Csáky külügyminiszter expozéjának viszhangja Jugoszláviában

„Jugoszlávia részéről semmi akadálya sincs a Magyarországhoz való viszony elmélyitésének."

Belgrád, január 28. (MTI.) Jugoszláv politikai körökben gróf *Csáky István* külügyminiszter beszámolója nagy megelégedést keltett. *Nemcsak a jugoszláv-magyar közeledésre vonatkozó részt, de az expozé általános részét is osztatlan helyesléssel fogadták.* Mértékadó politikai körök meg vannak győződve arról, hogy *a két ország közeledését Ciano készitette elő a béllyei megbeszélések alkalmával* s hogy a magyar külügyminiszter most elhangzott beszéde *a közvetlen tárgyalások megindulásának bevezetője volt. Jugoszláv részről semmi akadálya nincs a Magyarországhoz való viszony elmélyitésének s az egész közvélemény helyesléssel fogadná a mindkét félre előnyös végleges megegyezést.* Azt hiszik, hogy Sztojadinovics miniszterelnök legkésőbb március első napjaiban a Házban tartandó politikai beszámolója alkalmával választ majd a magyar külügyminiszter kijelentéseire.

Ruszinszkóban tilos a magyar beszéd

Munkácsra érkezett jelentések szerint Ruszinszkóban a hatóságok megtiltották a magyar és orosz nyelven való beszédet. A lakosság egymás között csak csehül, vagy ukránul beszélhet.

Huszt, január 28. Volosin »Nova Svoboda« cimü hivatalos lapját a katonai hatóságok »Le a cseh miniszterekkel« cim alatt közölt cikke miatt elkobozták. Volosin miliciájának 100 tagját engedélynélküli tüntetés szervezésének kisérlete miatt internálták.

Sidor szlovák miniszter feltünő nyilatkozata

„Minden jel arra mutat, hogy a németek egyelőre feladták Nagy-Ukrajna tervét."

Pozsony, január 28. (MTI.) Kelet-Szlovákiában — mint ismeretes — nagyobbszámú ruszin él. A Volosin-kormány ezért már kezdettől fogva határkiigazitásra törekedett Kárpátalja és Szlovákia között. Sidor államminiszter nemrégiben kijelentette, hogy Szlovákia elzárkózik a ruszinlakta területek átadásától. Ezért a *Nova Szloboda*, a kárpátaljai kormány hivatalos lapja heves támadást intézett Sidor ellen.

A pénteki esti szlovák lapok Sidor Károly újabb nyilatkozatát közlik az ukrán kérdésről külpolitikai és belpolitikai szempontból.

— Minden jel arra mutat — hangzik Sidor nyilatkozata —, hogy *a németek egyelőre feladták Nagy-Ukrajna tervét. Ezt bizonyitja Ribbentrop külügyminiszter varsói látogatása is.* Azok a forgalomba került különféle térképek, amelyek Kárpátaljáját Nagy-Ukrajna részének ábrázolják és amelyeken Lengyelország egy része Szlovákiához van csatolva, nem okvetlenül német eredetüek csak azért, mert német nyelven adták ki őket.

Ezután Sidor elmondja, hogy a Kelet-Szlovákiában élő 79.000 ruszinnak megvan a parlamenti képviselete, megvannak az iskolái, Eperjesen püspökségük van, nincs tehát okuk rá, hogy Szlovenszkóban ne érezzék jól magukat. Belpolitikailag tehát ez a kérdés Szlovákia számára meg van oldva. *A szlovákok sohasem egyeznek bele abba, hogy az ukránok eltolják a határt Szlovákia és Kárpátalja között.* Minden ilyen kisérletet törvényellenes irredentának minősitenének.

Idényvégi
árusitás
Kardos László
1831.

MAGYAR RUHÁKHOZ
férfi- fiu
Szövetekben
Gyapjuszövetekben
Vászonban
Kézelőkben
Nyakkendőben
Hogy választékot nyújt a
BENYATS ÁRUHÁZ

Ne idegen vállalkozók nyerjék el a helyi munkát

Az elmult években, ami kevés köz munka akadt, majdnem kivétel nélkül idegen vállalkozók kapták Debrecenben. — Tiszántuli épitőipari nagygyülés hiv össze a debreceni Ipartestület.

Az ipartestület előljárósága most tartotta rendes havi ülését. *Szendrey Sándor* alelnök intézett buzdító beszédet a felszabadult segédekhez, akik közül Kemecsey András, Baranyai Gábor autószerelő és Kolozsváry István cipészsegéd jeles előmenetelükért dicséről oklevelet kaptak.

Galamb Ferenc elnök ismertette Budapesten folytatott tárgyalásainak eredményét. Az OKH a fennálló székházkölcsönnel kapcsolatban a testület kamatmegtérítést kapott és leszállitották a kamatlábat. Az elnök eljárt az iparügyi miniszteriumban is, ahol többek között a székházterhek átvállalásáról tárgyalt. Közölte az elnök, hogy a munkabérek országos rendezése folyamatban van, a legtöbb szakmában a kinevezések megtörténtek, az élelmezési szakma részéről Galamb Ferenc elnököt nevezte ki a miniszter, igy a debreceni ipartestület is képviselve lesz. A tagdijak behajtásával kapcsolatban a miniszteriumban nem ellenzik a hátralékkal kapcsolatban olyan irányú határozat meghozatalát, mely *az öreg és elaggott iparosok mentesitését célozná.*

Nem ellenzik a miniszteriumban a testületi tisztviselők létszámának emelését, amire a munkatorlódás miatt szükség van.

A cukrász, mézeskalácsos és ácsiparosok szakosztályelnöksége szeretné a szakosztály megszüntetését. A megtartott értekezleten kellő felvilágositás után e szakosztályok megmaradása mellett döntöttek. Jándy Ferenc aljegyző halálával megüresedett állás betöltéséig Lajos Bélát kérték fel az ügyés vagyonkezelési munkák elvégzésére, kisegitőnek alkalmazták Fidmig Zoltánné gépirónőt. Az aljegyzői állásra pályázatot hirdetnek.

Lechner Lajos jegyző terjesztette be a központnak azt a körlevelét, hogy a két évnél nagyobb tagdijhátralékban lévő iparosoktól a tanonctartási jogot vonják el.

Az előljáróság ehhez hozzájárult, sőt kimondotta, hogy ilyen hátralékosok segédeket sem jelenthetnek be, ezen túlmenőleg elfogadták Vangor Antal indítványát, hogy ugyanilyen rendelkezés történjen a szakosztályi dijakkal hátralékban lévőkkel is. *Gacsárdi Mihály* indítványát, hogy a kevés alkalmazottal dolgozó iparosok tagdiját csökkentsék, elfogadták. A szükséges előterjesztést a miniszteriumhoz megteszik.

Bisothka István, az épitőmesterek szakosztályának elnöke a nagyerdei fürdő vasbetonmedencéjének munkálataira vonatkozó versenytárgyalással kapcsolatban a helyi érdekeltséget ért sérelemről tájékoztatta az előljáróságot és arra kérte az elnökséget, keressék meg sürgősen az Ipartestületek Országos Központját, hogy tárja fel a miniszterium előtt a műszaki ügyosztály sérelmes eljárását, amely igen alkalmas arra, hogy árlejtési költségek cimén az iparosok zsebéből indokolatlan összegeket vonjon el.

Galamb Ferenc elnök tájékoztatta az előljáróságot arról, hogy az ipartestület elnöksége már korábban megkereste a polgármestert abból a célból, hogy a Debrecenben kiirt közmunkákat elsősorban helyi vállalkozóknak adják ki, mert az elmult években ami kevés közmunka akadt, azt majdnem kivétel nélkül idegen vállalkozók kapták meg. A polgármester konkrétumokat kért, minek folytán az ipartestület felhivta az érdekelt szakmákat az adatok beszolgáltatására, amelyek beérkezése után a

Az Apollóban
Ma, vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9 órakor — utoljára: a
Rend katonái
rendkivül izgalmas, bünügyi történet.
VILÁGHIRADÓ!

Vigszinház
Vidám, izig-vérig magyar film:
Gyimesi vadvirág
Székely történet, irredenta dalokkal.
TOLNAY KLÁRI — MALY GERŐ — Timár — Greguss — Gózon.
Előadások: ma 3—5—7—9-kor, hétfőn 5—7—9 órakor.

Minden jobb üzletben kapható.

A gyömrői és biharnagybajomi választás

Politikai körökben érdeklődéssel tekintenek a gyömrői és a biharnagybajomi kerületben megindult választási küzdelem eredménye felé is. Gyömrőn vasárnap, Biharnagybajomban pedig február 2-án, Gyertyaszentelő Boldogasszony napján dől el a mandátum sorsa.

Gyömrőn *Kolosváry-Borcsa Mihály* miniszteri tanácsos, a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetője áll szemben Dániel Sándor nyilas jelölttel és kormánypárti körökben bizonyosra veszik Kolosváry-Borcsa Mihály megválasztását.

Biharnagybajomban három jelölt mérközik egymással: *Vay László* miniszterelnökségi államtitkár, *Albrecht Ferenc* kisgazda és Csuka Lajos nyilas jelölt. Itt rendkívül heves és elkeseredett lesz a választási küzdelem.

Gyömrő, január 28. A gyömrői választókerületben a választási harc már eldöltnek tekinthető. A választási szakértők és a helyzettel ismerősök állítása szerint a vasárnapi választáson Kolosváry-Borcsa Mihály NEP jelölt mintegy 3500 szavazattal győz a nyilaspárti Dániel Sándorral szemben.

Influenza? BAYER ASPIRIN TABLETTÁK
Csak a »Bayer«-kereszttel valódi.

Gyors tempóban haladnak Franco csapatai a Pyreneusok felé

Eltünt a katalán fővezér.

Barcelona, január 28. A nemzeti csapatok Franco tábornok parancsára a katalán haretér minden szakaszán tovább folytatták előnyomulásukat és *a Pyreneusok felé haladnak. Manreza, Sbadel és Oramollers közti beszögellést megtisztították az ellenséges csapatoktól.* A lakosság mindenütt fehér zászlókkal sietett a nemzeti csapatok elé. A községek házai, amelyeken a nemzeti csapatok átvonultak, mindenütt ünnepi díszben pompáznak.

A tengerparti szakaszon Yagus tábornok csapatai szombaton elhagyták Arenys del Mar kikötővárost és 18 km-nyire közelítették meg Gerona tartomány határát. A nemzetiek gyors előnyomulása következtében a köztársaságiak képtelenek ellentállást kifejteni, miután valamennyi fegyver- és lőszerágyáruk a nemzetiek kezére jutott.

Perpignan, január 28. Spanyolországi menekültek szerint senki sem tudja, hogy *Companys, a katalán generalidad elnöke hova tűnt. Gerona közelében egy faluban bujkál és egy parasztcsalád vendégszeretetét vette igénybe, de mikor a nemzetiek egyik különítménye a község felé portyázott, Companys kiugrott szobája ablakán s eltünt. Podgyászában, amely a lakásában maradt, a nemzeti katonák ékszereket és aranyrúdakat találtak.*

Két vonat kigyulladt Romániában

Öt utas meghalt sokan sulyosan megsebesültek.

Bukaresti jelentés szerint a ploesti rendezőpályaudvaron egy petroleumot szállító vonatba beleszaladt egy személyvonat. Az összeütközés következtében a két vonat percek alatt lángralobbant. Az égő petroleum szerteömlött és nehezitette az oltás munkáját.

A romok közül öt holttestet és sok sulyos sebesültet szedtek ki. A karambol következtében 25 kocsi teljesen tönkrement. A kár 60 millió lej.

A Frontharcos Szövetség állásfoglalása a zsidójavaslattal kapcsolatban

Kiket tart kivcendőnek a korlátozó rendelkezések alól

Budapest, január 28. A Frontharcos Szövetség vezetősége a második zsidótörvényjavaslattal kapcsolatban a zsidó frontharcos kérdések kivizsgálására és tárgyalására külön bizottságot küldött ki. A bizottság hosszas és részletes tárgyalás után meghozta határozatát és azt az országos vezetőség elé terjesztette, amely azt teljes egészében elfogadta. A szövetség állásfoglalását vitéz gróf *Takách-Tolvay József* országos elnök juttatta el Imrédy Béla miniszterelnökhöz, a kormánypárt elnökségéhez, valamint a szövetség intézőbizottságához.

A frontharcos vezetőség mindenekelőtt a második zsidótörvénytervezetnek azokat a rendelkezéseit tette vizsgálat tárgyává, amelyek a világháború frontharcosaira vonatkoznak s azokat erkölcsi, vagy anyagi vonatkozásban érintik. *A zsidótörvény korlátozó rendelkezései alól feltétlenül kivcendőnek tartja azokat a zsidó frontharcosokat*, akik

a) a tényleges frontharcosi szolgálat igazolásául annakidején a Károly csapatkereszten kívül *legalább egy vitézségi érmet*, vagy kardos tiszti kitüntetést érdemeltek ki;

b) akik a Károly csapatkereszt viselési jogosultságát rajtuk kívül álló okok miatt nem tudták megszerezni, *de legalább a I. oszt. kiscüst vitézségi érem, vagy a kardos III. oszt. katonai érdemkereszttel lettek kitüntetve harctéri szolgálatuk alatt;*

c) akik vért áldoztak a hazáért, azaz megsebesültek (sebesülési érem legalább egy sávval);

d) akik harctéri szolgálatuk közben legalább 50 százalékban megrokkantak.

A korlátozó rendelkezések alól kivcendők a hősi halottak özvegyei és ezek leszármazottai.

Csaba-bál

1939 FEBRUÁR HÓ 1

A február elsején rendezendő Csaba-bál előtt felkerestük a rendezőbizottságot az Arany Bika halljában levő bálirodában. A legnagyobb munka között találtuk az agilis rendezőgárdát. *Szücs Endre* főudvarnagytól, a Csaba-bálok egyik förendezőjétől sikerült megtudnunk, hogy mi hír van a mai napokban annyit emlegetett óriási méretü Csaba-bál berkeiben.

Megtudtuk, hogy az Arany Bika termei gyönyörüen, sőt mondhatjuk káprázatosan lesznek feldiszitve. A nagyterem maga egy álombarlang lesz. Csak a világitás óriási méreteire nézve elárulunk néhány adatot: a Bika csillárain kivül még 120 színes villanykörte és 80 darab színes gömb fogja adni a hangulatvilágitást. P. Gulyás Endre, a termet diszitő mükertész ur csodás szépségü zenepavillont épit a terem közepére és többszáz méter rózsagirland fogja az egész termet behálózni. S ha még ehhez hozzászámitjuk a hölgyek ragyogó szépségü ruháit, akkor igazán elmondhatjuk, hogy a Csaba-bál tündérkert lesz 1939 február elsején.

Megtudtuk továbbá, hogy a Tiszántúl 54 első bálozó úrleánya fogja a Csaba-bált megnyitni a hagyományos keringővel. Már ebből a számból is láthatjuk, hogy milyen óriási érdeklődés előzi meg az idei Csaba-bált, de sikerült azt is megtudnunk, hogy asztalfoglalások és páholyigénylések is olyan óriási számmal futnak be a bálirodába, hogy a rendezőség már csak igen korlátolt számban tud asztalt biztositani.

Az az előérzetünk, hogy a Csaba-bál igazán a legfényesebb vidéki bál lesz az előjeleket tekintve. A rendezőség élén dr Csernátony László Csaba vezér és Szücs Endre főudvarnagy mindent elkövet, hogy az idei Csaba-bál a régi békeévek orvosbálaihoz legyen mélto minden tekintetben.

A rendezőség mindennap délelőtt 11—1-ig és délután 5—7-ig áll az érdeklődők rendelkezésére az Arany Bika halljában. Telefon 29—19 vagy 12—34.

— **Az asszony kötelessége** törődni azzal, hogy bélműködése rendben legyen, amit pedig úgy érhet el, ha reggelenként éhgyomorra egy félpohár természetes **„Ferenc József"** keserüvizet iszik, amely enyhén és kellemesen, pontosan és biztosan szabályozza az anyagcsere folyamatát. Kérdezze meg orvosát.

Hungária filmszinház

Ma, vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9 -kor, HÉTFŐN d. u. 5, 7, 9-kor, utoljára: a nagysikerü

A cárnő kegyence

és VILÁGHIRADÓK!

Fillérekért vásárolhat

az olcsó könyvvásár ideje alatt jó és értékes könyveket a

„Méliusz"

könyvkereskedésben

Hölgyek! Urak!

Egy napig duskálhatnak

minden szépben, jóban, olcsó szövetben, kelmében

Kőrösinél

Fényesen sikerült a felujitott hagyományos Gazda-bál

Fényes külsőségek között, hagyományos nagy siker mellett folyt le szombaton este az Arany Bika dísztermében a debreceni gazdaifjak bálja, mely az utolsó évtizedben első reprezentáns nagy bálja a debreceni előkelő gazdatársadalomnak. Külsőségeiben és az est sikerében emlékeztet ez a bál a régi békebeli, felejthetetlensikerü, hangulatos gazdabálokra. — A pompásan feldíszített feljáratnál már kilenc órakor színes hullámokban kavargott a bálozó közönség, szebbnélszebb toalettekben. A bejáratnál a vármegye hajdúi és az ifjú, páratlanul figyelmes rendezőgárda állott díszőrséget és vezette be a szebbnél-szebb bálozó hölgyeket és kísérőiket helyükre.

A megjelent előkelőségek között ott láttuk **Lossonczy István** főispánt, dr **Kölcsey Sándor** polgármestert, vitéz **Berényi István** vitézi székkapitányt, vitéz **Nagy Pál** altábornagyot, **Lám Dezső** főkapitányhelyettest, **Halász Miklós** gazd. akad. igazgatót, **Diószegy Dezső** ezredest, a Frontharcos Szövetség képviselőjét, **Polgáry Istvánt,** a Gazdasági Egyesület elnökét, ifj. **Balogh István** gazdasági főtanácsost, id. **Balogh Istvánt** a gazdakör elnökét, **Csáky János,** a mezőgazdasági bizottság elnökét, dr **Balogh Gyula** kormány főtanácsost, a Baross Szövetség elnökét, számos más előkelőséget s Debrecen gazdatársadalmának számos illusztris tagját.

Régi debreceni szokás szerint a hölgyek a termet körülülték, az ifjak pedig kivül, a folyosókon várták a bál megkezdését. Féltíz órakor felcsendült a cigányzenekar pompás zenéje és a „Szánt az ökör rececе" kezdetü csárdásra kezdetét vette a tánc, mely kifogyhatatlan, közben a kitünő rendezőgárda páratlanul figyelmes vezetése mellett valódi békebeli hangulatban folyt a késő reggeli órákig.

A bál nagysikere elsősorban a két bálgazdának, vitéz Faragó András és vitéz Kovács István érdeme, akik páratlan agilitással, fáradhatatlanul, előzékeny ötletekből kifogyhatatlanul működtek közre, hogy a megjelentek kitünően érezzék magukat. Rajtuk kivül nagy érdeme van a bál sikerében Kovács Ferencnek, Vass Mihálynak, Barcza János, Némethy Sándor, id. Balla Mihály és Nemes Ferencnek, — mig a cigányvajda tisztséget Kertész László és Zöld János látták el, kifogyhatatlan humorral, magyaros jókedvvel.

A megjelent hölgyek közül a következők neveit sikerült feljegyezni:

Eszenyi Imréné, Vass Jánosné, Magyar Gáborné, Kecskés Istvánné, Bancsi Józsefné, Nagy Istvánné, Kovács Ferencné, Horváth Lajosné, Kovács Mihálynė, Huszti Sándorné, Szikszai Andrásné, Faragó Györgyné, Vass Sndorné, Erdős Istvánné, Faragó Jánosné, Csobán Lajosné, Szilágyi Jánosné, Rusz Lászlóné, Helmeczy Istvánné, Gelle Ferencné, Nagy Ferencné, Nagy Mihályné, Burai Sándorné, Kovács Józsefné, Némethi Sándorné, Csige Sándorné, Burai Sándorné, Burai Jánosné, Molnár Jánosné, Feremi Sándorné, Hevesi Istvánné, Kegyes Jánosné, Tóth Ferencné, Kecskés Icuka, Bancsi Juliska, Bancsi Zsuzsika, Kovács Esztike, Kovács Irénke, Nagy Bözsike, Huszti Juliska, Szikszai Erzsébet, Faragó Esztike, Faragó Róza, Dézsy Kati, Helmeczy Eszter, Szilágyi Mariska, Szilágyi Bözsike, Nagy Rózsika, Szolnoki Juliánna, Nagy Kató, Barcza Ica, Burai Erzsébet, Burai Mária, Némethy Amália, Némethy I., Csige Esztike, Csige Bözsike, Révész Rózsi, Kürthy Viola, Burai Rózsi, Burai Kató, Juhász Imréné, Szilágyi Istvánné, Kegyes Ferencné, Végvári Irén, Horváth Józsefné, Kálmán Istvánné, Szilágyi Istvánné, özv. Kozák Andrásné, Kozák Istvánné, Fülöp Jánosné, Kovács Ferencné, v. Varga Józsefné, Tarr Istvánné, Kovács Imréné, Zöld Mihályné, Dobi Ferencné, Nagyházy Sándorné, Szemere Józsefné, Balogh Istvánné, Villányi Istvánné, Vitárius Sándorné, Tóth Józsefné, Jonay Istvánné, ifj. Arany Jánosné, Harsányi Andrásné, Szücs Istvánné, özv. Makkai Ferencné, Kecskés Istvánné, Vásáry Istvánné, Jenei Józsefné, Kozma Istvánné, Szilágyi Mariska, Faragó Margit, Végvári Irma (H.-Szovát), Lakatos Mária, Vágner Katalin (Rozsnyó), Horváth Ilona, Kálmán Mancika, Kozák Kató, Csonka Mancika, Csonka Bözsike, Fülöp Mariska, Varga Mancika, Varga Zsófika, Tarr Piroska, Öry Katóka, Dobi Kató, Biró Pipi (H-Sárason), Szemere Erzsébet, Balogh Julia, Balogh Etelka, Csobai Nővérek, Nagy Katalin, Makkay Margitka, Bakóczy Erzsébet, Vásáry Katóka, Kozma Böske, Keményi Manci, Hevessy Gáborné, Hevessy Erzsébet, Buglyó Péterné, Kovács Józsefné, László Jánosné, Buchole Irmuska, özv. Kovács Lajosné, Nagy Sándorné, Nagy Gáborné, Bencze Mihályné, Erdős Sándorné, Posta Istvánné, Busi Andrásné, Zolnay Lajosné, Szabó Sándorné, Molnár Sándorné, Szilágyi Jánosné, Szőke Istvánné, Tagyi Lajosné, Tolvay Istvánné, Harsányi Jánosné, Harsányi Istvánné, Boros Jánosné, Barcza Jánosné, Nagy Jánosné, Vass Mihályné, Csige Ferencné, Csige Sándorné, Burai Istvánné, Csobán Jánosné, ifj. Kányási Mihályné, Kiss Bálintné, Kiss Imréné Kürthy Zoltánné, Németh Józsefné, Molnar Istvánné, Gáll Ferencné, Erdős Rózsika, Hevessy Erzsébet, László Kató, Zolnay Zsuzsika Uzonyi Esztike, Szabó Kató, Modnár Bözsike, Szilágyi Mariska, Szilágyi Erzsike, Tagyi Margit, Tolvaj Manci Harsányi Lolika, Harsányi Irmuska, Barcza Zsuzsika, Némethy Kató, Balla Mária, Balla Kato, Csige Bözsike Csige Esztike, Révész Rózsika, Kiss Kató, Ungvári Mancika, Ungvári Mariska, Jóna Mancika, Burai MancikaKéki Lászlóné Szabó Kató, Hüse Sárika, Szilágyi Mariska, Aszalós Mancika, Csapó Manci, Öry Kató, Tóth Katóka Forró Rózsika, Zs. Nagy Esztike, Tóth Sára, Katona Mariska, Katona Bözsike, Páli Sándorné, Magyar Gáborné, Hüse Józsefné, Csapó Józsefné, Kálmán Jánosné, ifj. Csige Jánosné, vitéz Faragó Andrásné, Nemes Ferencné, Szabó Juliska, Csapó Istvánné, Kovács Imréné, Tóth Józsefné, Csapó Jánosné, Zs. Nagy Lajosné, Tóth Ferencné, Katona Istvánné, Bakó Józsefné, Fülöp Józsefné, Mező Antalné, Bőr Ferencné, Bőr Istvánné, Kecskés Jánosné, v. Boldogh Istvánné Kokas Sándorné, Jámbor Imréné, Balogh Istvánné, Romhányi Miklósné, Szathmáry Istvánné, Szücs Jánosné, Csurka Lászlóné, Bojtor Jánospé, Burai Andrásné, Veress Lászlóné, Bartha Lajosné, Nagy Andrásné, Teremi Gáborné, Tóth Józsefné, Balogh Sándorné, Tóth Péterné, Nagy Istvánné, Pincés Mihályné, Kovács Jánosné, Harsányi Andrásné, Fogarassy Györgyné, Kovács Lajosné, Jóna Jánosné, Horváth Gyuláné, Birinyi Jánosné, Horváth Béláné, Nagy Jánosné, özv. Szatmáry Mihályné, Lós Lajosné, Szabó Lajosné, Nagy Istvánné, Jóna Jánosné ifj. Fábián Antalné (Sátoraljaújhely), Rózsahegyi Józsefné (Sátoraljaújhely), özv. Oláh Andrásné, Diószeghy Istvánné, Ménes Andrásné, Hevessy Imréné, Czuna Jánosné, Szilágyi Józsefné, ifj. Vértessi Jánosné Tóth Gyuláné, Oláh Istvánné, Sándor Lajosné, Kiss Mihályné, Kozma Dezsőné, Balázs Erzsébet, Fülöp Kató, Fülöp Esztike, Mezo Juliska Bőr Erzsike, Kokas Margitka, Jámbor Juci, Jámbor Kató, Balogh Böske, Szathmáry Margit, Szücs Julia, Bejlör Margit, Burai Kató, Nagy Rózsika, Szikszay Mariska, Nagy Manci, Teremi Margit, Nagy Kató, Balogh Kata, Tóth Böske, Pincés Pirike, Pincés Zsuzsika, Kovács Ilus, Birinyi M. Horváth Esztike, Nagy Ilonka, Végh Erzsébet, Lós Margit, Kovács Ilonka, Kecsedi Margit, Szabó Irén, Szabó M. Polgár Rózsika, Nagy Rózsika, Temesváry Rózsika, Jóna Erzsébet, Rózsahegyi Emma (Sátoraljaújhely), Oláh Mária, Diószeghy Erzsike, Hevessy Mancika, Kozma Zsuzsika, Szakácsy Irén, Simó Istvánné, Csige Istvánné, Polgáry Andrásné, Tóth Andrásné, Erdey László, Diószeghy Jánosné, Pásztor Jánosné, özv. Pásztor Jánosné, Balogh Jánosné, Ferge Józsefné, Balla Ferencné, Gyöngyössy Istvánné, Burai Jánosné, Lovász Jánosné, Sőregi Istvánné, Kovács Ferencné, Polgáry Miklósné, Balogh Istvánné, Balogh Lászlóné, Kegyes Jánosné, Simó Rózsika, Polgáry Jucika, Csapos Jánosné, Diószeghy Kató Szabó Julia, Papp Margit, Tóth Gizella, Tóth Juci, Balla Manci, Hajdú Eszter, Burai Erzsike, Kiss Katóka Lovász Juliska, Lovász Bőzsike, Virágos Manyi, Virágos Ili, Polgár Ducika, Miskolczy Mariska.

Herceg Esterházy Pál 35,000 holdat ajánlott fel Dél-Zalában kisbirtokosok részére

Az ország kisbirtokban legszegényebb területén Dél-Zalában herceg *Esterházy Pál* 35.000 holdat ajánlott fel a kisbirtokosok részére 10 évi bérlet formájában, melynek letelte után megváithatják a földet saját tulajdonnak.

A herceg csak azt kötötte ki, hogy elsősorban a saját uradalmaiból jelentkező cselédeknek adjanak bérleteket majd. A községekben már nagyban folyik a jelentkezés a bérletekre. *Ezzel a parcellázással 4000 kisgazda család kap földet.*

Kassa törvényhatósági közgyülése 20 év után szombaton tartotta első ülését

Szombaton tartotta a visszacsatolt Kassa húsz év után az első közgyűlését. *Borbiró Ferenc* főispán nyitotta meg a közgyülést, aki vázolta Kassa dicső multját és megemlékezett a visszacsatolást előidéző okokról, hálát mondva Mussolininak és Hitlernek, akiket sokáig tapsolt a közgyülés. Ünnepelték Horthy Miklós kormányzót és vitéz Imrédy Béla miniszterelnököt. Tost László polgármester után Rédeky László a bizottság tagjainak nevében, majd Fisshoff László a kassai szlovákok nevében beszélt. Az ünnepélyes megnyitó után áttértek a rendes tárgysorozatra a közgyülés tagjai.

Február elsején válaszol Mussolini a franciáknak

Londoni jelentés szerint **Mussolini** február hó elsején, a feketeinges milicia alapitásának 16. évfordulóján nagy beszédet mond és húszezer feketeinges vonul el előtte. A nagy ünnepségen résztvesznek a német rohamosztagok is. A Duce beszédében válaszolni fog a francia sajtóban elhangzott olasz ellenes támadásokra.

Linguaphone
idegen nyelvtanító **gramofonlemez kurzusok**
Soltész-nál Kálvin-tér 2.

Az elfogott Bagdi Gyula egykori cinkosa, az állitólag Debrecenben rejtőzködő rendőrgyilkos Rácz Kálmán után is nyomoz a rendőrség

A páncélszekrények hiénáit teljesen leleplezte a rendőrség. Őrizetbe vették Bagdi Gyula feleségét is, akit azzal gyanusitanak, hogy tudott férje üzelmeiről.

Bagdi Gyulának, a detektívgyilkos Rácz Kálmán egykori cinkosának őrizetbevételével a debreceni rendőrség teljesen felgöngyölítette a kasszafuró frontot. Ma már az a helyzet, hogy a városban két és fél év alatt elkövetett mintegy harmine kasszafúrás közül valamennyire fényt derített a rendőrség munkája...

Három kasszafúró társaság garázdálkodott a városban ezalatt az idő alatt és Szarvas Ferenc, a revorveres badita után, aki villanygéppel fúrta meg és fosztotta ki a kasszákat, egy esztendőre kézre került Bódán Ferenc, a másik tettes is, aki feszítővassal dolgozott s szintén hosszabb ideig garázdálkodott a városban...

Ezzel sem szüntek meg azonban a garázdálkodások, melyeket a páncél szekrény hiénai elkövettek... Gyors egymásutánban törtek be a Mezőgazdák Szövetkezetéhez s az Országos Református Jóléti Társaság Kálvin téri irodájába, ahova valóban akrobata módon, a házmester létráján felkúszva s az erkélyen hatalmas lendülettel felvetve magát álkulccsal hatolt be a betörő és a páncélszekrényt megfúrva a benne levő pénzt magához vette.

Hasonló módon még három újabb betörés történt, mig aztán a Deutsch-féle füszerüzletnél rajtavesztett Bagdi Gyula és a rendőrlegénység két tagjának bravurja következtében kézre került.

A debreceni rendőrlegénység két tagjának bravurja

A kihallgatások során teljesen tisztázódot a Piac-utca 38. szám alatt elkövetett betörésnek, Bagdi Gyula utolsó működsének minden részlete.

Bagdi Gyula vallomása szerint még kapuzárás előtt behatolt a füszerüzlet udvarára és ott elrejtőzve, várta, amig az épület elcsendesedik s mindenki lefekszik. Mikor az egész épület sötétségbe borult, rejtekhelyéről előmászva az udvar felől álkulccsal behatolt a raktárhelyiségbe s onnan az üzletbe...

Két óra elmúlt, mikor betört az üzletbe s először is a kézikasszához ment, melyben azonban csak harompengőnyi aprópénz volt. Ezt magához vette... Aztán a fiókokat kihúzgálva, több pénz után kutatott, azonban az üzletzárás után minden pénzt elvittek a helyiségből a tulajdonosok. Ekkor megállapodott a páncélszekrény előtt s a betörőszerszámokat kirakta, hogy hozzáfogjon a kassza felbontásához.

Valamivel három óra előtt haladt el az üzlet előtt Berki Lajos próbarendőr. A szemfüles fiatal rendőrnek úgy tünt fel, hogy gyanús fény szürődik ki a helyiségből s megállt pillanatra hallgatózni... Gyenge, egyhangu kopogás zaját hallotta s nyomban tisztában volt vele, hogy betörő működik az üzletben... Értesitette azonnal a közelben posztoló Silye törzsőrmestert s a két derék rendőr revolverrel behatolt a helyiségbe és elfogták a meglepett betörőt —, Bagdi gyulát megbilineselték és előállították a rendőrségre, ahol nyomban megkezdték a kihallgatásukat...

A két derék rendőrnek, Berki Lajosnak és Silye törzsőrmesternek remek bravurja tette tehát lehetővé Bagdi Gyula leleplezését. Ők ketten fogták el a veszedelmes bünözőt... Felhívjuk erre a két derék, kitünő rendőrre a felettesek figyelmét. Mind'ketten megérdemelnék, hogy ne csupán egyszerű dicséretet kapjanak, hanem pályájukon is komoly előmenetelt jelentsen bravurjuk, mely kitünő fényt vet az egész rendőrlegénység éberségére és bátorságára.

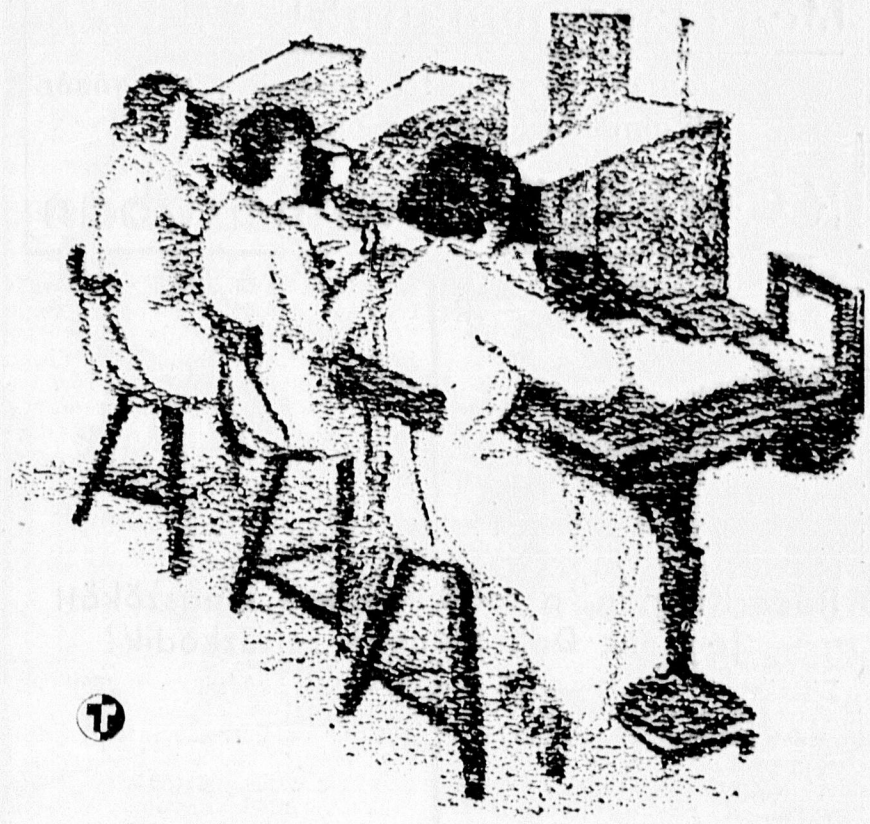

Hatvanszoros ellenőrzés biztositja a Tungsram Kryptonlámpa tökéletes fényét.

A bűnök utján végig Bagdi Gyuláal

Mint beszámoltunk róla, Bagdi Gyula beismerő vallomást tett az általa elkötetett öt kasszafúrásra nézve. Tegnap délelőtt a detektívek helyszini szemlére szállították ki Rácz Kálmán egykori cinkostársával és végig kisérték elkövetett bűnei útján a veszedelmes kasszafúrót. Azt az útat, melyet egy félév alatt futott meg bünöző pályáján Bagdi, most egyetlen végig vették vele a detektívek s a betörő mindenütt lejátszotta, hogy hogyan követte el tettét. A helyszini szemle százszázalékig alátámasztotta Bagdi Gyula beismerő vallomását.

Bagdi Gyula feleségét is őrizetbe vette a rendőrség

A tegnapi napon, a házkutatás megejtése után, melyet Bagdi Gyula Szotyori-utcai lakásán hajtottak végre, a rendőrség őrizetbe vette Bagdi Gyulánét is. Az a gyanú merült fel, hogy miután az asszony számára több ruhát készittetett Bagdi a betörésen szerzett

Holnap, 30-án
vásárolhat utoljára a
KLEIN DIVATHÁZ
szövet, selyem, mosó és más cikkekből álló közismerten olcsó
idényvégi vásárán.
Néhány cikk féláraknál is olcsóbb árakon.

Menyasszonyoknak!

Paplan, vászon, fehérnemü a téli vásár alkalmából kivételes olcsó áron

KONTSEK divatházában

Rácz Kálmán, a rendőrgyilkos megszökött fegyenc Debrecenben rejtőzködik?

Kiterjedt a rendőrség vizsgálata arra nézve is, hogy Bagdi Gyula a bünceselekmények elkövetése közben nem e került össze s működött együtt a régi cinkostársával, a rendőrgyilkos Rácz Kálmánnal.

Tápot adott ennek a feltevésnek a párhéttel ezelőtt elfogott Bódán Ferenc kasszafúró-vezér vallomása is, aki azt állította a rendőrségen kihallgatásakor, hogy Rácz Kálmán Debrecenben van és több kasszafúrásban részt vett. Vallomása szerint őmaga is személyesen találkozott vele.

Most a rendőrség ezt a vallomás., melynek valódiságát nem sikerült megállapítani, alátámasztva látta Bagi Gyula működésében s vizsgálatát kiterjesztette erre is. Eddig nem sikerült pozitiv adatok birtokába jutni arra nézve, hogy Rácz Kálmán, a rettegett rendőrgyilkos, aki közel másfél évtizeddel ezelőtt agyonlőtte P. Tóth János rendőrt és sulyosan megsebesítette Földi Imre detektívet, majd büntetésének kitöltése közben meg szökött a Csillagbörtönből és azóta titokzatos módon nyoma veszett. Egyes verziók szerint Nagyvárad környékén rejtőzik, az újabban felvetődő hírek szerint azonban átszökött a határon, vissza Magyarországra s Debrecenben rejtőzdik.

Bár a feltevésnek komolyabb alapot csak Bodán Ferenc elhangzott vallomása kölcsönöz, a debreceni rendőrség nagy aparátussal terjesztette ki erre a pontra is a vizsgálatot és ha a rendőrgyilkos bandita, a háborúutáni idők egyik legnagyobb szabású és vérszomjasan kegyetlen bünözője valóban Debrecenben tartókodik, úgy bizonyosra vehető, hogy rövid időn belül kézre kerül.

Dr Héger Flóris előadása a német birodalom közgazdasági életéről

Nagyértékü, érdeklődéssel kisért előadást tartott dr *Héger Flóris* felsökereskedelmi iskolai tanár az Egyetemi Népszerü Főiskolai Tanfolyam keretében »Német közgazdasági élet a harmadik birodalomban« címmel. Dr *Héger Flóris* alapos fejtegetéseinek anyagát németországi tanulmányútján gyüjtötte össze. Rövid összefoglalásban ismertette a német gazdaságtörténelem hat korszakát, majd részletesebben foglalkozott a nemzeti szocializmus korával. Előadása a legtárgyilagosabb modorban mutatta be hallgatóságának a mai német közgazdasági élet jellegzetes vonásait, úgy, amint azokat személyes tapasztalata alapján megismerte.

1933 elején Hitler Adolf átveszi a hatalmat és új célokat tüzött ki a gazdasági élet elé: a gazdaság elsősorban a nép szükségletének fedezését szolgálja. A gazdaság nem öncél, hanem eszköz a cél elérésére, szolgálat a népért. Hitler a német földmüvest akarta talpraállitani a nemzet élelmezésének és létalapjának fenntartása érdekében. A német munkást ragadta ki a munkanélküliség állapotából. Ez az 1933. évi négyéves terv lényege. A második négyéves tervet Hitler az 1936-i pártnapon ismertette. Ez a második terv főképpen a nyersanyag kérdésével foglalkozik és a német nép szükre mért nyersanyag és élelmiszer ellátását akarta megjavitani és kedvezőbbé tenni. Célja Németország gazdasági önállóságának megalapozása és Németországnak modern nagyipari államma való fejlesztése. Jelszava a külföldtől való függetlenités.

Majd bemutatta, hogyan volt lehetséges ez a német »gazdasági csoda«, amellyel az eddig parlagon hevert emberi és üzemi erőket a teljesitőképesség legmagasabb fokára emelték.

Az általános ismertetés után az egyes német területek különös gazdasági viszonyairól szólott az előadó, végül pedig Duisburgot, a világ legnagyobb belvizi kikötőjét mutatta be a közönségnek.

Lapunk olvasóinak PESTEN a

Metropole szálloda

RÁKÓCZI ÚT 58.

kedvezményes szoba és penzióárakat számit.

Télikert! — Kávéház! — Sörözö! Jazz! — Tánc! — Cigányzene!

METEOR MOZI MÜSORA

Vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor: **ASZSZONY A SIVATAGBAN.** (Errol Flynn) **Világhiradók! — Keddtől! „Tarantella".** (Jeanette Mac Donald.)

Szinházba megy? Készítse frizuráját Ádámnál. Renéz üzlet Kossuth ucca 4.

Vasárnapi levél

Irja: HEGYALJAI KISS GÉZA

Nagyapák

Révész Imre püspök egyszerre kapott mostanában két kitüntetést. Disz doktora lett a genfi egyetemnek. Ritka dekórum. Milliók közül egy kapja. És — nagyapa lett. S ha megkérdeznék: melyiknek örül jobban, habozás nélkül azt felelné, annak, hogy nagyapa lett. Azt mondják különösen fáin érzés nagyapának lenni. Egy esperes barátom nagyapa lett. Meggyőződéssel újságolta: Tudjátok, hogy az ember jobban örül mikor nagyapa lesz, mint amennyire örül, mikor apa lett?! — Igen, mert itt már valahogy a gyermek iránti szeretet növekedik meg a gyermek gyermeke iránti szeretet. Egy tanár barátom szintén mostanában lett nagyapa. Kérdem a feleségét, hogy veszi Jánosunk a nagyapaságot? Azt mondja: Nem lehet a bölcső mellől kivasalni!

Ez az! A tegnapelőtt találkozik a mával. A holnapután találkozik a bölcsőnél a mával. S ez olyan szédületes öröm, hogy csak belefelejtkezéssel lehet elviselni.

Engem különösen érdekel a nagyapaság érzése. Mint apa a szivem mélységével tudom szeretni azt, akit az Isten nekem adott. De mint fiúnak kielégitetlen maradt az ézésem. Nem ismertem személyesen egyik nagyapámat sem. Nem találtam őket életben, mikor 1893-ban, a tavasz első hajnalán, a fecskékkel együtt megérkeztem a Hegyaljára. És úgy nőttem fel, hogy az életnek való sugaras örö mellett mindig valami szomrúságot éreztem magamnak, azokért, akik már nincsenek. Ma is mindig úgy érzem, hogy szerettem volna Árpád idejében is élni. Mátyás királlyal az országot járni. Kálvinnak theológusa lenni. Huszár Gállal a debreceni nyomda alapját megvetni. Rákóczinak íródiákja lenni. És Kossuth Lajosnak mindenütt a nyomában lenni.

A két nagyapámat is azért szerettem volna ismerni, hogy nekem is legyen nagyapám, akit szerethetek. És mert az egyik nemzetőr volt 48-ban, a másik honvédhadnagy. Szerettem volna tőlük a Kossuthék idejéről hallani. Örömmel voltam olyan fiuk társaságában, akiknek él a nagyapjuk. Módon nagyon jóban voltam a papunk fiaival, a Pálózsy fiukkal. Többször találkoztam az ő nagyapjukkal. És ez a barna-piros arcu kedves bácsi beszélte, hogy az ő bátyja, Csajka Dániel, volt az a honvéd, akinek a kezéből Kossuth Lajos kivette a fegyvert és maga állt őrséget, mikor Debrecenben 1849 telén a csikorgó hideg éjszakában elfelejtették felváltani és Kossuth gyülésből jött későn hazafelé.

Nagyon természetes, meleg érzésnek tartom, ha az unoka is szereti a nagyapát. Mikor temetek, sokszor üti meg a szivemet, ha felsir egy-egy kis unoka, a jószív keserűségével, a nagyszülő koporsójánál.

Valljuk meg azt is, hogy a miszgyenünk az, ha nincs meg bennünk a nagyapánk iránt való érdeklődés visszamenőleg is. Elvégre ő a fundamentum, amelyen állunk. Az embernek jó ismerni azt a talajt, amelyből kinőtt. És mi a helyzet? Az, hogy pl. én, aki mint történetiró annyi embernek a leszármazásával jöttem tisztába, csak fáradságos és költséges utánjárással tudtam meg, hogy a nagyapám apjának ki volt a felesége és a nagyapáimnak kik voltak a szülei. Elhanyagolják a magyar családok ezt a kérdést. Nem jegyzik fel a Bibliába, az imakönyvbe. Nehéz aztán kikerestetni vagy lehetetlen.

Szóval jómagam szeretni szerettem volna a két nagyapámat, de nem tudtam. Nem volt már. Még annak is örültem, ha tiszteletbeli nagyapám akadt. Mint a magyarok mondják: fogadott nagyapám. Egyszer vendégek voltak nálunk. 20 képezdész jött ki Mádra megnézni az édesapám iskoláit. A vezetőjük egy, rövidre nyirt szakálas úr oda állít engem az ablakhoz, könyvet tesz elémbe. Olvasd. Olvasom, jó hangosan. Megsimogatja a fejemet, s azt mondja: Nekd én nagyapád vagyok. Az édesapádat én tanitottam. A könny jött volna a szemembe. Örömömben. Debát elment ő is mindjárt. Meg kellett szoknom, hogy valaki mindig távol van tőlem, akit szeretek.

Szép érzések alakulhatnak ki a szivünkben, ha arra gondolunk, akitől tanulunk valamit. A diáknak kedves marad a tanára, a katonának a tisztje, az iparosnak a mestere. Én is örömmel vittem oda a volt tanárom elé: Kedves bátyám, hozzuk a második nemzedéket.

Jó ha arra törekszünk, hogy bizonyos családiasság fejlődjek ki nemzedék és nemzedék, ember és ember között. Akkor fogjuk jobban tudni szeretni egymást. Kevesen vagyunk magyarok. Azért jó, ha szeretik egymást lányok, anyák, nagyanyák. És jó, ha megértve, szeretettel él egymás mellett a nagyapák és az unokák nemzedéke!

Ahogy a Franck kávé reklámot csinál Szlovakiában

Ilyen cimü cikkünkre vonatkozóan a Franck Henrik Fiai r. t. budapesti cég a következők közlését kéri: A „Debreczen" 1939. évi jannár 25-iki számában megjelent „Ahogy a Franck kávé reklámot csinál Szlovákiában" cimü közleményükkel kapcsolatban az igazság érdekében és felvilágositásul a következőket kérjük megállapitani: 1. Cégünk teljesen önálló magyar részvénytársaság, melynek semmi köze a vágszeredi hasonló nevü, hasonló árucikkeket forgalomba hozó céghez és az utóbbi által közzétett hirdetésekhez. 2. Ennélfogva a szóbanforgó cikkben foglaltakat mint reánk nem tartozókat elhárítjuk magunkról. Tisztelettel Franck Henrik Fiai r. t. Budapest.

1900/1939. sü. HIRDETMÉNY. Felhívja a városi adóhivatal a város adózó közönségét, hogy az 1939. évi I. negyedére esedékes együttesen kezelt közadó tartozását 1939. évi február hó 15. napjáig fizesse. A befizetés naponként a hivatalos órák alatt a városi adópénztárnál, vagy pedig a 31.713. számú postatakarékpénztári befizetési lap útján eszközölhető. A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejárta után a hivatal behajtási eljárást indit. *Városi adóhivatal.*

x **Előnyös feltételek mellett kaphatnak tisztviselők kedvezményes szelvényeket a titkárnál.**

Felvidéki magyar uriasszony kálváriajárása

Huszt városi pénztárnokát hat óra alatt utasították ki. — A 20 éves kálvária állomásai: Aki gépfegyvertűzzel fogadta a cseheket. — Kivándorlás Amerikába. — Petró Kálmánné és az Endresz-Magyar óceánrepülés. — Magyar úriasszony ruszin parasztruhában a »névtelenek soraiban. — Kenyeret adjatok.

A felvidéki területek visszacsatolásával egymást érik magyar családok tragédiái azokon a helyeken, ahol még a csehek maradtak uralmon. Tehetetlen dühükben egymás után utasítják ki a magyarokat ezekről a területekről és tesznek családokat máról holnapra, egyik óráról a másikra kenyértelenné. Voltak azelőtt is ilyen kiutasítások, hirtelen jött végzések, de az új helyzet most újabb tápot adott e kedvenc játék üzéséhez.

Petró Kálmánné.

Egy ilyen szomorú tragédiáról szereztünk most tudomást Debrecenben.

Egy intelligens úriasszony panaszolta el előttünk kálváriajárását,

mely ott kezdődött az 1918-as időkben, amikor a csehek beültek ezeréves jogainkba és itt végződik — ha ugyan végződik — a felszabadulásnál. Petró Kálmánnénak hívják az úriasszonyt, **kinek férje Huszt városi pénztárnoka volt.** — December 10.-én

kaptak egy utasítást az ottani államrendőrségtől, hogy hat órán belül hagyják el Husztot. És e hat óra leforgása után a jómódú család koldusszegényen átjött a határon a magyar Csapra.

— **Miért történt?** Reszket benne a lélek, ahogy felelevenítí a 20 éves kálvária egyes állomásait.

— **Férjem végig harcolta a világháborút a magyar hadseregben** — beszéli Petró Kálmánné — a 39-es honvédgyalogezredben. — **Megszerezte a bronzérmet, a kiscezüstöt és a Károly csapatkeresztet.**

1918-ban a csapi bank erkélyéről férjem egy kisebb csoport élén gépfegyvertűzzel fogadta a bevonuló cseheket. És ez lett elindítója a mi szenvedéseinknek, üldöztetésünknek.

Elbeszéli ezután, hogy 1922-ben léptek házasságra és férjét mindjárt kezdetben **elbocsátották a csehek a vasútnál levő állásából, — mert besugták, hogy milyen magatartást tanusított, amikor a csehek bementek a magyar Csapra.** Elvesztette tehát az állását és évekig Csap és Ungvár között tengődött a házaspár, pedig nem volt más bűne, csak az, hogy magyar volt és magyarságát ősi dacossággal »csak azért is« kimutatásával nem is titkolta el.

Az állandó üldöztetések, a bizonytalan helyzet miatt

ők is a bujdosók örök útjára léptek és Amerikába mentek.

hogy mint annyi, de annyi ezer magyar, ők is ott keressenek megélhetést, nyugalmat. 1917-ben kihajóztak az új világba. A férfi dolgozott mint esztergályos egy gyárban, Betlehem városában, mely Pensilvániában fekszik az Egyesült Államokban. Itt is magyarok maradtak és élénk részt vettek a magyar egyesületek munkájában.

Petró Kálmánné, mint az amerikai magyarok országos szövetségének tagja három nőtársával akciót szerveztek, mellyel hathatósan hozzájárultak az emlékezetes Endresz György—Magyar Sándor óceáni repülésének megvalósulához. Az idegenbe szakadt kisebbségi sorsban élő házaspár fokozott intenzivitással élte át ennek a repülésnek nagy nemzeti jelentőségét, mely néhány év után meg is hozta első gyümölcseit a felszabadult felvidéki területekben.

Értékes kézimunkákat készítettek ezek a magyar asszonyok, köztük Petró Kálmánné is, és más módon is munkálkodtak azon, — hogy pénzt gyüjtsenek össze a »Justice for Hungary« diadalmas megvalósulásához. Amikor aztán a hős magyar repülők visszatértek Amerikából Budapestre, hálás köszönő leveleket írtak e négy magyar hölgynek, akik sorsolás útján értékesítették a kézimunkákat és az így előteremtett összegeket a repülők javára fordították.

Előkerültek régi magyar újságok, melyek cikkekben számoltak be Petró Kálmánnénak és társainak erről az akciójáról, melyről

Endreszék kijelentették, hogy hasonló mozgalom sehol máshol nem indult érdekükben. Előveszi Petró Kálmánné az óceánrepülők hatalmas fényképét is, melyet aláírásukkal ellátva tiszteletük jeléül elküldtek ennek a négy amerikai magyar nőnek.

És most itt van Petró Kálmánné, az egyetlen közöttünk, aki ilyen nemes áldozatokat hozott ezért a nagy nemzeti ügyért.

A dicsőséges napok után azután ismét változás következik be életükben. A klima veszedelmes volt férje szervezetére és

orvosi rendeletre ott kellett hagyniok Amerikát.

Ismét a vándorok útjára léptek és visszajöttek Európába és állampolgársági okokból is a csehmegszállott területre tértek vissza, — ahol különben egész rokonságuk is él. **A férfi két év mulva, 1934-ben a huszti városi hivatal pénztárnoka lett és azóta jómódban éltek a legutóbbi időkig.** Szorgalmas, jó munkaerő volt, semmi kifogás nem merült fel ellene soha.

Dehát magyarok maradtak — mindvégig... Ismét igazolványt mutat fel Petró Kálmánné arról, hogy a csehszlovákiai Egyesült Magyar Pártnak tagjai voltak Huszton, melynek munkájában lelkesedéssel élénk részt vettek. És most ez is baj lett. A kiutasításuk emiatt is történt egyrészt. Mert amikor végre megmozdult ez a vén medve Európa és az Igazság csillaga kezdett felragyogni,

ez a lelkes magyar asszony, — Petró Kálmánné, aki ruszinul is beszél, parasztruhát öltött és elment a ruszin falvakba, a nép közé és egyike volt a »névteleneknek«, akik életüket ennek az ügynek szolgálatába állították.

Arról a fájdalomról beszélni sem képes, ami rájuk szakadt, mikor kiderült, hogy Huszt nem került vissza az anyaországhoz.

És azután elkövetkezett december 19-e.

— **Reggel jött két detektiv** — beszéli Petró Kálmánné egész testében remegve — és **azt mondták, hogy hat óra alatt hagyjuk el Husztot és menjünk máshová.....** Ez lett a vége, a bosszúja annak, hogy 1918-ban megszólaltak a gépfegyvergolyók a csapi bank erkélyéről Petró Kálmán kezéből és mert felesége most a »névtelenek« között szerepelt. Ez a hat óra csak arra volt elegendő, hogy férje átadhatta pénztári hivatalát és kapott egy igazolványt, hogy a dolgokat rendben átadta. **Aztán a két detektiv az állomáson gúnyos mosollyal odamondta nekik, hogy maradhatnak még két óra hosszat...**

A rajtuk lévő ruhán kivül mást nem tudtak magukkal hozni, hiszen olyan rövid idő állt rendelkezésükre a határátlépésig. Ott kellett hagyni minden vagyonukat, két házukat, az egyiket mindjárt le is foglalta az ukrán rendőrség. Ott maradt veszendőben minden bútoruk, télére felszerelt élés- és fáskamrájuk.

Még jó, hogy bántalmazásban nem volt részük, mint annyi másnak. Csak áttették őket a határon, mert a 42 éves Petró Kálmán csapi születésü és illetőségü és magyar állampolgár...

Igy lettek ninestelenek, kenyértelenek, szegények. Csapra mentek, ahol öreg 70 éves szüleik élnek, dehát ott sem maradhattak, hiszen az öregek anyagi helyzete ezt nem engedi meg.

Ráléptek a kérvényezés kilátástalan útvesztőire.

A férfi kérvényt intézett az Országos Vitézi Székhez, hivatkozva háborus érdemeire, kitüntetéseire és segítséget kért. A válasz szerint, amely most érkezett le hozzájuk, a Vitézi Széknek nem áll módjában segíteni rajtuk, mert kizárólag csak felavatott vitézek kérelme ügyében lép fel pártolólag.

Egy másik

levél ment Jaross Andor felvidéki miniszterhez,

de erre ezideig nem érkezett válasz. A megtört asszony most Csapról **Debrecenbe** utazott, hogy itt próbáljon valamit elérni, hogy férjének valamilyen állást lehessen szerezni. Figyeljenek fel az illetékesek erre a segélykérő magyar asszonyra, ha megjelenik valamelyik fórum előtt és tegyenek érte valamit, mert nagyon megérdemli. Hiszen vannak most új álláslehetőségek, a férfi valamikor a vasút szolgálatában állott, olyan nehéz lenne részére Csapon, vagy környékén egy jegy és áru pénztárnoki állást kieszkarni, vagy egy kisebb állomáson alkalmaztatást találni? Egy raktárnoki állás is megfelelne bárhol az országban, ha a Felvidéken nem lehet, amint ezt a Jaross Andorhoz írt levelében előadja a férfi. **Ne engedjék el ezt az asszonyt vissza Csapra anélkül, hogy valami történnék ügyükben. Nem akarnak mást, — csak egy falat kenyeret a magyar életből, amiért annyit szenvedtek.** Nem szabad megtörténni annak, — hogy ez az úriasszony, aki restelkedve, szégyenpírral az arcán beszél szegénységükről, nagy-nagy csalódással térjen vissza férjéhez, mint annyian mások az elmult években. Vagy nekik is ez lesz a sorsuk, ők is elmerülnek a közönyben és csak most kezdődik az igazi kálvária?...

»n. gy.«

Kevés pénzért sok jó árut most vásárolhat,
azért ne mulassza el az alkalmat s tekintse meg dús raktáramat.
Selyemharisnyák, bőrkesztyük, arany csipkék, rezil tüllök, magyar ruha-, báli ruha-kellékek nagy választékban
Kontsek Kornél
divatüzletében.

Rádió
Csillár
Villamos cikk
eladás
szerelés
javitás
csakis
Nánássynál
Piac u. 85.
Menetjegyirodával szemben.

Ne felejtse el: Iparosbál február hó 4-én
az Arany Bika dísztermében. Hangulat - csillogás

Versényi Tibor a pénzintézetek müködésének érdekes uj területére mutatott rá tegnap tartott előadásában

Ilyen fényes, előkelő és nagy közönség előtt Debrecenben még nem tartottak közgazdasági és pénzügyi kérdésről előadást, mint tegnap Versényi Tibor a Déri Múzeum dísztermében tartott a pénzintézetek multjáról és jövő feladatairól. Az előadó rokonszenves egyenisége, lebilincselő modora csak fokozta az egyébként is érdekes, sőt helyenként feltünést keltő előadás iránt a figyelmet.

A közönség soraiban megjelentek:

Lossonczy István főispán, *Sternád István* a Magyar Mezőgazdasági Társaság ügyvezető elnöke, *eberswaldi Siegler Géza* altábornagy, hadtestparancsnok, *dr Kölcsey Sándor* polgármester, *dr Hadházy Zsigmond* volt főispán, királyi közjegyző, *Oláh Lajos* táblai elnök, *dr Vásáry István* ny. polgármester, *Smogrovits Ernő* a Nemzeti Bank fiókjának főnöke, *Ary Lajos* számvevőségi főtanácsos, *Harsányi Pál* a Városi Takarék vezérigazgatója, *Kárpáti Elemér* a Hitelbank vezérigazgatója, a TÉBE alelnöke, *dr Radó Rezső* kamarai főtitkár, *dr Hódy Béla, dr Kertész Endre, dr Budaházy Bruckner Ernő, dr Gergely Jenő, dr Tatay Zoltán, Fürst Mátyás, dr T. Szücs Géza, Fack Leon, dr Baranyi János, dr Barts Jenő* klinikai igazgató, *dr Szabó Sándor, dr Böszörményi Béla, Vásárhelyi* bankigazgató, a debreceni közgazdasági és pénzügyi élet sok előkelősége.

A Takarékok és Bankok Egyesülete nevében dr *Somlyai József* okleveles közgazda a Debreceni Kölcsönös Segélyző Egylet vezérigazgatója nyitotta meg az előadást és néhány szellemes mondattal vezette be *Versényi Tibor* élményt jelentő előadását.

Zajos taps köszöntötte az előadói emelvényre lépett *Versényi Tibort*, aki előljáróban kijelentette, hogy sok előadást tartott már Debrecenben is, amelyeknek az volt a célja, hogy a közönség körében helyesebb közgazdasági felfogás kialakulását elősegítse. Ezután történelmi aláfestéssel is a pénzintézetek munkájáról beszélt, majd a jelen problémával foglalkozott.

— A háború utáni nagy lelki megbasonulások, összegyült indulatok, soha el nem képzelt új tapasztalatok egész új igényeket támasztottak a társadalomban. Ezek az igények és az ezekkel párhuzamosan haladó indulatok először levezetést kerestek, most levezetést követelnek. Az ország három »nagy« társadalmi osztálya: az ipari és kereskedelmi, földmíves és a lateiner osztály egy negyedikkel bővült ki: az állástalanokkal, a munkanélküliekkel. E négy társadalmi osztály igényjogosultsága hozta felszínre és elodázhatatlan megvalósításra a három legnagyobb feladatot: a földbirtokpolitikai, a szociális és ipari, valamint az úgynevezet zsidótörvényjavaslatot.

Ezeknek a problémáknak taglalásánál, amely a hivatalos köröktől kezdve a családtagokig mindenütt és állandóan szőnyegen vannak, kritika és megbeszélés tárgyat képezi minden, ami a fogalmakkal csak összefügg. Mint a gazdasági életnek igen számottevő hajtóereje természetesen nem utolsó helyen a pénzintézetek.

Versényi ezután fejtegette a pénzintézetek jótékony hatását és értékes szerepét az ország és nemzet életébe. Számadatokkal mutatta ki, hogy a szétszórt kis apró összegekből hogyan gyüjtöttek sok milliárd és termelésre képes tőkét.

A pénzintézetek állandóan figyelik, keresik azokat a módozatokat, amelyek az élet és életformák változásával a közönségnek hasznosak, szükségesek. A fix javadalommal bíró emberek vagyonszerzési lehetősége a lehető legminimálisabb. A gondos emberek életük hátralevő részének, családjuknak, gyermekeiknek nyugalmát, jövőjét csak három úton igyekezhetnek biztosítani és pedig: nyugdíj megszerzésével, megtakarított pénzecskéjüknek félretételével, vagy életbiztosítási kötvény megkötésével. Az utóbbi húsz év azonban azt mutatta, hogy minden gondoskodás igen gyakran előre nem látható helyzetek bekövetkezésétől feltételezett és befolyásolhatió. A gazdasági élet romlása az állam anyagi mérlegén is jelenkezik s így csak emelkedhetnek a nyugdíjak, amelyekről mindig azt hittük hogy bizonyos szolgálati év eltelte után a nyugalmas életnek előre lefixírozott bázisa, leszállíttattak.

A megtakarított és félretett szerénn tőke közbejött szükségletek esetén elmorzsolódott és így a tervbevett célt végeredményben nem szolgálta, az életbiztosításba fektetett díjak pedig csak a végső célra irányultak és így közbejött szükségek és szükségletek érdekében nem voltak felhasználhatók.

A lateiner osztály tehát e kérdésben úgyszólván megoldhatatlan próbléma előtt áll. Az élet mindenkori kívánalmai azonban nem maradtak észrevétlenül a pénzintézetek előtt. Addig kutatta, míg e téren is egy minden érdeket és minden részt egybefogó, szemelőtt tartó és kiegészítő módozatot találtak. E gondolat tulajdonképpen Columbus tojás. Összekötötték a tőkegyüjtés betétben rejlő erejét az életbiztosítás nyujtotta előnyökkel, másszóval megteremtették a betétbiztosítást, vagy ahogy most nevezik »a családvédő takarékot«.

A családvédő takarék olyan új módszer és rendszer, amely minden irányban és vonatkozásban a lehető legjobban, a legbecsületesebben szolgálja a családvédelem gondolatát. Takarékbetétet eddig is gyüjthetett magának az, aki el tudott venni hetenként, vagy havonkén bizonyos összeget ,de ennek ellenértékéül nem jelentkezhetett más, csak a felgyült tőke biztonsága minden eshetőségekre és haszonként jelentkezett a tőke kamata.

A családvédő takarék megbecsülhetetlen előnye éppen abban van, hogy ezen a tőkén és kamaton kívül nyujt teljes biztonságot a család számára főleg arra az esetre, ha a takarékbetétgyüjtő családfőt a halál öreg kora előtt elragadná szerettei köréből és nem tud gondoskodni gyermekeiről, vagy feleségéről.

A családvédő takarékbetétgyüjtés tehát úttörő újítás, lényege az, hogy a takarékbetétet kiegészítő életbiztosfással kapcsolták össze.

Legjobban magyarázza egy példa a családvédő takarék előnyeit. És itt most Versényi Tibor előadta, hogy ha valaki havonta tíz pengőt családi takarékbetétkönyvön helyez el, de a végzet hatalmánál fogva a betétgyüjtő családfő például a hetedik hónapban meghal, a család a takaréktól megkapja a 70 pengő betétet, a biztosítótól ezer pengőt, sőt, ha baleset következtében hal el a családfő, akkor kétezer pengőt.

A hallgatóság zajos tetszéssel fogadta Versényi Tibornak ezt a szenzációs bejelentését és hangosan meg is kérdezték, hol lehet 70 pengőért így hozzájutni kétezer pengőhöz.

Versényi Tibor előadása további részében arról az új eszmeáradatról beszélt, amely az egyént háttérbe szorítja és a közösséget helyezi előre. Hangsúlyozta, hogy a nálunk is kibontakozás előtt álló új társadalmi rendszer nem tagadja meg az egyéniséget, csak azt a megkülönböztetést teszi, hogy minden egyén értéke annyi, mint amennyi a munkájából származó haszon a nemzet egyetemes mérlegén. — Tekintve pedig azt — fejezte be Versényi előadását —, hogy a pénzintézetek nagy értékek a nemzet vagyoni mérlegén, tényként kell megállapítanom, hogy el nem mellőzhető, nélkülözhetetlen, termelő, hasznos és áldásos szerep vár egy megujhodó Magyarország életében. Munkásságukat úgy kell beállítani az ország gazdasági szerkezetébe, hogy az ő kötelességük legyen a gazdasági életben annyiszor megismétlődő, káros, romboló hullámokat elegyengetni és azok menetét símává, zökkenésmentessé, vagy legalább is áthidalhatóvá, elviselhetővé tenni. A pénzintézetekre elengedhetetlen szüksége az életnek és a nemzetnek. Szükség van rájuk azért, mert termelnek ott, ahol nélkülük nem tudnának, mert tőkévé gyüjtik azt, ami egyébként haszon nélkül hever, mert életet visznek oda, ahol elhalt a vállalkozás, mert friss levegővel látják el a dohtól fülledő gazdasági életrészeket, mert valóra váltanak olyan kérdéseket, amelyeknek megvalósítására mások képtelenek, mert nem téveszméket hangoztatnak, hanem higgadt ésszel a valónak dolgoznak és mert a nemzet fennmaradásáért, egy jobb, boldogabb, nagyobb Magyarország kialakulásáért dolgoznak. Ebben a törekvésükben szükséges, hasznos, sőt szent kell legyen az irányított gazdálkodás.

A viharos tapssal és éljenzéssel fogadott előadásért dr Somlyai József mondott a hallgatóság nevében meleg köszönetet.

Eladó 40 holdas birtok
nagycserei vasut állomástól
400 méter, kövesúttól 600 méter távolságra. Garantált búzatermő fekete homok. 4 szobás fürdőszobás modern úrilakással, bőséges gazdasági épületekkel. Napi 10 vonatjárattal erdő között. Egy tagban, vagy kisebb parcellákban is.
Felvilágosítást ad
Bakóczy László
ingatlan forgalmi irodája,
Debrecen, Werbőczy ucca 8.
Telefon: 28-26.

Frontharcos-bál február hó 11-én

Városunk legkiemelkedőbb bálja szokott lenni a frontharcos bál. Az idén február 11-én rendezik a MÁV műhelytelep színháztermében este 8 órai kezdettel. A rendezőség kedves megleptésben részesíti a közönséget. Az ülőhelyek számozva lesznek, azért ajánlatos, hogy minél hamarább váltsa meg jegyét a közönség, hogy jobb helyet biztosíthasson magának. Jegyek már válthatók Kurián Gyula órásüzletében (Piac u. 42) és a vagongyári bajtársaknál. Tánc előtt egy igen élvezetes és kedves kis műsor is lesz.

Erre a bálra magyar bajtársi szeretettel mindenkit meghív és elvár a rendezőbizottság.

Bajtársak! Családtagjainkkal együtt legyünk ott mindnyájan.

Szent László Kör teaestélye Február 18.

A farsangi mulatságok egyik legkiemelkedőbb eseménye lesz *a Szent László Kör február 18-án rendezendő teaestélye az Arany Bika dísztermében.* Nagy érdeklődés kíséri a rendezői gárda munkáját, mely a felvidéki hallgatókkal kibővülve a legjobb tudásával igyekszik az eddigieknél fényesebben és színpompásabban megrendezni az idei teaestjüket. Városunk s a környék egyházi, katonai és polgári méltóságai vállalták az est díszvédnöki, fővédnöki és védnöki tisztségeit. Debrecen egész társadalmának és a felvidéki itt tartózkodó ifjúságnak a testvéri találkozójává akarja avatni az agilis rendezőség az idei teaestét. Az estélyt 20 pár színpompás tánca fogja megnyitni, mely előtt egy rövid kis hangulatos műsor lesz.

A Szent László teaestély már évek óta a legfényesebben sikerült mulatságok közé tartozik. A rendezői gárda kellemes meglepetést tartogat a résztvevő leányok számára. Hatalmas konfetti- és szerpentinesaták, ragyogó zene: *cigány és jazz!* Február 18: ez felejthetetlen lesz minden leány számára. *Tehát a viszontlátásra február 18-án a Szent László teaestélyen. Meghívóigénylés: Központi Egyetem, Alagsor 5.*

Rencz Antal 40 éves házassági évfordulója

Debrecen iparostársadalmának egyik ismert és becsült tagja, Rencz Antal fodrászmester, tegnap szép családi ünnepélyt ült. Most érkezett el házasságának 40 éves évfordulójához. Májusban volt 40 éve, hogy önállósitotta magát és megalapitotta jóhirü üzletét s miután, annakidején önállósitása után nemsokára megnősült, az üzleti évfordulója csaknem egybeesik házassági jubileumával.

Szük családi körben ülte meg házaságának 40-ik évfordulóját Rencz Antal. Az ünnepi asztalnál ott volt az egész család, de jókivánataikat elküldték az ünnepelt tisztelői és ismerősei is nagyszámban.

Több mint kétezer ünnepi lakomán vett reszt, de soha bort, sört nem ivott a 89 éves Márk Endre

Tizperces beszélgetés Márk Endrével 89 esztendőről

Hírt adtunk arról, hogy 89. esztendejébe lépett Márk Endre, Debrecen város ny. polgármestere, akit mindenki ismer. Felkerestük a még mindig dolgozni tudó és dolgozni akaró Márk Endrét hivatalában, a református egyház gazdasági hivatalában.

Asztalánál ült és levette szemüvegét, ahogy a beszélgetés megkezdődött. Még mindig jobban lát szemüveg nélkül, de az apró betűk kedvéért mégis csak fel kell tenni a szemüveget néha.

— A 90 év küszöbéről visszatekintve, néhány emlékezést a multra...

— Hát az nem megy ilyen könnyen, hiszen rengeteg volna az elmondanivalóm — mondja mosolyogva Márk Endre, — de vegyük sorba. Ugy vagyok én már, hogy régebbi dolgokra, melyek velem fiatalabb koromban történtek, jobban emlékszem, sokkal tisztábban, mint az öregkori eseményekre. **Látom magamat, mint szatmári kis diákot. A gimnáziumban tanultam, de már tanítottam diáktársaimat, hogy önmagam eltartsam.** Dolgoztam én már kis diákkoromban is. A szatmári gimnáziumban öt évig jártam, azután a debreceni iskolába kerültem és itt jártam a jogra is. Budapesten ügyvédi vizsgát tettem és mint jól vizsgázó bekerültem a Kuriára fogalmazó gyakornoknak. Ott voltam másfélévig, de nem nagyon tetszett, mert szabadabb pálya felé vágytam. Visszatértem Debrecenbe és ügyvédi irodát nyitottam. Megszerettem Debrecent nagyon már diákkoromban, itt jól éreztem és érzem magamat.

— A budapesti tartózkodásom ideje vidáman telt, mert nagy társasági életbe kerültem, jártam az országgyűlésbe is, hallgatni a beszédeket. Akkor még érdekelt a politika. Az országgyűlésnek köszönhetem, hogy megismerkedtem személyesen Jókai Mórral és voltam a lakásán. **Ugy történt, hogy a nagy Andrássyt Jókai parentáltal el,** ő mondta az emlékbeszédet. Gyönyörű beszéd volt, egy verset mondott el Jókai Mór a beszéde végén. A vers nekem nagyon tetszett, de bosszantott, hogy nem ismerem, szerzőjét sem tudom. Elmentem Jókai Mór lakására és kértem, adja át a vers szövegét és mondja meg a szerző nevét. Jókai így felelt: A szerző ismeretlen, ha nagyon érdekli a vers, lediktálom a szövegét. Leültem Jókai Mór asztalához és **a nagy regényíró diktálta a verset,** úgy, ahogy elmondotta az országgyűlésen.

— Méltóságos uram, most arra kérem, adja át nekem annak a versnek a szövegét.

— Nem tudom leírva átadni, mert a kéziratom már nincs meg, de jól emlékszem rá, nagyon tetszett akkor is a vers, elmondom én fejből az egészet.

A vers, ahogy Márk Endre lediktálta, a következő:

Egy rózsabokor alján üldögél a fénybogár
Nem is tudta, hogy hátába ragyog a gyémántsugár.
Nagy lomhán mász a bokrokból egy rut varangy elő,
Undok, ráncos pofájából minden mérget rálővel.
— Felsóhajt a fénybogárka: Mit vétettem ellened?
— Hát — felelt rá a rut varangy — mi szükség így fénylened?

Az aranysárga tea

A beszélgetés során elmondotta Márk Endre, hogy **soha nem ivott bort, még akkor sem, amikor százak és százak azt hitték bort iszik és borral koccintgat az ünnepi lakomákon,** melyekben pedig volt része bőven az arany békeévekben.

— Hogyan történt a borivás elkerülése?

— **A tea segitett. Az én poharamban és előttem az üvegben mindig aranysárga tea volt.** A színe után bárki bornak vélhette. **Én a teát ittam, más a bort.** Igy ültem lakomákon, víg társaságokban is, gondom volt rá, hogy előre megrendeljem a magam részére a teát. Nem ismerem az alkoholos italok ízét, nem is kívántam soha.

Elkerülni a bort annak, aki egész életében úgyszólván a közpályákon volt és hivatalos és nem hivatalos lakomákon vett részt, úgy hozzávetőleges számítás szerint **több, mint kétezerszer,** megállani, hogy ne igyék a hegy levéből, hanem megmaradjon a kínaiak italánál — kivételesen erős akaratnak a fényes bizonysága.

Élete soráról szólva említette csak úgy egy-egy mondatban Márk Endre, hogy **22 évig volt ügyésze az egyházkerületnek és Kollégiumnak. Az Ügyvédi Kamarának 20 éven át elnöke. Az Ügyvédi Kamara terjesztette fel a királyhoz és kinevezték udvari tanácsosnak. Debrecen város polgármestere 1916-ban lett és hat esztendőn át a legnehezebb években irányította a város életét.** A város a nehéz szolgálatért úgy rótta le elismerését, hogy a hat esztendő helyett tíz esztendőt számított be a nyugdíjba.

— Az elmult évtizedekből a legkellemesebb emlékeknek mit tart méltóságod?

— **Nekem a legkellemesebbek a nyári utazásaim. Minden évben külföldön utazgattam sógorom, Lengyel Imre társaságában.** Nagyon szerettem utazni. A legkellemesebben Münchenre emlékszem, **huszonkétszer voltam Münchenben és kedvem volna még néhányszor elmenni.** Nagyon kedves város, nekem nagyon tetszik, bár bejártam Franciaországot, Olaszországot, jártam Londonban, Törökországban, de Münchenbe még elmennék egynéhányszor.

— A jelenlegi politikai életről milyen véleménye van méltóságodnak?

— A politika már idegen terület az én számomra, én már nem politizálok.

A politikai küzdelmekkel kapcsolatban nincs véleményem a nyilvánosság számára.

Aktív részt a politikában én főleg csak akkor vettem, mikor a kormánypárt vívta választási küzdelmét a Független Párttal. Debrecenben még képviselőjelöltséget is vállaltam abban az időben.

Bakonyi Samuval szemben képviseltem a kormánypártot és megbuktam,

igaz, hogy nem volt csúfos a bukás, mert 100 szavazaton aluli számmal győzött az ellenzéki jelölt.

Az interjú végeztével Márk Endre újra feltette a szemüveget és hozzákezdett az akták elolvasásához. Folytatta a munkáját, melyet tíz percre megzavartam. Márk Endre, mint a gazdasági bizottság elnöke, minden nap pontosan megjelenik hivatalában és dolgozik, mint a többi tisztviselő, dolgozik, mintha nem nyomná vállát 89 esztendő súlya.

Márk Endre nem is érzi az elmult évtizedek súlyát, lelki ereje töretlen erővel tartja munkakedvét.

Ő az egyház legöregebb funkcionáriusa.

Hivatalában pontos és pedáns nagyon. Annyira pontos, hogy talán a hivatal óráit is az ő megérkezéséhez igazítják. Élete cáfolhatatlan bizonysága annak, hogy munka nélkül nem élhet az ember. A tétlenség az emberi szervezet veszte, betegségek kezdete.

Benczc Mihály.

Azt a hashajtót
kell használni, amelyet a legtöbben utánoznak, ha sikertelenül is. Biztos, enyhe, fájdalommentes hatás jellemzi az
ARTIN
pici hashajtó dragéekat. Este 2—3 szem Artint bevéve, reggelre kellemes ürülést biztosít.

Felejthetetlen élmény lesz a február 6-iki táncünnepély B. Vattay Margit rendezésében

Debrecen felejthetetlen művészi eseményének igérkezik az a nagyszabású táncünnepély, melyet B. Vattay Margit növendékei a „Magyar a magyarért" akció javára rendeznek a Csokonai színházban február 6-án délután 3 órai kezdettel.

A ragyogó sikerűnek igérkező előadás próbái már hetek óta szorgalmasan folynak. A „Debrecen" munkatársának alkalma volt végignézni egyik próbát, mely B. Vattay Margit tánctanárnő 2 hónapi irányítása, tanítása mellett, Eröss Pál, a Csokonai színház művésze és Kamarás Gyula, a fiatal magyar rendezőgárda egyik legnagyobb igérete közreműködésével folyt le. A próbán már varázslatos szépségében bontakozott ki az élményt jelentő február 6-iki előadás minden nagyszerű produkciója.

SZÁZ SZEREPLŐ EGY SORBAN

Közel száz szereplő sorakozott fel a Csokonai színház színpadán... Az öreg falak között sugárzó, derüs fiatalság. Debrecen uritársadalmának fiatalsága angyalian bájos, apró gyermekektől egészen leányokig feszült figyelemmel várták, lesték B. Vattay Margit utasításait. A kitűnő tánctanárnő a lelke az előadásnak, mindenütt ott van, művészi izléssel, finom elgondolásokkal, ragyogó ötletekkel teszi színessé, érdekessé a jeleneteket.

A „BABATÜNDÉR"

Bájosan derüs jelenetekből áll a „Babatündér" című táncjáték. A játékkereskedés, színes, tarka bazárjában megelevenednek a babák és pompás táncokkal vonulnak el a vásárlóközönség előtt. Kecses, szép, izléses táncok tarkaegyvelege nyügözi le a nézőt... szinte tánc-cavalcade ez, melyben a legegyszerűbb, síma, finom ritmusú léptektől a legnehezebb akrobatikus táncokig minden felvonul, ahogy B. Vattay Margit páratlan türelemmel, művészi izléssel, tudással betanította. Finoman aláfestő, gyönyörű zene simul a nagyszerű produkciókhoz. Tablójelenetek monumentális szépségükben bontakoznak ki. Ez a ragyogóan szép táncjáték magáévá véve megérdemli, hogy mindenki megnézze a február 6-iki táncünnepélyt.

VIRÁGOK HÓDOLATA...

Kedvesen lírai a „Virágok hódolata a Rózsakirálynő előtt" című táncjáték, melyben a táncművészet minden finomsága és szépsége kifejezésre jut. A próbán már mindenki elragadtatással beszélt erről a végtelenül bájos, művészi szépségű, elsőrangú produkcióból.

„NAGYMAMA MESÉL"

Mohácsy Nórának, a finomtollú írónőnek szerzeménye a harmadik része a műsornak. A régi idők páratlanul finom, patinás szépségű táncai vonulnak el a néző előtt. Ez a táncjáték minden jelenetében elragadtatott tapsot fog kiváltani.

A Vattay Margit monumentális, egész délután betöltő előadása művészi szépségben, kiállításban, ragyogó számokban egyaránt élmény és esemény lesz. A kiváló tánctanárnő minden elismerést megérdemel érte.

A spanyol polgárháboru és az olasz legionáristák szelleme cimmel tart magyarnyelvü előadást az Olasz Kulturintézet

Az Olasz Kultúrintézet a február elsején kezdődő új félévet szerda este 6 órai kezdettel nyitja meg. A megnyitón igen érdekes és aktuális téma szerepel: a befejezéshez közeledő spanyol polgárháború. Erre az előadásra mindenkit meghív az intézet. A hétfői és csütörtöki előadások maradnak (7—8). A hétfői konferencia tárgya: *Legszebb olasz regények.* Az első félévben megtartott tanfolyamok időpontja marad, az új tanfolyam heti három órában rendeztetik meg: szerdán, csütörtökön, szombaton 6—7-ig. Új társalgási és levelezési tanfolyam nyílik az új félévben kellő számú jelentkező esetén szerdán és szombaton 5—6-ig. Beiratkozni mindennap lehet. A gazdag könyvtár sok folyóiratával, napilapjaival nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—8-ig. Hatvan u. 2. Telefon: 12—04.

Német tartányhajók épitése

V. V. A Deutsche Werft, hajógyár egy egyesült állambeli cégnek megrendelésére 10 drb. legmodernebb tartányhajót épít. Az elsőt most bocsájtották vízre, ennek az amerikai cég kívánságára a „Germania" nevet adták. A hajó 14.000 brutto regiszter tonnás. Ugyancsak az amerikai cég kívánsága, hogy a legközelebbi három hajót a müncheni konferencián résztvett államok nevei szerint nevezzék, vagyis nevük „Britania" „Italia" és „Gallia" lesz.

Az egész országban divat lett a magyaros uriruha
A legujabb divatlap szerint készíti
Tóth Gábor
szabómester PIAC UCCA 89.

Dr. Darkó Jenőt az európai hirü tudóst a szófiai egyetem diszdoktorrá választotta

Májusban ünnepélyesen avatják Szófiában diszdoktorrá a debreceni tudóst.

Dr Darkó Jenő, a debreceni Tisza István Tudományegytem európai hirü tudósa ujabb megtisztelő kitüntetésben részesült nagyértékü munkásságáért, amikor is a szófiai bolgár egyetem a középkori bizantinológia terén kifejtett értékes munkásságáért diszdoktorrá választotta. Erről a választásról a szófiai egyetem rektora már el is küldte a hivatalos értesitést és ezt dr Darkó Jenő a debreceni egyetem kari ülésén felolvasta, a kar örömmel tudomásul vette és május hó 21—25-ike között ünnepélyes keretek között meg is történik Szófiában a diszdoktorráavatás, melyen természetesen személyesen fog megjelenni a neves debreceni tudós.

Dr Darkó Jenőt másodizben éri ilyen kivételesen szép és nagy kitüntetés, mert mint ismeretes, évekkel ezelőtt hasonló kitüntetésül, mint európai hirü **bizantinologust**, az athéni görög egyetem is diszdoktorrá választotta, igy a szófiai kitüntetés a második. Hasonló érdemekért pár esztendővel ezelőtt még Sándor jugoszláv király magas kitüntetésben részesitette a neves tudóst, amikor is az egyik legnagyobb délszláv rendjellel tüntette ki.

A szófiai kitüntetés abból az alkalomból adódott, hogy a szófiai egyetem ezen a nyáron ünnepli fennállása félszázados jubileumát. Mint a szófiai egyetem rektora irja, a tudományos világnak tett nagy szolgálatait akarta méltó keretek között jutalmazni ezzel a méltó kitüntetéssel a szófiai egyetem.

Debrecen és az ország tudós társadalma érthető örömmel veszi tudomásul dr Darkó Jenő ujabb külföldi sikerét és tudományos munkásságának a legméltóbb keretek között való megjutalmazását, melyet most a testvér bolgár nép részéről kapott.

Átképzési láz Debrecenben

Soha ennyien nem tanultak angolul, mint most. — Orvos, mint autószerelő. Könnyebb ipari munkák: cipőfelsőrészkészités, autószerelés, villanyszerelés, kézimunka, különösen a gobelin és csipkeverés.

— Te mire képzed át magad. Milyen nyelvet tanulsz. Ilyen és ehez hasonló párbeszédet hall mostanában az ember, ha akár uccán jár, vagyha egy pillanatra is a kávéházban leül. De ezt halljuk a színház szünetében, vagy akárhol. Számtalan vicc, közmondás, aforizma született manapság.

— Pl. — Milyen vallású vagy?

— Angolul tanulok.

Amióta az úgynevezett *második zsidótörvényjavaslatot benyujtották a képviselőházban a zsidók közül sokan foglalkoznak a kivándorlási lehetőségekkel.* Igen sok név, illetve földrajzi hely van kilátásban, a zsidóság kitelepitésére. Ilyenek és ami a legkomolyabb: Rodézia, Afrika egyik legkiesebb helye, amely földmivelésre kiválóan alkalmas. Aztán Argentina, Délamerikában, ahol szintén a komolyan dolgozóknak tág lehetőségei vannak, különösen a mezőgazdasági téren. Egyik terv Britt-Gujanna, de ez már sokkal vadabb, mint az előbbi kettő, t. i. ott igen egészségtelen az időjárás.

Hely ugyan már volna, de nem ez a legnagyobb probléma. A zsidóság úgynevezett intellektuális része hogyan helyezkedne el ezeken a gyarmatokon és mihez kezdjen, miből éljen meg.

Elsősorban legnagyobb nehézség a *nyelvi probléma.* Ezt is igyekeznek megoldani. Soha ennyien *nem tanultak angolul, mint most.* Ugy a fővárosi mint a debreceni angolnyelvtanároknak rengeteg a tanitványa. Mint egyik angolnyelvtanár mondja, annyi tanitvány van, mint még soha. Még éjjel is tanithatna, ha győzné erővel és idegekkel. *De igen sokan tanulnak spanyolul is.* Azok különösen, akik Délamerika valamelyik államában akarnak letelepedni. Spanyol nyelvoktatókban nagy hiány van, mert eddig ez a nyelv kissé elhanyagolt volt. Ki számitott arra, hogy valaha spanyolul tanul.

Eddig a nyelvkérdés. De mit csináljon egy zsidó intellektuel, ügyvéd, magántisztviselő stb. Ipari pályára képezi át magát. Még orvosok járnak a legjobban, mert ehhez kell a legkevesebb nyelvtudás, hiszen a gyógyitás nemzetközi. Az ipari pályán is aránylag kevés nyelvtudással lehet boldogulni.

Melyek azok az iparágak, ahol aránylag kevés átképzéssel, kevés szerszámmal lehet dolgozni. Itt Debrecenben pl. az a helyzet, hogy a zsidó ifjúság a könnyebb iparágakat tanulja átképzés szempontjából. Ilyen pl. az irógépszerelés. Autószerelésre is igen sokan jelentkeztek az egyes debreceni latot és külön-játékkotla szerint kell autószerelő műhelyekben. Ezt a szakmát sokan tanulják, mert az autószakma is úgyszólván nemzetközi szakma. Itt különösen sok az intellektuális egyén. Tudunk olyan esetről is, *hogy egyik debreceni garázsban egy hajdúnánási orvos tanul, mint mondják igen szorgalmasan.* Sokan tanulják a cipészszakmát különösen a *felsőrészkészitést.*

Eddig a férfiak; de mit csinálnak a nők. Ők sokkal élelmesebbek. Rengeteg ujsághirdetés jelenik meg a fővárosi lapokban, melyek csábitó igéretekkel esti és délutáni tanfolyamokra invitálják a zsidó nőket. Ilyen pl. a csipkeverés, vagy gobelinkészités. *A magyar kézimunka mindenütt keresett cikk, ezzel mindenütt lehet pénzt keresni.* Itt Debrecenben is egyik nagy keresztény cég hetek óta hirdeti, hogy gobelin készitésre jutányos áron átképez intelligens nőhallgatókat. A kozmetikai ipar is kitűnő pénzkeresési lehetőséget nyujt a kivándorlóknak. Egyik budapesti cég sütés, főzésre képez át, mint hirdetéséből kiderül.

A debreceni zsidógimnázium is átérezte az idők súlyosságát és átképzőtanfolyamot létesitett. Eddig két tanfolyam működik nagy érdeklődés mellett. Az *asztalos és villanyszerelési szakma.* Mindkét átképző tanfolyamnak sok hallgatója van. Sokan tanulják a fényképészmesterséget is. Ez is olyan szakma, amely nemzetközi.

Érdekesség szempontjából leközlünk egy pár hirdetést, amely magyar napilapokban lát napvilágot.

Külföldön vagyont jelentő optometrista (szemvizsgálóvá), valamint optikus és fotószakmára átképezek cim stb.

Egy másik: Kenyeret adunk kezébe, megtanitjuk vegyészeti cikkek előállitására.

Egy harmadik: átképzek a leghasznosabb világiparra stb. Kivándorlókat fémipari szakmára átképzek jutányosan.

Sütést, főzést tökéletsen elsajátithatja, tanfolyam hat hét alatt...

Átképzem rövid idő alatt vizvezetékszerelői munkára...

100 pengőért kozmetikai és kisipari vegyészetre átképzek.

Angol úri főszabász átképez lelkiismeretesen.

Komoly átképzést a kozmetika minden ágára.

Az egész világon a legjobban dijazott előkelő budapesti tanfolyam.

Fűzőkészités elvállal és gyorsan lelkiismeretesen kiképez fűzőnőket.

Női kalap montirozására és diszitésére átképez, kitanit. Braziliában háztelket kinál eladásra egy élelmes amerikai honpolgár.

Folytathatnánk tovább ezeket a hirdetéseket. Kivándorlási láz és átképzés...

A Nyári Egyetem téli munkája

A megnagyobbodott Magyarország igényeit szem előtt tartva az idén »felvidéki tanfolyam«-ot rendeznek Dr. Hankiss János professzor átvette a Nyári Egyetem ezévi vezetését

A Nyári Egyetem helyiségeiben télen is lázas és nagyjelentőségü munka folyik. Ilyenkor indul el világszerte az a hatalmas és eredményes propaganda, melynek eredményeként nyáron a különböző külföldi nemzetek fiainak százai érkeznek Debrecenbe. Közel százezer prospektus viszi szét különböző nyelveken a hirt a debreceni egyetem szünidei tanfolyamáról. Kovács Máté főtitkár és dr. Lengyel Imre, dr. Némedi Lajos, Molnár Ferenc és Varga Ilona csoportvezető vezetésével már a téli hónapokban teljes felkészültséggel folyik az a munka, mely évről-évre nagy kulturális és idegenforgalmi eredményt mutat fel.

A Nyári Egyetem rendezőbizottságának ülésén a vallás és közoktatásügyi minisztert vitéz dr. Nagy Iván képviselte. A bölcsészetkari tanári szobában megtartott ülésen, mely évnyitó ülése volt a Nyári Egyetemnek teljes számban megjelentek a rendezőbizottság tagjai.

Dr. Darkó Jenő, a bizottság elnöke üdvözölte a miniszter képviselőjét. Majd dr. Milleker Rezső, az az 1938. évi tanfolyam igazgatója tette meg a jelentését. A mult évben 50.000 prospektus és 5000 plakát hat európai nyelven vitte szét a hirt az egész világnak a debreceni egyetem szünideji tanfolyamáról. Ezenkivül hosszabb ismertetést közölt a Nyári Egyetemről a magyar, olasz, francia, német és lengyel rádióállomás. Külföldi hirlapokban, folyóiratokban számos ismertető cikk jelent meg. A hatalmas arányú propaganda során a Nyári Egyetem irodájának 6.000 levélre kellett válaszolnia hat nyelven.

Husz nemzet fiaiból 812 hallgató

Bár az elmult évben a külpolitikai helyzet következtében a magyar idegenforgalom csökkenést mutatott az országos jelenséggel szemben örvendetes kivételt mutatott Debrecen, ahol a Nyári Egyetem hallgatóinak száma jelentékenyen növekedett s 20 nemzet tagjaiból 812 hallgatója volt az 1938. évi tanfolyamnak. Többek között amerikai, szumátrai, javai és perzsa hallgatók is. A Nyári Egyetemen 12 év alatt 4.357 hallgató volt.

Az elmult év tanulmányi programjában 146 előadás foglalt helyet. Ebből 49 magyar előadás volt, a többi idegennyelvű. A magyar nyelvmesteri vizsgát a 12 évfolyam alatt 28-an, a tanulmányi vizsgát 69-en tették le. Az értékes kirándulások kitűnő kiegészitéséül szolgáltak a tanfolyami programnak.

12,344 éjszaka és 125,000 pengő

A Nyári Egyetem kulturális hivatásának betöltése mellett jelentős gazdasági gyarapodást is jelent Debrecen számára. A Nyári Egyetem hallgatói összesen 12.344 éjszakát töltöttek Magyarországon s hozzávetőleges számitás szerint mintegy 125 ezer pengővel gyarapitották a magyar gazdasági életet, ami szinte teljes egészében Debrecenben került forgalomba. A Nyári Egyetem tehát nemcsak elsőrendű kulturális tényező, hanem egyik legkomolyabb idegenforgalmi intézménye is az országnak.

Nagy belső gyarapodást jelentett a Nyári Egyetemnek a mult évben kapott állandó uj helyiség, mely kitünően reprezentálja tökéletes berendezésével a magyarságot a külföldiek előtt.

Milleker professzor jelentése végén teljes elismeréssel emlékezett meg a Nyári Egyetem tisztviselői karáról, élén Kovács Máté főtitkárral, dr. Lengyel Imrével, dr. Némedi Lajossal, Molnár Ferenccel és Varga Ilonával. Valamennyien széles körü tudományos munkásságukkal, kitűnő szervezőkészségükkel nagy hasznára voltak az intézménynek.

A bizottság a jelentés után köszönetet szavazott Milleker professzornak munkásságáért s az 1939. évi tanfolyam vezetésével Hankiss János professzort bizták meg. Hankiss professzor bejelentette, hogy a magyar viszonyokat, főleg a megnagyobbodott Magyarország igényeit szem előtt tarva, a Nyári Egyetem főtanfolyama előtt úgynevezett »felvidéki tanfolyam« megrendezését tartja szükségesnek, amely a visszatért területk magyar intelligenciájának magyar öntudatukban megerősödését szolgálná.

Az ülésen felszólalt vitéz dr. Nagy Iván miniszteri titkár is, aki a kultuszminiszter köszönetét és elismerését tolmácsolta a mult évi szép eredményekért. Értékes gondolatot vetett fel a felvidéki tanfolyammal kapcsolatban, felhivva a figyelmet a közigazgatási tisztviselőkre, akiknek a magyar jogfejlődést ismertető előadásokra lenne szüksége.

A Nyári Egyetemen egy hideg januári napon teljes erővel megindult az a munka, melynek eredményeként július végén három hétre ismét megtelik külföldiekkel a Nagyerdő környéke, pár hétre bábellé változik a nagy alföldi város ezeken a hallgatókon, mint apró ereken keresztül, ömlik be a magyarság élete a külföld tudatába.

Háromszáz vágon mézet termelnek évente az országban

A magyar földön 40.000 kertész és kisgazda foglalkozik méhészettel és az országban lévő összesen 550.000 körüli méhcsaládból 300 vagon mézet termelnek évente. A termés értékesitése eddig teljesen magánkézben volt, most alakult meg a Méhészgazdák Termelő és Értékesitő Szövetkezete Budapesten. A szövetkezet célja az, hogy a gazdák érdekit minél jobban védjék meg az értékesitésnél és megfelelő árat érjenek el.

Egy magyar zászló kalandos utja Debrecen és Belgium között

„Ha gyalog kellett volna jönni Belgiumból Debrecenbe, akkor is érte jöttem volna" — Hogyan került egy hazafias érzelmű magyar munkás hitelezési csalási ügybe a magyar zászló miatt

Egy tévedésből rossz helyre küldött magyar zászló miatt indult meg hitelezési csalásért az eljárás egy belgiumi magyar munkás ellen a debreceni járásbíróságon. A tárgyalás, amely dr. Gyöngyössy József büntetőbíró előtt folyt le, bővelkedett drámai jelenetekben. Hogyan került a magyar lobogó miatt hitelezési csalási ügybe egy jóérzésű intelligens magyar munkás, az az alábbiakból kitűnik. A magyar munkást a bíróság felmentette és azóta boldogan tért vissza Belgiumba, hogy ott az idegenben, távol a hazájától birdesse a magyar igazságot.

A per vádlottja **Szanka Béla** debreceni gyári munkás, akit évek óta a magyar mostoha munkássors **Belgiumba** külföldre kényszerített. Az intelligens magyar munkás kitűnő szervezőnek bizonyult és **Wilvordenben,** egy kis belga gyárvárosban megalakította és összehozta a Wilvordeni Magyar Férfiszövetséget, melynek elnöke lett. **A kis egyesület célja a magyar nyelv művelése, könyvtárat létesítettek, néha-néha összejöttek, hogy ápolják a magyar együttérzést.** Mindenük meg volt, anyagiak sem hiányoztak, csak egy hiányzott. **Az egyesület helyiségében nem volt magyar zászló.** Ezt ugyan könnyen megvehették volna, hiszen Belgiumban is lehet kapni piros-fehér-zöld szövetet, de nem ez kellett nekik. **Szerettek volna egy itthon készült zászlót.** A gondolatot tett követte és Szanka Béla levelet írt a debreceni MANSz-nak. A levélben vázolta az egyesület célját és szép szavakkal arra kérte a MANSz-ot, hogy küldjön nekik egy zászlót. **A debreceni MANSz természetesen a megható kérést nyomban teljesítette és a zászlót a követségnek elküldötte, hogy az diplomáciai úton juttassa rendeltetési helyére.**

Szankát a debreceni MANSz levélben értesítette, hogy a zászlót elküldötte és az útban van. Szanka Béla és az egyesület többi tagja türelmesen várt, **de a zászló nem érkezett meg.** Megsürgették a zászlót, de Debrecenből azt a választ kapták, hogy **a zászlót szabályszerüen elküldötték a követségnek továbbítás végett.**

A wilvordeni magyar egyesület nem sokkal a reklamáló levél elküldése után arról értesült, hogy **a zászló már hetek óta Belgiumban van, egy másik magyar egyesületnél.** Szanka Béla azonnal vonatra ült és a zászlót elakarta hozni. Izgatottan követelte a zászlót, de eredménytelenül, mert a zászlót nem kapta meg. Sőt ott azt is letagadták, hogy a zászlót véletlenül ide küldte a belga magyar követség.

Szanka Béla tehát eredménytelenül távozott el a másik magyar egyesülettől és nagyon bántotta, hogy zászló nélkül megy haza magyarjaihoz. De hiába, nem tehetett semmit, mert a kért zászlót nem kapta meg.

Az eredménytelen utazásról Szanka Béla beszámolt egyesülete vezetősége előtt és **ennek eredményeképpen Szanka Béla úgy határozott, hogy a zászlóügyet végleg rendezi és hazautazott Magyarországba.** Szerencsésen megérkezett Debrecenbe, ahol első dolga volt, hogy felkereste a MANSz irodáját. Itt azt a felvilágosítást kapta, hogy a zászlót napokkal később, miután Szanka levele megérkezett, elküldötték Wilvordenbe. Valószinüleg a követség továbbította rosszul s így következett be az a körülmény, hogy **a zászlót nem a wilvordeni magyar** férfiak egyesülete kapta kézhez.

Szanka Béla szomorúan távozott a MANSz irodából és még napokig itt maradt Debrecenben. Itt érte aztán a nagy meglepetés. Idézést kapott a debreceni rendőrségtől, hogy **hitelezési csalási ügyben jelenjen meg kihallgatás szempontjából.**

A rendőrségen kiderült, hogy miután Szanka Béla hazautazott, a brüsszeli magyar követségen megjelent **Wagenhoffer Mihály** és feljelentette őt azért, mert 1935-ben, amikor Debrecenben járt, kért tőle 100 pengőt kölcsön, melyet még most sem adott meg. Sőt az is benne volt a feljelentésben, hogy Szánka Béla a 100 pengő megfizetése elől „megszökött Belgiumból".

A rendőrségen dr. **Lengyel** István bűnügyi előadó hallgatta ki a magyar munkást, aki tiltakozott a vád ellen és kijelentette, hogy ő a pénzt igaz, hogy kölcsön vette megszorult helyzetében, de azt vissza fizette, sőt még 50 belga frank kamatot is fizetett. Az igaz, hogy tanut erre nem tud állitani, mert a pénz visszafizetésénél nem volt szemtanu.

A kihallgatásból járásbirósági tárgyalás lett. Szanka Béla dr. Gyöngyössy József járásbíró előtt kijelentette, hogy teljesen ártatlan a dologban.

A tárgyaláson derült aztán ki, hogy ő tulajdonképpen a magyar zászlóért jött haza Magyarországra.

Szanka Béla könnyek között adta elő a magyar munkásság nehéz sorsát külföldön.

— **Tekintetes bíró úr, nem is tetszenek képzelni, mi nekünk külföldön a magyar zászló. Mindenünk meg van, csak a haza hiányzik, Éppen ezért szerettünk volna egy Magyarországon készült lobogót, hogy legyen egy szimbólumunk az óhazából.**

— **Ha gyalog kellett volna Debrecenbe hazajönni, akkor is vállaltam volna a nagy utat, csakhogy tisztázzam az elveszett zászló történetét.** Azt is vállaltam, hogy esetleg a bíróság elé kerülök. De tudom honnan fuj a szél. Csak azért jelentettek fel, hogy megnehezítsék visszamenetelemet, hogy az útlevelemet ne kapjam meg, mert esetleg büntetett előéletű leszek, ha benne maradok ebben a hitelezési csalásban.

A bíróságot mélyen meghatotta Szanka Béla vallomása. Miután az ügyészi megbizott elejtette a vádat és a bíróság nem látott semmiféle marasztaló indokot, felmentette Szanka Bélát a súlyos vád alól. **A bíróság egyben elrendelte, hogy az ítéletet kézbesítsék ki a brüsszeli magyar követségnek, hogy ott is lássák, miszerint Szanka Béla ártatlan.**

Szanka Béla boldogan vette tudomásul az ítéletet és azóta már visszautazott Belgiumba...

Sz. T.

5861/1939. C. sz. — HIRDETMÉNY. Közhirré teszem, hogy a ragadós száj és körömfájás miatt területi zárlat alatt álló II. állategészségügyi kerület ezen betegséggel nem fertőzött határrészét: a Kishegyest — a zárlat alól 1939. évi január hó 27-én kirekesztem. Ehhez képest tehát a II. állategészségügyi kerületben ezen betegség miatt most már csupán a Gyulay—Hegyes marad zárlat alatt. A kirekesztéssel kapcsolatban a hasított körmű állatállomány forgalmi korlátozásai is megszünnek. Az állattulajdonosok továbbra is kötelesek hasított körmű állataik ragadós száj és körömfájásban való megbetegedését az I. fokú hatóságnak és a m. kir. állatorvosnak bejelenteni. *Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.*

Héttőn
reggel 8 órától
este 6 óráig
az utolsó nap
Vásároljon
olcsó vásárunkon amig lehet
Magyar Ruhaipar
DEBRECEN,
Bikaszálló épület.

A gazdász bál 1939 február 9.

Mint már előző híradásunkban jelentettük, a minden évben megtartott hagyományos gazdászbál az Arany Bika dísztermében fog lezajlani. Az előzményekből következtetve a bál az idén is a szezon egyik legszebb és legfényesebb báljának igérkezik.

A fővédnöksége herceg *Esterházy Pál*, gróf *Teleki Mihály* és *Tasnádi Nagy András* miniszterek fogadták el. A bál nemcsak Debrecen úri közönségének, hanem a szomszédos vármegyéknek is nagy társadalmi eseménye lesz. A bál vezetősége fáradságot nem ismerve azon dolgozik, hogy az 1939-es gazdászbál is felejthetetlen emléket hagyjon a résztvevőkben. A terem a hangulat emelésére eredeti gazdász motivumokkal lesz feldiszitve. A bált megnyitó párok vezetik be, amely után cigány, majd jazz mellett szórakozik a közönség reggelig. A résztvevő leányoknak kellemes meglepetést tartogat a figyelmes rendezőség. Az izléses aranykalászos meghivók már elmentek. A nagy érdeklődésre való tekintettel már ajánlatos az asztal- és jegyigényléseket biztositani.

1939 február 3-ig Pallagon »Gazdász Bál« rendezősége cimén levélben vagy telefonon (32—85).

A csolnakázó-tói borzalmas gyermekgyilkosság tettesének nyomában a rendőrség

Beszámoltunk arról a megdöbbentően bestiális gyermekgyilkosságról, melyet pénteken délben fedeztek fel a Csónakázó-tó környékén járókelők. Egy diák vette észre a víz színén úszó gyanus kinézésü csomagot, melyet egy másik gyermek kihűzott a tóból. A csomagot felbontották és a Csónakázó-tó környékén összegyült nagyszámú járókelő borzadva látta, hogy abban egy jól fejlett fiucska holtteste van. A csecsemő nyakára kötelet s erre féltéglát kötött a lelketlen gyilkos, aki ellen az összeverődött emberek felháborodottan tüntettek.

A rendőrség dr *Csige Sándor* rendőrkapitány irányitásával megindította a nyomozást és erélyesen keresik a lelketlen anyát. Eddig öt nőt hallgattak ki a rendőrségen s az eddigi adatok alapján határozott gyanuja van a nyomozó hatóságnak a tettes személyére nézve, ugyhogy valószinüleg már a mai napon őrizetbe veszi a borzalmas gyilkosság elkövetőjét.

Egy angol pék szenzációs találmánya

Goddhard angol sütőmester állitólag olyan szert talált fel, melynek segitségével vékony, lakkszerü anyaggal vonja be a frissen kisült kenyeret és ez ennek következtében 15 esztendeig friss állapotban marad. A találmánynak különösen háború esetére találnak nagy jelentőséget.

Szekér Éva és Rhédey Zoltán tegnap tartották esküvőjüket. Képünk: az esküvői ebéd az Angol Királynő étteremben.

Lövészek emlékünnepélye Debrecenben

Felemelő ünnepség keretében folyt le szombaton este a lövészek emlékünnepélye a Máv. mühelytelepen. Ekkor tartotta az „Aba" csoport „Tass" zászlóaljának „Ferenc százada és a XIV. Lövészzászlóalj 27. és 28. százada bajtársi találkozóját, melyre nemcsak a debreceni, hanem a vidéken élő lövészek is számosan jöttek el. A lövészek sötét polgári ruhát viseltek nemzeti kokárdával és lövészjelvénnyel.

Az ünnepélyen megjelentek többek között **Diószeghy** János ny. ezredes, **Mieskey** Miklós őrnagy, volt zászlóaljparancsnok, **Lám** Dezső főkapitányhelyettes, **Balogh** István országgyülési képviselő, dr **Génessy** Zoltán Máv. mühelyfőnök, **Kamarás** Gyula ny. mühelyfőnök, **Szántó** Jenő osztályvezető főmérnök és még sokan mások.

Az ünnepély első része a mühely hősi halottainak emlékművénél folyt le. A lövészek kemény katonás diszmenetben vonultak el parancsnokaik előtt **Bodó** Ferenc százados vezetésével a Máv. Egyetértés zenekar indulójára.

Ünnepi beszédet **Körtvélyessy** László lövészbajtársa, ref. segédlelkész mondott. — Nem tudtuk — mondotta — miért kellett a fegyvert idő előtt letenni kezünkből és visszatérni Debrecenbe, de megkaptuk rá itt a választ a magyarság széthuzásában. Pedig a magyar mindig akkor volt nagy, amikor összefogott. Ezt kell elérnünk most is békében, mert a béke nem egyéb, mint előkészület a békeidők munkájával. Kijelentette: büszkén tekint a lövészekre, akik önként elindultak, hogy vérüket adják a hazáért. Felhivta őket, hogy a lövészeknek nagy hivatásuk van, lángra kell gyujtaniok minden közömbös, elfásult lelket, hogy zazaszeretetük lángja elégesse a külső ellenséget csakugy, mint az országban élő ingyenélő, munkakerülőt. Beszédét ezzel fejezte be: Örnagy ur, ha hiv a haza, mindnyájan elmegyünk. Nagy taps fogadta beszédét.

Ezután a hősi emlékművet, melynek négy sarkán **lövészbajsak fáklyákkal álltak őrséget**, **Varga** Ferenc lövész-tizedes koszoruzta meg, fogadalmat téve, hogy ha kell, készek vérüket adni a hazáért. Az ünnepély a Himnusz-szal ért véget, amit a Máv. Egyetértés dalárda adott elő **Szigethy** Gyula karnagy-tanár vezényletével.

Majd ünnepi vacsora volt a diszteremben, melyet tánc követett.

Az 1915. évi téli kárpáti csata melyben a debreceni 39-esek is dicsőségesen résztvettek

1915 januárjának 4-ik hete örökre emlékezetes lesz, mert ekkor — január 23-án — kezdődött meg kárpáti arcvonalunk támadásval a nevezetes téli kárpáti csata.

Ennek első napján (január 23) a székesfehérvári 17. gyalogezred fárasztó menet után, nagy hidegben és térdig érő hóban lendületes támadassal foglalta el az oroszok által szívósan védett Jaworzina kupot.

Az esztergomi 26-osok III. zászlóalja pedig Stuposiany mellett egy cserkesz ezredet lepett meg és vert szét.

A nagybecskereki 29. gyalogezred a Komanczától északra fekvő magaslatra intézett támadást. A következő nap (január 24.) rohamtávolságra közelitette meg az orosz állást, de ekkor már létszámának 40 százalékát elvesztette.

1915 január 25-én (tehát a téli kárpáti csatában) történt, hogy Felsőbimes község mellett az oroszok az esti órákban megrohanták a nagyváradi 37. gyalogezred II. zászlóaljának jobbszárnyát és azt visszavetették. A zászlóalj helyzete ennek folytán válságos lett. Ekkor Lakos György tartalékos őrmester, szakaszparancsnok vállalkozott, hogy megmenti a helyzetet. Hat embert vett magához, majd meglepően megrohanta az állásunkba hatolt 20 oroszt, nagyobb részét felkoncolta, kisebb részét elkergette és néhány foglyot is ejtett. Ezek jelentették, hogy társaik közül többen is megadnák magukat. Lakos erre másnap álment az oroszokhoz és csábító ígéretekkel arra bírt 130 oroszt, hogy hozzánk átjöjjenek. Valóban jól megérdemelte a mellére tűzött arany vitézségi érmet.

Január 26-án a pozsonyi 13. honvéd gyalogezred törzsőrmestere, Konkoly Ignác parancsot kapott, hogy szakaszával az ezred jobbszárnyát hosszabbitsa meg. Mikor a szakasz uj helyére vonult, az oroszok arcból és oldalból megtámadták. Konkoly ezt a támadást kivédte, majd éjszaka maga ment át támadásba és el is üzte az ellenséget. Sajnos, Konkoly hősi halált halt. Példás magatartásáért halála után az arany vitézségi éremmel tüntették ki.

Ezen a napon a nyitrai 14. honvéd gyalogezred lendületes támadással elfoglalta Skorodna és Polana községeket.

A trencséni 15. honvéd gyalogezred pedig felkészült Lutowiska megtámadására. Felderités céljából Pongrácz József őrmester 10 honvéddel ment még este előre. A község előtt polgári ruhába öltözött át. Ilyen formán sikerült neki, az oroszok heves tüzelése közben két orosz tábori őrs között a községbe bejutni, megállapitani a községben levő oroszok erejét és az orosz állások helyét. Az oroszoknak azonban gyanus lett a dolog. Megfigyelték, hogy valaki, bizonyára kém, átlopódzott az orosz előőrsvonalon. Járőrökkel keresték házról-házra. Reggel aztán Pongrácz menekült. Csak egy jéggel borított mocsaron keresztül — melynek vége azonban beszakadt alatta — teljesen átázottan tudott hazavergődni, de útja nem veszett kárba. Kitűnő jelentései szolgáltatták az alapot a támadás tervéhez. A támadás teljes sikerrel járt, Pongrácz pedig megkapta az arany vitézségi érmet.

A szegedi 46. gyalogezred ezen a napon a duklai horpadásban harcolt dicsőségesen. A 40. honvéd gyalogbadosztály, aztán a kecskeméti 38. és a szolnoki 68. gyalogezred pedig az uzsoki hágó környékén szállt szembe az oroszokkal, akik a mi támadásunkra az egész vonalon ellentámadással válaszoltak.

Január 27-én az orosz ellentámadás a nagyváradi 20. honvéd gyalog hadosztályt vissza is szoritotta a Ladomérka völgyébe. Az utóvéd a székesfehérvári 17. honvéd gyalogezred volt, amelynek egyik zászlóalját az oroszok ezen a napon bekerítették. A zászlóalj azonban éjjel keresztülvágta magát és a körülzáró ellenségből több száz foglyot ejtve, csatlakozott az ezredhez.

Ugyancsak január 27-én a pozsonyi 13. és a soproni 18. honvéd gyalogezred Lutowiska környékén harcolt győzelmesen. Az utóbbi ezred a megvert oroszok üldözése közben 1000 foglyot ejtett.

A soproni ezrednél volt egy páncélozatlan tengerészeti ágyu (mint rajvonal löveg) beosztva. Az ágyu parancsnoka, Szommer (vitéz Szentkuthy) hadnagy azt a parancsot kapta, hogy az egyik zászlóalj előnyomulását megakasztó orosz géppuskát némitsa el. A derék tüzérhadnagy kihasználta a sürű havazást és ágyuját 200 lépésre a saját rajvonal előtt, 800 lépésre az orosz géppuskától vitte állásba. Sikerült is neki néhány jól célzott lövéssel az orosz géppuskát szétlőni. A most reázuduló orosz tüzzel mit sem törődve, Szommer hadnagy megmaradt ágyujval a nyilt állásban és egész nap eredményesen támogatta a gyalogság támadását, amely este sikeres roham fejezett be.

1915 január 28-án foglalta el — három napig tartó súlyos harc után — a **debreceni 39. gyalogezred II. zászlóalja hősies rohammal a Laborc völgyében levő Nagyesertész községtől északra fekvő határmagaslatot,** majd mélyen behatolt az orosz védőállásba.

Mária olasz hercegnő, akinek pár nappal ezelőtt volt az esküvője Lajos Bourbon pármai herceggel.

Nyilt levél Simon Istvánhoz

Mélyen tisztelt Igazgató Ur!

Ön is, én is, évtizedeken keresztül koptattuk az irószerszámot, hogy Debrecen város régen letünt tipikus alakjait, azoknak dolgait életre keltsük. Cselekedtük ezeket, mert a letünt korszakoknak, azokban élő embereknek dolgaik és szokásaik hasonlatosak voltak az ősmagyarokéhoz és mi igyekeztünk azokat a feledés homályából kiemelni.

Igy irtuk: Ön Bugyi Sándor debreceni talyigás élményeit, én pedig a külvárosok elmult alakjairól zengedeztem.

Egy kiváló tollú fővárosi iró nem régen azt irta, hogy az irodalomból kiveszett a derű, a mosoly és az olvasó közönség egy része a sláger regények helyett ma naivnak tetsző Tvain Mark és Jules Verne irásait olvassa.

Minket e tekintetben sem érhet vád. Ön is, én is igyekeztünk, hogy a szomorodott szivü emberek lelkében derűt és mosolyt csempésszünk be. Talán nem eredménytelen volt igyekezetünk.

És most beszéljünk őszintén. Azt kell tapasztalnunk jelenben, miként irásaink ma már nem konvenálnak. Idejét multa. Lehet-e ezen csodálkozni? Nem. A mai világ népe, amely repülőgéppel, autórohanással váltja a tempót, a gondolkozási menete pedig hullámhosszban számittatik; az a nemzedék, amely beletévedt a különböző politika és szellemi irányzatok labirintjába: összevont szemöldökkel és ráncolt homlokkal, igen sok esetben lekicsinylően tekint a multra és csak a jövőbe néz.

Hát ezért vált feleslegesé a mi apró irásaink. Vajon lehet-e e miatt siránkozni? Semmiesetre sem. Mi megtettük kötelességünket. A mór meglette kötelességét, a mór mehet.

De egy dolgot mégis érdemes megjegyezni. A jelen is multtá lesz egykoron és amilyen mértékkel mértek nekünk, olyan mértékkel mérhetnek másoknak is.

Szives üdvözlettel

Kövér Gyula.

x Harminc százalékkal olcsóbban járhat szinházba, ha kedvezményes szelvényeket vált a földszinti titkári irodában.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELI SZOLGÁLATA

»Nap«, Piac u. 1. Telefon: 27-73. »Miraközy«, Piac u. 72. Telefon: 13-30. »Aranyegyszarvú«, Kossuth u. 8. Telefon: 34-96. »Arany János«, Csapó u. 66. Telefon: 11-78. »Mátyás király«, Nyilastelep, Vámospércsi út 16. Telefon: 13-83.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a ref. templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Soós Béla, délután 5 órakor Csutoros Sándor. Kistemplomban délelőtt 9 órakor dr Farkas Pál, 11 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor Szenes László. Kossuth u. templomban délelőtt 10 órakor K. Kiss László, délután 5 órakor dr Bartha Tibor. Károli G. téri templomban délelőtt 9 órakor Baja Mihály, délután 4 órakor Siposs Imre. Ispotály-templomban délelőtt 10 órakor Molnár Gyula, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor dr H. Kiss Géza, délután 3 órakor Marki Kálmán. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Kovács József. Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor dr Danesházy Sándor, délután3 órakor Kiss Lajos. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Ferenc. Horthy kórházban délelőtt fél 9 órakor Nagy Sándor. Nyulasi áll. iskolában délelőtt 10 órakor Cs. Nagy Dániel. Téglaskerti áll. iskolában délelőtt 10 órakor Birinyi János. Szegényházban délelőtt 8 órakor Halász András. Wolaffkatelepi olvasókörben délután 3 órakor Szilágyi László. **Tanyai istentiszteletek:** Csucán délelőtt 10 órakor vitéz Szabó Endre. Szikgáton délután 2 órakor vitéz Szabó Endre. Pallagon délelőtt 9 órakor Kurucz József. Hosszupályi uton délelőtt 10 órakor dr Papp Géza. Halápon délelőtt 9 órakor, Állóhegyen délelőtt 11 órakor és Pipóhegyen délután 2 órakor László Lipót. **Gyermekistentisztelet:** Homokkerti templomban délelőtt fél 9 órakor Szilágyi László.

— **Vasárnapi miserend a Szent Anna uccai plébániatemplomban és kápolnákban.** Rendes vasárnapi miserend, misekezdetek 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor nagy mise, melyet tart Láng Pál pápai kamarás. Szentbeszédet mond ugyanő. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél egy órakor. Kertségekben és kápolnákban: Csapókertben Kummergruber Emil püspöki tanácsos. Homokkertben dr Rassovszky Kálmán piarista tanár. Nyilastelepen Kiss László segédlelkész. Szoboszlói uti elemi iskolában Szücs Ferenc. Augusztában Horváth Iván piarista tanár. Pallagon dr Báttky Miklós rendfőnök. Zitában Hess Ödön. Hajdúsámsonban Novák Gyula. Józsán dr Szabó János. Klinikán Béres Endre és László Miklós.

Hozná a szél...

Kis erőmből annyi jut még,
hogy cifra szűrt varrni tudnék.

Ugy mehetnék ringó-rengő
lépéssel, mint vőfélykendő

tarka rojtját meg-megrázva
megy a legény lányos házba.

Ugy mehetnék, hogy dolmányom
minden gombja fényt dobáljon

s nótám hangját, — messze járva, —
hozná a szél, mint a hárfa...

egynek-másnak kedves ének...
itt-amott rám ismernének...

újra kezdjem...? Hiszen tudnék...!
ha nem szivből, hát — hazudnék!

rim és ritmus ócska holmi...!
nem érdemes most dalolni!

FÉNYES JENŐ.

— **A nyilastelepi ref. templomban** délelőtt tiz órakor prédikál Mezey Béla, d. u. 3 órakor Orosz János.

— **Istentiszteletek a gör. kat. templomban.** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise. D. e. 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Fekete Lajos s.-lelkész mondja. Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. Délután fél 4 órakor rózsafüzér-ájtatosság. 4 órakor vecsernye és sznetségimádás. F. hó 30-án, hétfőn, a 3 főpüspök ünnepén és február hó 2-án, Gyertyaszentelő boldogasszony ünnepén vasárnapi miserend.

— **Az evangélikus templomban** délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet lesz, prédikál Pass László esperes-lelkész. 11 órakor pedig az egyházközség rendes közgyülését tartja. Délelőtt 9 órakor a tanulóifjuság számára egyházi énekóra lesz, mely után exhortációt tart Labossa Lajos vallástanár. D. u. 4 órakor a konfirmált fiuknak bibliaórát tart a vallástanár. Délután 5 órakor istentisztelet, prédikál Böjtös Sándor. Délután fél 3-kor istentisztelet Nagylétán, prédikál Böjtös Sándor.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos uccai imaházban vasárnap d. e. fél 9-től fél 10-ig imaáhitat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, d. u. 6—8-ig vallásos estély vegyeskar és zeneszámokkal. Szerdán este 7—8-ig nőegyleti ünnepély. Pénteken este 7—8-ig imaóra.

— **A Szülők Iskolája** folyó hó 31-én 6 órai kezdettel tartja kilencedik előadását a Kereskedő Társulat dísztermében. Az előadás tárgya: „Hogyan nevelje a szülő gyermekét a helyes magyar beszédre?" Előadó Gáspár János m. kir. állami siketnéma intézeti tanár. Az előadáson a Petőfi Dalkör is közre fog működni. Belépődíj nincs.

— **A Csokonai Kör megkoszorúzta Csokonai sírját** a Hatvan uccai temetőben. Százharmincnégy évvel ezelőtt hunyt el Csokonai Vitéz Mihály a Darabos uccai kis házban s a tegnapi évfordulón a Csokonai Kör vezetői koszorút helyeztek el a város nagy fiának sirján. A sirt a közönség köréből is számosan megkoszorúzták.

Pénztárosnő

helyboli forgalmas detail üzletbe FELVETEIK. Sajátkezüleg irt ajánlatok: „Jól számoló keresztény" jeligére a kiadóba.

x **Nagyszabású álarcosbált rendez az Egyetemi Altisztek Egyesülete** 1939 február hó 1-én, szerdán este pontosan fél 9 órakor a „Korona" vendéglő dísztermében. Belépődíj személyenként 80 fillér. A 2 legszebb és a 2 legcsunyább jelmezes értékes jutalomban részesül. A zenét kombinált zenekar szolgáltatja. Jelmez és álarc nem kötelező. — A rendezőség.

x **Jazz-zongorázást** tanit Csanak Béla karnagy, Rákosi Jenő ucca 7. szám, I. emelet 3-as szám.

— **A kisvárdai gyógyszerész a debreceni ötöstanács előtt.** Baróthy Zoltán dr. táblai tanácselnök elnöklete alatt szombaton délelőtt tárgyalta az ötös tanács Farkas Jenő kisvárdai gyógyszerész bűnügyét, aki ellen magyar nemzet megbecsülése elleni vétség miatt indult meg az eljárás. A vád szerint a gyógyszerész két lövésznek megtagadta a kért gyógyszer kiadását és közben sértő kifejezést is használt a magyar nemzettel kapcsolatban. A vádlott tagadta a vádat a tárgyaláson és kijelentette, hogy csupán az történt, hogy nem adta ki az orvosságot, mert nem adtak szabályos receptet, csak egy orvosszigorió frását adták át. A bíróság nem döntött az ügyben, tanukat kérdeznek még meg úgy a vád, mint a védelem részéről. Megidézik tanunak Héjjas René századost is.

x **Jobb ma drágán,** mint holnap olcsón eladni heverő brilliánsát, arányát **Róna** ékszerésznél, Piac ucca 28.

— **Rejtvényfejtők figyelmébe!** Ezen a héten a következők kaptak jutalmat: 2 drb mozijegyet: Teremi György, Széchenyi u.; 1—1 kötet könyvet: Galambos Ferenc, Margit u.; Nagy István, Poroszlay ut; Selényi Zoltán, Baranyi u.; Bajkó Olga, Sárkány u.; Biró Gáspár, Nyil u.; Farkas Gábor, Böszörményi ut; Nosztray Lajos, Monostor u. A mozijegyet hétfőn kérjük átvenni, míg a könyvjutalmak hétfőn délután 3 órától esütörtö keste 6 óráig bármikor átvehetők lapunk kiadóhivatalában.

x **A Népszerű Főiskola** új díjtalan modern nyelvi tanfolyamai (angol, francia, lengyel, német, orosz, román, szlovák), február hó elsején kezdődnek. Beiratkozások egyetemre délelőtt 11—1 óráig, III. emelet 335. sz. ajtó. Telefon: 25-00, mellékállomás 43.

x **Nóránt István birkozó emlékverseny február 5-én.** A DMTE által január 29-re tervezett Nóránt emlékverseny egy héttel később, február 5-en lesz megtartva, miután 29-én rendezi a MÁV Liga a vasutas bajnokságot s így a vasutas egyesületek nem tudtak volna ezen a versenyen résztvenni. A 29-ére megváltott tiszteletjegyek természetesen érvényesek február 5-re is.

X **Debrecen város zeneiskolájában** a II. félévre a beiratkozások február hó elsején megkezdődnek, naponta délelőtt 9—1 óráig és délután 3—6-ig. Beiratkozni lehet zongora, hegedű, gordonka, ének, zeneszerzés, gordon hangszerekre, továbbá zeneelmélet, s zenetörténet, esztétika, kamarazene, zenekar, zenei előkészítő (ovoda), tanfolyamokra és zenei szemináriumra. Beiratási díj 6 pengő. Tandíjak alsó osztályokban 8 pengő középosztályokban 10 pengő, felsőbb osztályokban 12 pengő. Zeneművészeti főiskolára készülők havi 15 pengőt, zenei előkészítőbe havi 3 pengőt fizetnek. Bővebb felvilágosítás a zeneiskola titkári hivatalában (Vár ucca 1.) nyerhető. Telefon: 33-98.

30 év óta

birja a Darmol sok millió ember bizalmát. Ez legjobban bizonyitja, hogy milyen jól bevált. — Székrekedés ellen a kedvelt hashajtó: DARMOL

x **Értékesítse eladható fogaranyát,** brilliánskövét, Wipla laboratóriumnál, Hatvan ucca 1. szám.

— **Az anyagkészletek bejelentéséről szóló rendelet megjelent** a Hivatalos Lap január 27-iki számában. A rendelet az eddigikkel szemben annyiban hoz változást, hogy a rendelet mellékletében csillaggal jelölt cikkeknél a bejelentést havonkint kell eszközölni, minden hó 7-ik napjáig. A többi cikkeknél február 7-ig kell a bejelentést eszközölni, azután pedig naptári negyedévenként eső harmadik hó 7-ig. Amely levő nyerskészletet akkor is be kell jelenteni, ha az az utolsó bejelentés óta nem változott.

Báli ruhára!

a legujabb seylem csipke, brose különlegességek

Magyarruhára

Férfi szövet, női ruhára selyem és brokát virágos szalagok, strassok, kövek, gombok, zsinórok, divat virágok.

Nagy választékban.

PETRIK KÁROLY

Női és férfi divat üzletében

Szent Anna 5. szám.

Anyakönyvi hirek

Születések: Varga Lajos gyári munkás Szepesi u. 75. fiu János. Varga László fm. Tiszaörs leány Anna. Orbán Lajos m. kir. csendőrtiszthelyettes Nyírmada leány Zsuzsánna. Szabó László gazdasági cseléd Pesti u. 33. fiu Sándor. Makkai Sándor fuvaros Mikepércsi ut 58. leány Magdolna.

Eljegyzések: Nánási Lajos kőmüves segéd—Tóth Margit Csapó u. 75. Kas Sándor fm.—Szigeti Rebeka Ebes 35. Hajdu Gábor gazdálkodó Perec dülő 58.—Eszenyi Zsuzsánna Perec dülő 60.

Házasságok: Bakó Imre nőiszabó segéd Csokonai u. 11.—Bartha Mária Simonyi ut 18. Menyhárt Sándor szabómester Hajdúdorog—Paulai Adelhaida Székely u 11. Greil Sándor vasuti órabéres munkás—Balogh Vilma Püspökladány. Kiss István hentes és mészáros mester Nyugati u. 36.—Molnár Ilona Eötvös u. 98. Rhédey Zoltán uradalmi intéző Balmazujváros—Szekér Éva Macs 71—73. sz. Montlika András fm.—Iberhárt Terézia Dombos tanya. Dr. László Lajos m. kir. gazdasági akadémiai tanársegéd Pallag puszta—Stadler Magdolna Magoss György tér 8-c. Katona Kálmán fm.—Besenyei Mária Szepes 3. Brózik Károly fogmüves, Péterfia u. 26.—Uzsoki Katalin Máv. Kolónia. Bethlendy Pál ref. tanító—Keresztesy Gabriella Komádi.

Halálozások: Özv. Takács Jánosné ref. 80 éves, Eötvös u. 83. özv. Szolnoki Andrásné ref. 85 éves Haláp 189. Rostás Boriska r. kat. 3 éves, Gyulai u 18. Mikele György cipészsegéd ref. 44 éves, Tiszaeszlár. Kapusi András téglagyári munkás ref. 65 éves, Pesti u. 23. Papp Gábor szegényházi ápolt ref. 70 éves, Kishegyesi ut 40. Kötélverő János szegényházi ápolt ref. 42 éves, Kishegyesi ut 40. Szabó Ferenc szegényházi ápolt ref. 66 éves, Kishegyesi ut 40. Kiss János npsz. ref. 66 éves, Szepes 72—73. Oláh Lajos g. kat. 14 hónapos, Nyírbátor.

— Anyja védelmében agyonütötte apját ifj. Bárki Károly ráckevei lakos. A pestvidéki törvényszék tegnapi főtárgyalásán felmentették a szándékos emberölés vétségével vádolt fiut jogos önvédelem, cimén, indokolásában kiemelve, hogy a vádlottnak nemcsak jogában állott, hanem kötelessége is volt anyját fenyegetett helyzetében megvédeni apjától. Az itélet jogerős.

x Ingyenbe esik minden harmadik színházi jegye, ha kétszer a kedvezményes szelvénnyel ment színházba.

MERANO SZÁLLODA

Budapest, IV., Bécsi ucca 2.

Excluziv belvárosi családi ház.

Propagandaárak kizárólag belföldi utasok számára. Kifogástalanul berendezett, hideg-meleg folyóvizes, központi fütéses szobák:

Egyágyas	5.—
Kétágyas	8.—
Egyágyas háromszori étkezéssel	8.—
Kétágyas háromszori étkezéssel	14.50

Szobát ajánlatos előre rendelni.

Családi értesitések:

Mandel Józsa
Debrecen—Budapest
és
Bernáth Sándor
Budapest,
22-én házasságot kötöttek.
Minden külön értesités helyett.

x Schaff Margit tánciskolájában (Szárnyaskerék) minden csütörtökön 9—12-ig, vasárnap 5—8-ig össztánc.

— Nemzetgyalázás vádja miatt került a debreceni bíróság elé szombaton Weisz Piroska nyirbogáti szatócs. Azzal vádolták, hogy a magyarokat szidta és azt mondotta, hogy a magyarok állatok. Ezt a vádat tagadta Weisz Piroska a bíróság előtt. Kijelentette, hogy csak bosszúból tettek ellen feljelentést, mert követelte egyik adósától a 14 pengő tartozást. Két tanu, anya és leánya, terhelő vallomást tettek ellene a bíróság előtt. A bíróság Weisz Piroskát bűnösnek mondotta ki, elítélte 15 napi fogházra, de büntetését kitöltöttnek vette az előzetes fogsággal.

x Készüljön! Február 11-én, szombaton este lesz a **famunkások, asztalosok** álarcos bálja a Munkás-Otthonban. Az asztalos műhelyekben már készülnek a szebbnél-szebb tárgyak.

Olaj és olajkrém pakolós ondolálást garancia mellett készit Ádám Renez üzlet Kossuth u. 4.

x Schaff tánciskolájában „Koronában" február hatodikán uj tanfolyam kezdődik. Különórák egész nap. Csütörtökön, vasárnap össztánc.

— Egyetemi tanár és épitészmérnök pereskedése foglalkoztatta szombaton délelőtt a járásbíróságot. Dr. Gyöngyössy biró tárgyalta az ügyet, melynek vádlottja volt úgy dr. Varga Zsigmond egyetemi tanár, mint Jost Ferenc debreceni épitészmérnök. A tárgyaláson kiderült, hogy egy villa épitésével kapcsolatban vita merült fel a felek között és kölcsönösen megsértették egymást. A tárgyaláson a biró kihallgatta részletesen úgy az egyetemi tanárt, mint az épitészmérnököt. A mérnök hangoztatta, hogy ő csak a sértő szóra válaszolt. Az egyetemi tanár hangoztatta, hogy ő nem mondott valótlant, tehát nem követett el sértést. A biró a bizonyitási eljárás befejezése után kihirdette az itéletet, melynek értelmében megállapitotta az egyetemi tanár bűnösségét két rendbeli becsületsértésben és rágalmazásban és ezért elítélte az enyhitő körülmények figyelembe vételével 30 pengő pénzbüntetésre. Az itélet végrehajtását felfüggesztette. Megállapitotta a mérnök bűnösségét is, de a büntetés kiszabását mellőzte. Az itélet szerint perköltséget fizet a mérnök 80 pengőt, az egyetemi tanár 120 pengőt. Az itélet nem jogerős.

x Báli és esküvői keppek kölcsönzése Ilyés szücs, Piac ucca 42. szám, udvarban.

x Tanuljon porcellánfestést, külföldön is használt veszi! Jelentkezni „Keretezőből". Piac u. 89.

x A Nektár Méhészeti Egyesület február hó 2-től 22-ig— minden este 7 órakor kezdődő — méhészeti tanfolyamot tart az Ipartestület disztermében (Simonffy u. 1/c. — Előadó: dr Debreczeni László m. kir méhészeti felügyelő. A tanfolyam dijtalan, de a költségek részbeni megtérítése fejében az egyesület tagjai 50 fillért, a többi hallgatók 1.— pengőt fizetnek a tanfolyam egész tartamára. Előzetes beiratkozás nincs.

— Kinevezés. A főispán Tarpay Lászlót és Kántor Lászlót városi adóhivatali gyakornokokká kinevezte.

— Szálasi összbüntetése 3 év és 21 nap. Az államfelforgatás büntette miatt kiszabott háromévés fegyházbüntetésén kivül ugyanis egyik sajtópöréből kifolyólag egyhónapi fogházbüntetést kapott. Az ügyészség inditványozta, hogy a két büntetést a törvényszék foglalja össze s azt a Krayzell-tanács 3 év és 21 napban állapitotta meg. Az itéletet a szegedi Csillag-börtönben hirdetik ki Szálasi Ferenc előtt.

— A legerősebb német mozdony 8000 lóerejü és 180 kilométert tesz meg óránként. Az AEG bennigsdorfi mozdonygyára a napokban adta át a birodalmi vasutaknak büszkeségét, egy 8000 lóerejü, 180 km. óránkénti sebességre képes pompás mozdonyt. Micsoda szédítő haladás, ha meggondoljuk, hogy ugyanennek a gyárnak első modellje — ezelőtt 50 évvel — mindössze 3 ló erejével ért fel! Az új mozdonyóriás egyelőre kisérleti célokra fog szolgálni s az elérendő célt máris kitolták egy kis lépéssel: 225 kilométer óránkénti sebesség! Az új mozdony egy 8 kocsiból álló, 360 tonna súlyú szerelvénnyel 4 és fél perc alatt eléri a 180 km-es sebességet és ehhez nincs szüksége többre, mint 9 km-re. Teljes sebességgel ugyanezt a távolságot 3 perc alatt megteszi s gyakorlati gyorsaságát még inkább növeli az az előnye, hogy erősebb emelkedőkön is pótmozdony segitsége nélkül tud elrepiteni egy 360 tonna súlyú szerelvényt. A tolatásokkal járó időveszteség tehát kiküszöbölődik. A nagy kérdés most az: hogy fog menni a fékezés? A felállitott követelmény ugyanis úgy szól, hogy a 180 km. sebességgel száguldó mozdonynak 900 méteres pályán kell megállnia.

— Kávéaljból olajat! Berlinből jelentik: A Berlin-Tempelhof-ban létező Extracto-Chemie nevü gyár a birodalmi biztostól azt a parancsot kapta, hogy az eddig összegyüjtött 50.000 (sic!) „kávézaccból" vonja ki az olajat, ami kb. 3000 tonna olajjal egyenlő. Meg kell jegyezni, hogy a kávéaljnak összegyüjtését az egész birodalomban csak most rendelik el, az első 50.000 tonnát csak kisérletképen gyüjtötték a Hitlerjugend csapatai által. A négyéves terv kivitelével megbizott hivatal most a nagybani gyüjtést fogja elrendelni, ami természetesen sokkal nagyobb olajmennyiségek előállitását jelenti.

— Darányi volt miniszterelnök szidalmazásáért háromhónapi fogház. A józsai zsidó erdőcsősz Scheffer Hermann került szombaton a debreceni törvényszék ötös tanácsa elé rágalmazás és magyar nemzet megbecsülése elleni vétséggel vádolva. A vád szerint még május 7-én történt, hogy többek előtt szidalmazta Darányi Kálmán miniszterelnököt és a magyar nemzetre is sértő kifejezéseket használt. A tanuk szerint Scheffer annyira mérges volt, hogy még azt is mondotta, hogy lehet továbbitani szavait, azzal, hogy igy vélekedik egy józsai zsidó. A tárgyaláson a vádlott csak annyit ismert be, hogy nem éppen hizelgő módon nyilatkozott meg Darányi Kálmánról, de a magyar nemzetet nem sértette meg. A biróság bizonyitva látta a vádat és elítélte Scieffert háromhónapi fogházra. Az itélet nem jogerős.

x Vattay Margit növendékeinek előadására február 6—7-ére jegyek Papp illatszertárban, Kossuth utca válthatók.

— Mesedélután lesz Szappanos ucca 16 számú Otthonunkban február 4., 5., 6-án délután 3 órakor. Ötvenkét állat, madár, törpe, tündérszereplő két felvonáson át táncol, énekel, mókázik. Látványos, mulatságos állatmese! Gyermek, felnőtt nézze meg! Müsormegváltás minimális!

— Nagy román megrendelések Németországnak. A német-román kereskedelmi egyezség már is érezteti hatását. Több román város a német nagyiparnál nagyobb mennyiségü utcatisztitó gépet, hengert és útépitő gépeket vásárolt. Romániában a jövő hónapokban több cementgyárat fognak üzembe venni, a gépberendezéseket ugyanesak Németországban eszközölték. Ezen tul egy nagy román vegyi cég 20 millió lei értékü német gyógyszereket vásárolt.

— A Szent Erzsébet Egyesület arany betükkel irta be egy távozó kedves tagjának nevét, Semsey Lajosnét, ki nemes cselekedetével, szép otthonában szeretet ozsona rendezésével 55 P-t juttatott egyesületünknek. A jó Isten áldását kérjük reá és családjára. Elnökség.

Gyász rovat

Özv. Takács Jánosné 80 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután félkét órakor lesz a II. A. teremből. Lakásunk: Eötvös ucca 83. sz. Csurka temetkezési vállalat rendezésében.

Özv. Kunkli Imréné Kerekes Katalin 66. évében elhunyt. Temetése hétfőn délután 2 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozóteréből. Lakás: Erdélyi ucca 22. Temetését Bartha vállalat végzi.

Kapusi András 65. évében elhunyt. Temetését ma délután 2 órakor a Köztemetőben Bartha vállalat végzi.

—*—

Köszönetnyilvánitás. Mindazon rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek, kik felejthetetlen édesanyánk, özv. Szabó Istvánné Somogyi Sára temetésén megjelentek, ravatalára koszorut, virágot helyeztek és nagy bánatunkban részvéttel voltak, ezuton mondunk köszönetet. **Gyászoló család.**

Köszönetnyilvánitás. Mindazon rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek, kartársainknak, Ipartestület tisztikara, elöljársága, Kékosz elnöksége és választmányának, mindazoknak, kik szeretett feleségem és édesanyánk elhunytával nagy bánatunkban részvéttel voltak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorut helyeztek, valamint az Iparos dalárdának temetésen való közreműködéséért ezuton mondunk köszönetet. **id. Szendrey István és gyermekei.**

Uj temetkezési intézet

Cégtulajdonos

PUSZTAI JÓZSEF

Kálvin-tér 5.

Telefon 33-90

Megbizható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

Exhumál, szállit, temet.

IDŐJÁRÁS

Hazánkban ma országszerte élénk volt a nyugati, északnyugati szél, általánosan felhős volt az égbolt és több helyen, főként a déli és délkeleti megyékben számottevő eső is hullott. A hőmérséklet 4—6 fokig emelkedett, a hegyeken azonban nem érte el az olvadáspontot. A hóréteg vastagsága Dobogókőn 3, a Kékesen 18 mm.

Jóslás: Északnyugati, északi szél, változó felhőzet, helyenként, főleg keleten még kisebb futóeső, vagy havazás. A hőmérséklet tovább süllyed.

— **Romlott ételek okozta mérgezéseknél** a gyorsan és biztosan ható természetes **„Ferenc József"** keserűvíz azonnali használata — egy vagy két pohárral — rendkívül fontos segédeszköz. Kérdezze meg orvosát.

— **Üzlethelyiség kiadó. Csapó utca 44. szám alatt. — 1698**

Megállítom a hajának hullását korpásodását Ádám. Rencz üzlet Kossuth u. 4.

— **Debrecen és Hajdú vármegye Daloskerületének művészi és választmányi ülése.** Most tartotta a daloskerület debreceni csoportja népes ülését, amelynek két fontos tárgya volt: junius 24—25-i kassai országos dalos ünnep s a debreceni összes kórusok március 5-i nagy összkari hangversenye. Az ülést dr Balla Bertalan kerületi elnök vezette, aki a Felvidék visszacsatolásának örömeiről és [illegible]entőségéről beszélt. Ugy a művészi, mint a választmányi ülés nagy lelkesedéssel csatlakozott a javaslatokhoz, azt alaposan megvitatta s minden tekintetben egységes állást foglalt. — Tervbe van véve [illegible] ilyen két vidéki hangverseny megrendezése is. A gyűlés lefolyásának részletes ismertetésére még vissza fogunk térni.

IRÓGÉPEK kölesönzése HURAY, parkamara T: 17-93

— **Tüz a Kossuth uccán.** A Kossuth ucca 60. szám alatt id. Móritz Ferenc tulajdonát képező helyiségben szombaton este tüz ütött ki. Egy falbaépitett kemencéből, melyben üvegekre szoktak betüket égetni, a tüz a téglaházagon át a közellevő ajtókhoz csapott és a száraz ajtófa tüzet fogott. Pár pere alatt az egész ajtó lángba borult. Értesitették a tüzoltókat, akik Rehák Tamás tüzoltóparancsnok vezetésével kivonultak s negyed óra alatt eloltották a tüzet. A kár jelentéktelen.

x Kérjen tiz szelvényből álló kedvezményes tömböt a szinházi titkártól igy nagyon olcsón járhat szinházba.

— **Elgázolta a szekér.** Sulyos szerencsétlenség érte tegnap délután Adamkó Sándor 46 éves napszámost, Mouti ezredes u. 11. szám alatti lakost. A Kigyó ucca 50. sz. ház előtt ment át az uttesten és egy szekér elütötte. Arcán és lábán szenvedett sulyos sérüléseket. A mentők a sebészeti klinikára szállitották.

Adám garancia mellett készít villanyondulálást. Rencz üzlet Kossuth ucca 4.

Hogyan fogták el másfél évtizeddel ezelőtt a rendőrgyilkos Rácz Kálmánt?

Most, hogy a rendőrségi nyomozás kapcsán felmerült egy kasszafuró vallomása alapján az a hir, hogy Rácz Kálmán Debrecenben rejtőzik, nem érdektelen visszatekinteni arra, hogy hogyan került a rendőrség kezére másfél évtizeddel ezelőtt a veszedelmes bandita.

Rácz Kálmánt akkor már hetek óta üldözték. Előzőleg történt, hogy házkutatás alkalmával, mikor a detektivek üldözték, **a padlásról, a kémény védelme mögül rálőtt P. Tóth János rendőrre és Földi Imre detektivre. A rendőrt halálra is sebezte golyójával, mig Földi Imre sulyosan megsebesült.**

Közvetlen elfogása előtt Rácz Kálmán a Nyilastelepen egy fodrászüzletben borotválkozott. — A nemzeti hadseregnek néhány tagja ment arra s **Benitzky Barna** százados és **Dehenes György** tiszthelyettes felismerték a gyilkos bandität, aki **szappanos arccal ugrott ki az üzletből és mneckülni kezdett. Keritéseken átugorva igyekezett eltünni, azonban elfogták és a rendőrségre vitték.** Rácz Kálmánnak mégis sikerült megszöknie a jogerős életfogytiglani itélet után a szegedi börtönből s azóta nyoma veszett... Most azonban ismét remény van rá, hogy elfogják és a veszedelmes bünöző elveszi büntetését.

Dr Tarján Oszkár árjanyilatkozata

Tudomásomra jutott, hogy keresztény és politikailag jobboldali körökben magukat meg nem nevező egyének azt a hirt terjesztik, miszerint zsidó származású, illetve kikeresztelkedett zsidó vagyok. Továbbmenve, óva intenek mindenkit, akiket egyáltalán inteni lehet, hogy ne vásároljanak az Aszmann cégnél, mert Aszmann Ferencné szül. Tarján Edit félzsidó.

Ezek az egyének azonban nem mernek magyar emberhez méltón, bátran, becsületes nyiltsággal elébem állni és véleményüknek személyesen kifejezést adni, hanem orozva, az ismeretlenség homálya mögött gyáván meglapulva szórják hitvány rágalmaikat védtelennek gondolt áldozataikra.

Ezekkel szemben nem áll más eszköz rendelkezésemre, mint származási okmányaim, melyeket ezúton hozok a nyilvánosság tudomására:

Tarján Oszkár Ferenc, születtem 1880 augusztus 13-án, megkereszteltek a szegedi róm. katolikus belvárosi templomban augusztus 15-én. A kereszteltek anyakönyve XVII-ik könyvének 30-ik lapján, 598 szám alatt vagyok törzskönyvezve. Családi nevemet Trischlerről Tarján-ra 39 évvel ezelőtt. 1900. évi április 18-án kelt 39827 számú belügyminiszteri engedéllyel változtattam meg.

Apám: Trischler Péter földbirtokos és többszörös háztulajdonos. Keresztlevele szerint Hipp Mihály káplán keresztelte meg a római katolikus egyház szertartása szerint 1847. év március 27-én Palánkán.

Anyám: Belt Anna, Apatinban született, 1859. év november 15-én keresztelte meg a római katolikus egyház szertartása szerint Kleiner Adolf káplán.

Apai nagyapám: Trischler Ferenc, nagyanyám: Birli Anna a római katolikus egyház kereszteltek könyvének kivonata értelmében mindketten római katolikusok voltak.

Anyai nagyapám: Belt Sebestyén zombori gőzmalomtulajdonos, nagyanyám: Rahm Katalin a római katolikus egyház kereszteltek könyvének kivonata szerint mindketten római katolikusok voltak. Nagyapám a zombori róm. kat. kegyúri templom egyik fenntartója volt.

Apai nagybátyám: Vén Márton római katolikus, nagybirtokos, az apatini róm. kat. kegyúri templom egyik fenntartója volt.

Apám öcse: Trischler Xavér Ferenc, római katolikus, két évtizeden keresztül volt Zombor szab. kir. város polgármestere.

Unokatestvéreim: Trischler Antal m. kir. honvédezredes Szegeden, néhai Trischler Gyula, Bács-Bodrog vármegye v. főszámvevője, dr Trischler Aladár ügyvéd Hódságon, — mind római katolikusok.

Öcsém: dr Tarján Pál, római katolikus, a Magyar Nemzeti Bank székesfehérvári fiókjának jelenlegi főnöke, tartalékos százados.

Hugom: özv. vitéz dr Ferencz Zoltánné szül. Tarján Anna, római katolikus, az Angol-Magyar Bank volt ügyészének özvegye.

Elhunyt öcsém: Tarján Lajos, kispap volt Kalocsán az érseki szemináriumban.

Nagybátyám: Gass Gyula római katolikus, a pallagi gazdasági akadémia ny. igazgatója.

Ennyit a Tarján-családról.

Aszmannékról: zsidó Aszmann az egész világon nines és nem is volt. Vőm apai nagyapja: néhai id. Aszmann Ferenc, nagyanyja: Miskovszky Borbála, római katolikus bánáti földbirtokosok voltak. Apja: Aszmann Ferenc róm. kat., a debreceni úridivat üzlet alapitója, 1917-ben a háború áldozata lett. Anyai nagyapja: Krisztiáni Alajos római katolikus, a debreceni állami főreáliskola tanára volt. Nagyanyja: Kenéz Judith református ceglédi földbirtokos családból származott. Édesanyja: özv. Aszmann Ferencné szül. Krisztiáni Jolán református, az Aszmann cég tulajdonosa. Az Aszmann-családban négy generáción keresztül az első szülött fiú és Ferenc nevet visel. Olyan zsidó családot, ahol apa és fia azonos keresztnevet visel négy generáción át, — a történelem még nem jegyzett fel!

Ugyanakkor, mikor a keresztény eszméktől hangos magyar támogatók és melldöngetők egy százszázalékos árja családot a becsületes kenyérkeresetben támadnak meg, nem törődnek azzal sem, hogy az Aszmann cég elleni rágalomhadjárat 15 református és 1 katolikus alkalmazott kenyerét is tördeli.

Jelen nyilatkozatot a nagyszüleim, apám, anyám és magas árjaságát igazoló okmányok fotokópiáival együtt megküldtem: a Magyar Élet Mozgalom, Nemzeti Egység Pártja, Vitézi Szék, Magyar Nemzeti Szocialista Párt Hungarista Mozgalom, Nemzeti Front, Turul Szövetség és Magyar Jövő Szövetség vezetőségeinek. Az eredeti okmányok megtekinthetők nálam, Petőfi tér 14. szám alatt.

Dr Tarján Oszkár Ferenc
h. vasúti főtanácsos, törvényhatósági bizottsági tag, a róm. kat. egyházközség tanácstagja.

Dafniát
(viziolhát)
minden mennyiséget
VESZEK
Diszhaltenyészet,
Budapest, IV., Városház u. 14.

Nem jöttél

A virágok már aludni tértek.
Utrakeltek a bibor fellegek,
elcsendesedett a város,
este van.

Kedvesem, ma nem jöttél,
Hivtalak, hiába vártalak,
Oly szomorú lett az utca,
hiányzott az arcod,
velem sirtak a fák
s lelkemben riadtan dobolt
a kétségbeesés.

Vajon mi történt veled,
nines-e valami bajod?...
Mért nem lehetek melletted,
hogy megvédjelek, ha bántanak
s szemedbe nézzek hosszan,
mig ajkam kérési ajkadat.
Elmaradtál. Ki tudja miért,
tán más simogatja arcodat,
érzem üres az életem,
álmomat nem színezted ma
s nem volt hozzám egy kedves szavad.

Lassan-lassan kihalt lesz az utca,
rám mogorván bámulnak a házak,
sohasem találtam oly hidegnek,
mint most a harangok szavát.

Sírni szeretnék...
nagyon szomorú vagyok,
ma nem néztem a szemedbe
s nem foghattam meg kezedet.

DR. BOROS JENŐ.

— **Nyolcmilliő a csehek által okozott kár Komáromban.** — A statisztikai hivatal részletes kimutatást készített a csehek által Komáromban okozott károkról. Jóllehet az anyag még nem teljes, mégis megállapitható már, hogy körülbelül félmillió pengőt tesz ki a cseh katonai és polgári hatóságok által a magyarságnak Komáromban okozott kár egyenértéke. Többek között nyolc teherautó, egy autóbusz, s három személyautó és két motorkerékpár tünt el a városban teljesen nyomtalanul. A visszaadott járművek nagyrésze használhatetlen. Huszonhárom elhajtott igásjószágot sem adtak vissza.

Túlfűtött, elrontott hajak rendbehozását garancia mellett vállalja Ámám, Rencz üzlet Kossuth u. 4.

— **Százmillió tonna szenet gyüjt Amerika hadicélokra.** A szenet, mely ilyen óriási tömegben lesz felhalmozva, vizalatti raktárakban tárolják, a legfontosabb ipari gócpontok közelében és háboru idején a hadiipar céljaira használják fel.

— **Az Egyesült Államok nem erősiti meg a Guam szigetét.** Roosevelt elnök nem kéri a sziget haditengerészeti támponttá való kiépitésére szükséges hitel megszavazását. Diplomáciai körökben ezt arra magyarázzák, hogy az USA kormánya nem akar olyan intézkedéseket tenni, amelyek japán részről kihivásnak volnának tekinthetők.

x Harminc százalékkal olcsóbban járhat szinházba, ha kedvezményes szelvényeket vált a földszinti titkári irodában.

A színházi iroda jelenti:

Ma, vasárnap délután mérsékelt helyárakkal

1 bolond 100-at csinál.

Vasárnap este

Viktória

Hétfőtől minden este a hatalmas sikert aratott

Francia szobalány

Hétfőn:

Hamvay Lucyvel

Francia szobalány

bombasiker,

Francia szobalány

élmény,

Francia szobalány

felejthetetlen színházi este.

Színes színházi film kockák

Hatalmas sikere

volt Hamvay Lucynek a **„Francia szobalány"** szombati előadásán. A zsufolt nézőtér ugyszólván minden jelenetét tapssal kisérte s felvonások végén Hamvay Lucyt a többi főszereplővel együtt számtalanszor kitapsolták a vasfüggöny elé. Régen volt ilyen forró este a Csokonai szinházban s ugy látszik, végre a **Francia szobalány**-ban megtalálta a szinház igazi nagy sikerét.

A Francia szobalány

hosszabb időre elvette a Csokonai szinház müsorgondját. Ebben a ragyogó vigjátékban végre megtalálták a régen keresett kasszasikert. Az idei legnagyobb fővárosi siker Debrecenben is egyre növekvő közönséget vonz s előreláthatólag a szinház prolongálni lesz kénytelen az egy hétre kitüzött előadássorozatot s a jövőhét müsorát a Francia szobalány fogja dominálni.

Ujdonságokra

is készül azért a szinház. Igy elsősorban tervbe van véve Vaszary Gábor szenzációs sikerü bohózata, a „Bubus", melyben a Vaszary-triumvirátus: Vaszary Gábor, mint szerző, Vaszary Piri, mint főszereplő és Vaszary János, mint rendező aratott nagy sikert.

Ugyancsak rövidesen bemutatják a legújabb Eisemann-operettet, mely „Kávé habbal" címmel fut Budapesten. Ragyogó zeneszámok mellett Barabás Pál pompás librettója az eseménye ennek a darabnak.

Pár héten belül előadják a „Fehér hattyú" cimü operettet, Ábrahám Pál legújabb darabját. Ezzel párhuzamosan készül a szinház a rádióban nagy érdeklődéssel kisért Huszka operettre, az „Erzsébet"-re, melynek muzsikája valódi eseményszámba megy. Egyik legszebb száma Petőfi megzenésített költeménye, a „Szeptember végén".

Báli frizurákat legújabb divat szerint készít Ádám fodrász Rencz üzlet Kossuth u. 4.

Báli naptár

Február 1.: Csaba Bál, Arany Bika. Egyetemi Altisztek álarcos bálja, Korona.

Február 4.: Iparos Bál, Arany Bika. Álarcosbál, MÁV műhelytelep. — Fűszerkiskereskedők bálja, Angol Királynőben.

Február 4.: Kossuth Dalkör farsangi bálja, Koronában.

Február 5.: Árpád B E táncestélye, Arany Bika.

Február 9.: Gazdász-bál, Arany Bika

Február 11.: Lilla-tea, Arany Bika. Turista Egyesület táncestélye, Kereskedő Társulat.

Február 11.: Egyetemi Gépház, Tisza István Dalkör táncestélye, Koronában.

Február 11.: Frontharcosok táncestélye, MÁV műhelytelep.

Február 11.: KAOSz-bál, Piac u. 59. Famunkások Álarcos-bálja a Munkásotthon dísztermében.

Február 12.: Vasvári Kör teaestélye, Arany Bika.

Február 14.: „Turán" álarcos-bál, az Angol Királynőben, (este fél 10 órakor). Orvoskari Csaba B E Turán-törzse.

Február 16.: Piarista Diákszövetség táncestélye, Arany Bika.

Február 18.: Csizmadia-bál, Korona.

Február 18.: Szent László-Kör táncestélye.

Február 20.: SzEFHE-bál, Arany Bika

Február 25.: MIEFHOE-bál, Arany Bika.

*

Felhívjuk a báli rendezőket, hogy az általuk rendezendő bál adatati a báli naptár részére küldjék be.

— **Megette a tárgyaláson 1200 pengős kötelezvényét egy lickóvadamosi gazda.** A zalaegerszegi járásbiróságon Török József 120 holdas lickóvadamosi gazdálkodót 1200 pengős tartozásáért perelték. A biró a tárgyaláson átnyujtotta a kötelezvényt, hogy nyilatkozzék, valódi-e az azon levő aláirása. Török átvette a kötelezvényt, összetépte az okiratot, kirohant a folyosóra ,hová a biró utána sietett, de ekkora Török az iratot már megette, majd eltünt a bíróság épületéből. Okirathamisitás cimén az ügyészség eljárást inditott ellene.

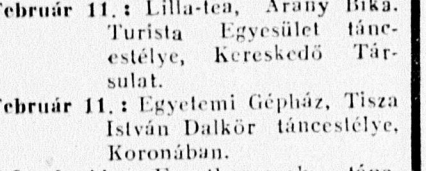

Sporthiradó

A Debreczen sporthirszolgálata jelenti:

Vasárnap már a legtöbb nemzeti bajnoki csapat komoly edzőmérkőzést tart.

A Bocskai Debrecenben a DEAC pályán délelőtt 10 órakor a DEAC-cal játszik edzőmérkőzést. **Pesten:** a Hungária a BESZKÁRT, Kispest a Budafoki MTE ellen játszik, a Szolnoki Máv a Nemzeti ellen, a Zugló a BESZKÁRT vegyes csapatával játszik edzőmérkőzést. A többiek is tartanak erőnléti edzést.

A vasárnap sportesménye: Budapesten az ökölvivócsapatbajnokság döntőjében BZK—FTC, BVSC—BESZKÁRT.

A vivógárda a Semmeringen a német válogatott ellen kardban küzd a barátság kupáért.

A jégsport hivei a korongmérkőzésre mennek ki, a lengyel Krynica a BKE-vel kerül össze.

A főiskolai válogatott vasárnap indul Egyiptombba. Csutorás DEAC kapus el tudott menni, de Báthy DEAC hátvédet kitalált ürügy alapján itthon hagyta a főiskolai kapitány s emiatt a DEAC panasszal is él.

Szabó, a DKASE, majd MTK jóképességü csatára a Boeskai edzéseit látogatja és nincs kizárva, hogy a Boeskai-ban fog játszani a tavasszal.

Mégis három csapat esik ki. A mostani helyzet szerint mégis három csapat esik ki a Nemzeti Ligából és három is kerül fel: a NBB két csoportgyőztese, az egyik a Szombathelyi Haladás, a másik a keleti csoportban bizonytalan, DVTK, Cepeli WTK, Törekvés közül kerül ki és végül a Kassai AC. Három kieső a Zugló, Salgótarjáni SE és a Boeskai — hacsak valami csoda nem történik...

Február első hetében kezdődik az uj labdarugó játékvezetőtanfolyam. Aki tehát futballbiró akar lenni, sürgősen jelentkezzen a Játékvezető Testület főtitkáránál, dr Thomas Henriknél. A tanfolyam az esti órákban lesz heti egy-két órán.

A Magyar Atletikai Szövetség keleti kerülete február 12-én, vasárnap tartja évi rendes tisztujitó közgyülését a Keleti Labdarugók Alszövetsége helyiségében déli 12 órakor.

TERMÉNYTŐZSDE.

Üzlettelen a készárúpiac.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.25—20.35 78 kg 20.45—20.55 79 kg 20.65—20.75 80 kilós 20.75—20.85. — Felsőtiszai 77 kg 20.15—20.25, 78 kg 20.35—20.45 79 kg 20.55—20.65, 80 kg 20.65—20.75 rozs pestvidéki 14.00—14.10, rozs más 14.10—14.25, takarmányárpa elsőrendü 16.00—16.30, középminőségü 15.75—16.00, sörárpa kiváló 19.00—19.50, prima 18.50—19.00, zab elsőrendü 19.25—19.45, középminőségü 19.10—19.20, tengeri 13.70—13.80, — korpa 12.70—12.80, 8-as liszt 15.60—16.00 pengő mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi napon megtartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 454 darab sertést. Angol hússertésfelhajtás a vásári állományból 15 darab volt. Az irányzat közepes. Árak: uradalmi zsirsertés páronként 340 kilón alul 92.5, szedett sertés 90—93 fillér, II. 83—90 fillér, angol tőkesertés 93 fillér II. angol sonkasertés 88 fillér kg-kint.

A lovak téli állatorvosi összeirása

A város területén, tanyakerületeiben található lovak szokásos állatorvosi összeirása még tart. A lóbejelentéshez szükséges lapokat a város elsőfokú közigazgatási hatóságánál a földszint 49. számú szobában kapják meg a gazdák. Minden lóról külön lapra kell az adatokat feljegyezni. A jövő héten a következő helyeken és sorrendben kell jelentkezni a gazdáknak a lovakkal:

Február 1-én, szerdán délelőtt 9—13 óráig terjedő időben a Szobosziói úton levő 5. számú útkaparó házhoz. Ezen a napon elővezetendők a Debrecen—füzesabonyi vasútvonal, a Hajdúböszörményt—Szobosziót összekötő országút, Szoboszló megyei város határa és a m. kir. Államvasutak Debrecen—budapesti vonala által határolt szén tartott lovak és öszvérek. 17., 18. III. állategészségügyi körzetnek ehhez a vizsgáló helyhez közelebb fekvő. Február hó 2-án, csütörtökön és 3-án, pénteken délelőtt 8—12 óráig terjedő időben a Látókép-csárda előtti területre, 2-án az A-tól K-ig, 3-án pedig az L-től Z-ig terjedő betüvel kezdődő nevü állattulajdonosok lovai és öszvérei kerülnek vizsgálat alá. Ezen a napokon elővezetendők a fentebb részletesen körülirt III. és IV. állategészségügyi körzeteknek ehhez a vizsgáló helyhez közelebb fekvő részén tartott lovak és öszvérek. 19. Február 4-én, szombaton délelőtt 9—13 óráig terjedő időben a nagyecserei erdőhivatalhoz. Ezen a napon elővezetendők a m. kir. Államvasutak Debrecen—nyírbátori vasútvonal, Vámospércs, Nyírmártonfalva, Bagospuszta, Hajdúsámson és Hajdúhadház község határai, valamint a Debrecen—nyíregyházai vasútvonal által határolt VI. állategészségügyi körzetnek ehhez a vizsgálóhelyhez közelebb fekvő részén tartott lovak és öszvérek.

Az ebek bejelentéséről és az ebadó befizetéséről

A jelenleg érvényben levő 291/1934. és 336/1936. Bkgy. sz. ebtartási szabályrendelet 6. §-ára utalással felhívja a városi adóhivatal az ebtulajdonosokat, illetve ebbirtokosokat, hogy a tulajdonukban, illetve birtokukban levő ebeket 1939. évi január hó 31-ig feltétlenül jelentsék be, az ebbárcát váltsák ki és egyidejüleg a megfelelő ebadót fizessék be.

Ha az eb birtokosa a bejelentést nem személyesen, hanem megbizottja által eszközli, — megbizottjának minden esetben megfelelő irásbeli meghatalmazást tartozik adni, amely a bejelentés teljesitésekor beszolgáltatandó.

A bejelentést naponként a hivatalos órák alatt délelőtt 8—12 óráig a városi adóhivatal könyvelési osztályának, a lakás szerint megfelelő csoportjánál kell megtenni, amely osztály nyilvántartásba veszi és az ez alkalommal kiváltandó ebbárcáról és befizetendő adóról a vonatkozó nyugtát kiállítja s a befizetőnek átadja.

A befizetés után kiszolgáltatott ebbárca és ebadónyugta a várható helyszini ellenőrzések céljából megőrzendők.

Mindazon ebbirtokosok, kiknek birtokában a város belterületén magyar fajtájú eb van, az ebadó alacsonyabb díjtételét csak azon esetben igényelhetik, ha az eb a „magyar eb törzskönyv"-be be van vezetve s ezt a körülményt igazolják, ennek hiányában az ebnek a magyar fajtáját csak hatósági állatorvosi bizonyitvánnyal lehet igazolni a bejelentés alkalmával.

Annak, akinek patkányfogó ebe van, az eb fajtáját és azt, hogy az ebet tényleg patkányfogásra használja, megfelelőleg (állatorvosi bizonyitvány, hatósági igazolás, stb.) igazolni kell.

Pásztoreb bejelentés elfogadásának és ilyen cimen igényelhető alacsonyabb adótétel alkalmazásának csak a veszettség elleni oltási bizonyitvány bemutatása ellenében lehet helye.

Figyelmezteti a városi adóhivatal az ebtulajdonosokat, illetve ebbirtokosokat arra, hogy a bejelentés és az ebbárca kiváltásának elmulasztása kihágást képez, s mint ilyen kerül büntetés alá, — az ebadó be nem fizetése pedig végrehajtási eljárás folyamatba tételét vonja maga után.

Felkéri a városi adóhivatal az érdekelteket, hogy a tömeges torlódás elkerülése végett a bejelentést és fizetést nem halasszák az utolsó napokra.

Városi adóhivatal.

Csokonai s a jubilálá Kollégium

A költő halálának 134. évfordulójára.

Nagy elfogultság, sőt merő igazságtalanság volna azt állítani, hogy Debrecen és vele együtt a kollégium nem őrzi kegyeletes hűséggel Csokonai emlékét, hogy nem áldozott kellőképen és méltó módon a Csokonai-kultusznak különböző oltárain. A költő halála óta 134 év telt el és e majdnem másfél évszázadnak alig van olyan évtizede, hogy Debrecen és benne a kollégium szemmelláthatóan és kézzelfoghatóan ne igyekezett volna nagy költője emlékét fenntartani és megörökíteni. Csak a nevezetesebb mozzanatokat sorolom fel. A kollégium 1823-ban mély kegyelettel fogadta és nagy ünnepiességgel helyezte el könyvtárában Csokonai márvány mellszobrát, Ferenczy Istvánnak ezt a becses művét, melyet József nádor ajándékozott a főiskolának és amely a kollégiumnak most is egyik legérdekesebb ereklyetárgya. 1836-ban állították fel Csokonai síremlékét, ezt a hatalmas vaspiramist, amely már csak azért is országos figyelmet kellett, mert magyar költő hamvai fölött eladdig még nem emelkedett ilyen nagyméretű emlékmű. A vasgula létesítésében a város és a kollégium összefogott, mert a tervet Beregszászi Pál kollégiumi tanár készítette, a költséget pedig egy városi főtisztviselő, Vecsei József népszószóló gyűjtötte össze. 1860-ban emléktáblával jelölte meg a közönség kegyelete a Darabos ucca 993. számú házat (ma Rothermere u. 19.), melyben Csokonai élete utolsó éveit töltötte és amelyben az olyan korai halál is utolérte. Legmagasabbra lobogott a Csokonai-kultusz lángja 1871-ben, mikor országos ünnep keretében lepleztek le a költő bronzszobrát, Izsó Miklósnak ezt a remekét, melyen költőt ábrázoló szobor azóta sem emelkedett felül.

1890-ben díszes vaskerítés készült a költő síremléke körül, amelynek létesítésére a gyűjtést Csokonainak egyik leghívebb költő-tanítványa, Szabolcska Mihály, akkor kollégiumi szénior, indította meg és irányította mindvégig.

Egy évvel később Csokonai szülőházára is (Hatvan u. 23.) emléktábla került, amelyet már a Csokonai Kör állított fel, amely amint 1890-ban megalakult, hivatalosan is, hivatásszerűen is magára vállalta, illetőleg a várostól és a kollégiumtól átvette a Csokonai-kultusz ápolását. E hivatásának tudatában készíttette pártfogóinak áldozatos segítségével a kollégium homlokfalába illesztett Csokonai-reliefet 1933-ban. A kör ösztönző kérésére hozatta rendbe 1938-ban a város a Hatvan uccai temetőben a síremléket és környékét, amelynek gondozatlansága már sok panaszra adott okot. A rendezésre és megújításra szükséges nem csekély összeget Kölcsey Sándor polgármester a maga nevéhez és Debrecen hagyományaihoz illő módon teremtette elő.

A Csokonai-kultusznak ezek a szemmel látható és kézzel fogható jelei, melyekhez még csatlakoznak a Csokonai ucca, a Csokonai színház, a Csokonai ásványvíz stb. elnevezések, valóban nyilvánvalóan bizonyítják, hogy a Csokonai-kultusz elevenen élt és ma sem lankadt el Debrecen városában, és a debreceni kollégiumban. Mégis úgy érezzük, hogy mikor a kollégium 400 éves jubileumát üli, akkor a jubileumnak széles keretű és gazdag százszámú műsorában egy pont megilleti Csokonait, hiszen az ünneplőknek, még pedig nemcsak a hazaiaknak, hanem a külföldieknek is a lelkében szinte válhatatlanul össze van forrva a kollégium és Csokonai neve, ezt a két szót éppen oly kevéssé tudják elválasztani egymástól, mint Debrecent és a Hortobágyot.

Távol legyen tőlem, hogy a jubileum rendező bizottság feladataiba beleavatkozzam, de legyen szabad nekem, mint aki körülbelül félszázad óta forgolódom a Csokonai kultusz oltára körül, ha nem is mint felszentelt pap, de legalább, mint szolgálattevő lévita, egy-két olyan gondolatot fölvetnem, mely ha megvalósul, egyrészt új táplálékot adhat a Csokonai kultusz folyton égő, de koronkint mégis lankadó tűzének, másrészt a jubileum alkalmából is méltó módon tanusítaná a kollégiumnak és Csokonainak az örök kapcsolatát. Irodalmi tanuságtételre gondolok, vagy olyan irodalmi művek alkotására, illetőleg kiadására, melyek az általam jelzett kettős célnak egyaránt megfelelnek.

Nagyon szép és kívánatos dolog volna például, ha a jubiláló kollégium gondoskodnék Csokonai leveleinek külön kötetben, való megjelenteléséről. A legujabban fölfedezetekkel együtt mintegy 90 eredeti levele maradt reánk, melyek legnagyobrésze nemcsak tartalmával köti le érdeklődésünket, hanem gondolati, retorikai és stilisztikai szépségeivel is bizvást odaállítható legjelesebb költői művei mellé. Csokonainak ez a leveles könyve egyszersmind pótolná azt a művészi életrajzot, amely még mindig várat magára, azt az életrajzot, amely méltómódon sorakoznék Gyulai »Vörösmarty«-jához, Palágyi »Madách«-ához és Voinovich »Arany«-jához. Ez a levélgyűjtemény végig vezetve bennünket Csokonai életének legfőbb állomásain és bevilágítana a költő élettörekvéseibe, irodalmi terveibe, jellemének legmélyebbé. Az első levél, mely 1793. május 10-én kelt, bemutatja a 19 éves ifjút, amint lelkendezve indul a Parnasszus megostromolására és lázas türelmetlenséggel sürgeti a pesti könyvkiadókat és színigazgatókat már kész és készülő színműveinek kiadására vagy eljátszására. Az utolsó levélben, melyet 1804 december 10-én írt, a gyilkos kórral küszködő költő halálra készen búcsúzik barátaitól, a három rézmetsző atyafiaktól.« A költő életének több, mint egy harmadát (1793—1804) felölelő leveles könyv érdekes fényt vet a költőnek a kollégiumhoz való viszonyára. Csokonai, a kollégiumból kitiltott és aztán országbújdosóvá lett diák e levelekben soha egy rossz szót sem ejt akár magáról a kollégiumról, akár azokról a tanárokról és tanulótársakról, akik 1795 június 16-án törvényszéket ülvén fölötte, egy zord szigorúságú ítélettel derékba törték a költő pályáját. Ez azt jelenti, hogy a szelidlelkű Csokonai már életében megbékélt az alma materrel, holott a kollégium csak a költő halála után tette meg az első engesztelő lépést.

*

A jubiláló kollégium más módon is állíthatna maradandó ünnepi emléket Csokonai részére. Egy Csokonai-antológiára gondolok, amely nem Csokonai válogatott műveit bocsátaná ismét a közönség elé, mert ilyen antológia van már kellő számmal, egyet éppen a Csokonai-kör adott ki a költő halálának százados évfordulójára, hanem olyan gyűjteményt értek, amely a Csokonait siratói és dicsőítői, a Csokonaival foglalkozó költeményeknek a javát s érdekesebbjeit foglalná magában. A nagyon hosszú sorozatot Fazekas Mihály halotti verse (1805) kezdhetné, amelyet szerzője a frissen felhantolt sírra szánt kegyeleti virágul s végezhetnék azok a magasabb rendű alkotások, amelyekkel a Nyugat nagy költői, Ady Endre és Tóth Árpád ébresztették és invokálták hódolattal körülvett nagy elődjüket. A gyűjtemény azonban felölelné Petőfi derűs életképét (Egy kálomista pap s Csokonai), Szász Károlynak pályadíjas szoboravató ódáját, a Csokonai-halálának százados emlékünnepén (1905) elhangzott költeményeket: Endrődi Sándor, Oláh Gábor, Szabolcska Mihály és Szávay Gyula műveit, valamint mindazokat, melyek szerzőjük jelentőségénél az alkalom emlékezetességénél és tartalmi vagy formai érdekűknél fogva számot tarthatnak a beillesztésre. Ennek az antológiának már neve is adva van, mert a »Csokonai koszorúja« címet viselhetné, amint »Ady koszorúja« címen jelent meg egy hasonló gyűjtemény Rozsnyai Kálmán szerkesztésében (1925).

Természetes, hogy a szóbahozott feladatok bármelyikét a jubiláló kollégium első sorban, sőt csak is kollégiumi emberrel végeztetné el. Ezt annál könnyebben megteheti, mert a kollégium három tagozata és a vele egy tőből hajtott Dóczy-intézetnek szintén három iskolája 100-nál jóval több tanárt, tanítót és tisztviselőt foglalkoztat, akik közül bizonyára többen is vállalhatják, hivatottsággal és képességgel meg is oldhatják a rájuk bízott irodalmi feladatot. Az így létrejött jubiláris emlékmű pedig, akár a *Csokonai leveleskönyve*, akár a *Csokonai koszorúja* új és méltó oltár volna a Csokonai-kultusznak abban a tág templomában, melyet immár 134 év óta épít, díszít és gazdagít a magyar nemzetnek, de első sorban Debrecennek és a debreceni kollégiumnak el nem múló kegyelete.

Debrecen, 1939. január 28.

Kardos Albert.

Itáliai étlap

Irta: **Vitéz Fejér István.**

(Folytatás.)

A haleledelek, majd a tojásételek, továbbá a „Piatti del giorno" a napi fogások, a frissen sültek, tehát a **napi főételek** között is feltűnik a **gomba.** Nagyon kedvelik, sokszor és mindenféle ételben alkalmazzák. Egy kis választék a nálunk is általánosságban ismerteken kívül. **„Tunghi all' Olio",** gomba olajban. **„Triglie ai Tunghi"** gombás tengeri hal. **„Scaloppine di Vitello ai Tunghi",** gombás rántott borjuszelet, **„Salsa Tartufi"** szarvasgombamártás, **„Ragnone con Fimghi,** vese gombával, **„Risotto con Tartufi",** rizzotta szarvasgombával stb. stb.

Tanulmányozás közben kitűnik, hogy ezenkívül is vannak egyes ételek, melyeket előszeretettel és aránylag többször alkalmaznak a „Lista del giorno«-n. Természetszerűleg tételezem fel, hogy azért, mert azokból bizonyára több is fogy.

Ilyenek a mi módszereink szerint készült **„vitello"-n,** a borjun kívül az **„agnelo",** a nem tejes, már idősebb bárányból, vagy a **„montone"-ból,** a kosból rendszerint frissen készült ételek. Akár Angol- vagy Franciaországban, ahol a bárány- és ürühús delikáteszszámba vehető, akár Erdélyben is. Vagy — hogy érdekesebb legyen — többek között, nemzeti eledel a törököknél, a perzsáknál és az araboknál is. Hányan vannak viszont, akik a világ minden kincséért sem ennének abból. Illatával a világból ki lehet üldözni őket. Fentiek szerint is érthetetlenül.

Egy **„Costoletta d'Agnelo alla Gratella e Fagiolini al' Burro",** egy bárányborda roston tejfeles-vajas zöld babbal, vagy egy **„Agnelo al forno, pataae rossolate al forno, insalate Lattuga e Pomidori",** kemencében sült bárány, velesült (pirított) burgonyával, fejes- és paradicsomsalátával nem tartoznak az ehetetlen eledelek közé. Nem lehet rossz a tipikusan keleti, exotikus **„Curry di Agnelo Madras",** az indiai (madrasi) módra készült (curry-s) bárány sem.

És itt vannak a **„fegato"-ból,** a májból készült falatok. Egy kis gyűjtemény: **„Fegato al Lardo, — al Madera, — al Liegese, — alla Bordolese, — Veneziana stb.** Azután a **Spiedini di Fegatini",** nyárson sült májszeletkék.

Ettünk a milánói nagyszerű **Diana-Majestic Hotel** kitűnő éttermében egy pompás májeledelt — úgy emlékszem — **„Fegato alla Milanese con Salsiccia"** elnevezés alatt. Azt lehet mondani, hogy azonos a nálunk „pirított máj"-nak ismert kiváló eledellel, csakhogy itt egy rész májmennyiséghez kb. ugyanannyi kitűnő, kis ujjnyi vastagságú friss kolbászt sütnek. Darabonként cca 1.5—2 cm. hosszúságuakat. Ugyanugy, sok finoman pirított hagymával tálalják.

Kolbászfélékre nem számítottunk. Kellemes meglepetésként hatottak hát az akár káposztával, akár fehér borosan elkészített, saját jó kolbászainkra emlékeztető **„Salsiccia",** a friss kolbász és a **„Salamini"-k,** a kolbászkák.

Mint szintén közkedvelt eledellel, a **szárnyassal** kellene sokat foglalkozni. A **„Pollo"-t,** a tyukot, jércét, a **„Cappone"-t,** a kappant az **„Anitra"-t,** a kacsát, az **„Oca"-t,** a libát, a **„Tacchino"-t,** a pulykát, a **„Piccioni"-t,** a galambokat és általában az **„Uccelli salvatice"-t,** a vadszárnyasokat nagy választékban, mintha szívesebben láttuk például egy buffetben. Mégis melegen is élveztük az **„Anitra allo spiedo salsa Mele"-t,** nyárson sült kacsát almamártással. Vagy a **„Piccioni ripieni alla California, Insalata assortita"-t** töltött galambokat vegyes salátával stb.

Köreteik, főzelékeik általában — néhány kivétellel — azonosak az általunk itthon ismertekkel. Csakhogy azokat nem rántják be, legtöbbször sósvízben leforrázva, lefőzve, vajasan vagy tejfelesen is tálalják. Burgonya- és rizsköreteik az itthonaiakkal egyezőknek mondhatók. Nálunk ismeretlen, vagy kevéssé ismert főzelékfélé a **„Melanzana".** Az, amit a francia **„Aubergine"-nek,** a szerb **„ayvar"-nak,** a bulgár és a török **„patlazsán"-nak** nevez, mi néha tojás-gyümölcsnek, máskor törökparadicsomnak. Itt népszerű köret vagy főzelék töltve, sütve, paradicsomosan, azután hagymával, olajjal, egy kissé savanyítva hidegen előételnek is.

Saláták. Természetesen friss salátának, ezek is mindig oliv-olajosan. Sohasem mesterséges olajjal! Fejes-, paradicsom-, tök-, zeller-, bab-, endivia-, cékla-, burgonya-, paprika- és vegyes-stb. saláták. **„Cetrioli"** ugorkák. Általában, ha mégsem olajosan, úgy **„marinate"** besózva. A különlegességek közül: **„Insalata Nina, — Pomponetta, — alla Tartara,** tartar-ral ízesítve, — **di Pollo** jérce húsával készült saláta-különlegesség stb.

A **„Delci" Tészták,** édességek, a **„Formaggi", sajtok** és a **„Frutta" gyümölcsök** rovatában foglaltakat ismertettük bőségesen, a fagylalttal stb. együtt. Felesleges ismételgetést eredményezne a velük való újabb foglalkozás De meg kell emlékeznem a

közkedvelt ott ugyancsak a **„Dolci“**-k közé soroli **„Mele al forno“**-ról, a kemencében, a sütőben sült almáról. Gyermekkorunk emlékéről, melyet kenyérsütő kemencében sütögettünk. Zsonglörösködtünk azokkal, fel-fel dobálgattuk, fujtuk, mert égette a tenyerünket. Télen bedugtuk nadrágzsebünkbe, mert melegített... Megtaláltunk itt minden **„crema“**-t, a **„zabaglione“**-kat, a különféle bor- és vaniliahabot stb., a **„soffiato“**-kat, a felfujtakat.

Egy elmaradhatatlan „Espresso“ után befejezzük étkezésünket egy pohár emésztést elősegitő **„Fiuggi-Anticolana“**, esetleg a sok szénsavas, hires **„San-Pellegrino sopragasata“**, vagy a jóizü **„Recoara“** ásványvízzel. Ez a háromféle eredeti ásványvíz került elénk legtöbbször. Sörből pedig a kiváló trieszti **Dreher-féle.**

— **Jóllaktunk!** Elmélkedhetünk tehát. Eszünkbe jut feladatunk. Hányszor találkoztunk a különféle étlapokon magyar vagy magyaros elnevezésü eledellel? Tudni kell, hogy Itáliában még az ételeknél is egy nagy törekvés van. Az idegen hangzásu elnevezések, vagy idegen hivatkozások teljes kiküszöbölése. Néha az egész étlapon nem látunk egyetlen idegen elnevezésü módra készitett ételt. Igy tehát büszkék lehetünk, az alábbi négy étel hivalkodott különféle helyeken magyaros voltával: **„Tinocchi all' Ungherese“** — ánisgyökér magyarosan (?) **„Uova all' Ungherese“** — hideg tojás magyarosan, **Goulasch all' Ungherese“** — gulyás, **„Fegato d'Oca all' Ungherese** — libamáj magyarosan. Nagy szám ez, bók a magyar konyha hirnevének.

Itáliában is megszokottá vált az itthon is **„beidegzett“ menu.** A **„Prezzo Fisso“**, a francia éttermek **„Prix Fix“**-je. Ez vagy egy megállapitott egyféle ételekből összeállitott menü, vagy a vendég az étlapról, **e célra külön megjelölt ételekből** állitja össze. Előbbi inkább a szállodák éttermeiben divik. Egy normális, egyszerü ebéd vagy vacsora ára **„minestra“-val,** vagy néha egyszerübb „antipastoval“. **„Prima Categoria“-beli,** elsőrendü éttermekben, — ahogy mi láttuk — Lit. 10—22, tehát cca **P 2.80—6.20** között váltakozik. Genovában mostanában **Lit. 10-ért** egy pályaudvar melletti jobb vendéglőben, Velencében **Lit. 14-ért** jó polgári szállodai étteremben fogyasztható ebéd, vagy vacsora. Milánóban a „Gallerián“, **„Savini“-nél Lit. 20-ért, a „Biffi“**-ben **Lit. 22-ért.** Mindkettő már luxus éttermeknek számit.

Megemlékeztünk már egyes borokról. Feltétlenül azokhoz iktatandó még a világhirü **„Chianti“.** És itt legelől a **„Chianti Ruffino“.** Vörös és fehér. Különösen vörös, mely mintha a mi jó, fanyar izü szekszárdinkra emlékeztetne! Rengeteg van ezekből a gyékényfonásos, hasas üvegekből. Mindenütt ez tünik fel. Fehér borban egy bordói palackozásü roppant könnyü, mégis zamatos **„Santa Margherita secco“**-t, a száraz savanykás „Szt. Margit elnevezésüt ismerhettük meg. Különösebb baj nélkül sokat lehet belőle inni. Egy jó, válogatott szabolcsi borhoz hasonlitható. Nagyon nagyszámú borfajtáik között több a vörös, mint a fehér.

Még egy tekintetet vetünk a vitrinre. Jóllakottságunkban is gusztusosan mosolyog felénk tartalma.

Eltünődünk egy Budapesten is látott szokáson. A főbb uccákon, körúton egyes üzletekben, itthon is kirakatba helyezzék az egyes ételeket. Lelki szemeinkkel látjuk a savanyú tojást, a savanyú tüdőt citromszeletel és gombóccal, székelygulyást, serpenyős rostélyost, a pacalt. A gombócba vagy egy darabka húsba beleszúrva egy fapálcika. Rajta az illető eledel nevét, árát jelző papirdarab. És képtelenek vagyunk elhinni, hogy ez étvágygerjesztő, csalogató valami lenne. Különösen, ha — legtöbbször — az étel meredten, fagyottan, porosan ránk vigyorog.

Arról azután, hogy ez mégis kivánatos volna, ne is kisérletezzék senki bennünket meggyőzni!...

„Cameriere, prego il Conto!... ...Andiamo!“... Addio!...

DEBRECENI REPÜLŐ CLUB D R C

Előkelő vendégék szemléje Debrecenben

Tegnap Debrecenbe érkezett vitéz **Tarnóy** Sándor alezredes, **Szirmay** vezérkari századossal a Légügyi Hivatal részéről, **Steff** Tibor titkár az Aero Szövetség megbizásából és szemlét tartottak. **Elsősorban a repülőteret tekintették meg, majd a Hortobágyra mentek ki és utána bebató tárgyalásokat folytattak a Debreceni Repülő Club megindulása előtti kérdésekről.**

A hivatalos szakférfiak látogatásának nagy jelentősége van a debreceni repülőélet kifejlődésének elindítása tekintetében.

Dr Révész Imre püspök támogatja a református iskolákban a repülés ügyét

Megirtuk, hogy a Debreceni Repülő Club megkereste dr. Révész Imre püspököt és arra kérte fel, engedje meg, hogy a fenhatósága alá tartozó iskolákban az ifjúságot szintén bevonják a nemzetvédelmi repülésügy fejlesztésének szolgálatába.

Dr. Révész Imre püspöktől most kapott választ a Repülő Club elnöksége és a püspök közli, hogy a református gimnáziumban, tanitóképzőben és polgári iskolában elrendelte, hogy a legmesszebbmenően támogassák a Repülő Club törekvéseit, melyek az ifjúságnak ebbe a nagyfontosságú nemzetvédelmi munkába történő bevonására irányulnak és ezzel kapcsolatban az aero körök megszervezésére is felhivást intézett a tantestületek vezetőihez.

A Debreceni Repülő Club nagy örömmel vette tudomásul a püspök értesitését és tett intézkedését.

Debreceniek tanulmányutja Szentesen

Hirt adtunk már róla, hogy Szentesen nagyszerü repülőgárda fejlődött ki, amit Bogyay Kamil századosnak köszönhetünk. Elsőranguan megszervezett munkaterülettel és lehetőségekkel bírnak a szentesiek, akik az egész országban kitünő hirre tettek szert már eddig is.

A Debreceni Repülő Club egyik müszaki bizottsága Szentesre utazik, hogy megtekintsék és tanulmányozzák Bogyay Kamil százados értékes munkáját, a vezetése alatt álló vitorlázó repülőtelepet, az egész üzemmenetet, a felszereléseket, a kiképzés irányát és milyenségét és általában az egész beosztást.

A szentesi telep az ország egyik legtökéletesebben felszerelt telepe, amely nemrégen kapott klubházat, ahol rádió, szórakoztató eszközök stb. állnak a tagok rendelkezésére, akik tehát a „munka“ után nemes szórakozásokkal tölthetik idejüket. Ezt az otthont kívánják tanulmányozni a debrecenieknek s ezért utazik a küldöttség Szentesre.

A debreceni repülőgépek hivatalos számot kapnak

Egyre jobban kezd kibontakozni a hivatalos úton is a Debreceni Repülő Club munkájának „cégjegyzése“. Ma már értesitést kapott a klub elnöksége, hogy a Légügyi Hivatal hivatalos számot adott a debreceni klub gépeinek. A sorszámok mellett a debreceni vitorlázó repülőgépeken a 31. és a motoros gépeken az 5. számot kell feltüntetni. A csörlőautó ugyancsak ezt a számot viseli.

Zögling helyett még egy Tücsök

Nagyobb problémát jelentett a klubnak a Zögling tipusu gép megépitése. A kérdést úgy oldották meg — igen helyesen, — hogy a Zögling megépitésétől eltekintenek és helyette még egy Tücsök tipusu repülőgépet épitenek.

A gép csolnakját és vasalását megrendelik, a szárnyakat és a gép összeállitását itthon végzik.

Igy tehát a Debreceni Repülő Clubnak két Tücsök és egy nagyobbteljesitményü Vöcsök gépe lesz.

A Fiukereskedelmi iskola is bekapcsolódott a repülés oktatásába

Az ifjúságot megmozgató, megszervező és felvilágositó előadások a mult héten is tovább folytak. Nagyobb létszámot jelent a fiu felsőkereskedelmi iskola ifjúságának bekapcsolódása. A Kereskedő Társulat dísztermében tartott előadáson megjelent Jámbor László pilóta főhadnagy is, akinek megnyitó szavai után Wizer Fáy Aladár tartotta meg értékes és érdeklődéssel kisért előadását a repülés kérdéséről, az aerokörök megalakulásáról és minden szükséges tudnivalóval ellátta az első előadáson az ifjúságot.

A belső munkát most már maguk az ifjak szervezik meg tanári vezetés mellett.

Az ifjuság nyomban gyakorlati kiképzést kap

A Repülő Club az ifjúság megszervezésénél minél kevesebbet kivánja az elvont elméletekkel tölteni az ifjúság idejét, éppen ezért már az előadások alkalmával Szathmáry modellező azonnal gyakorlati útmutatásokat ad a modellezési munka megkezdésére az ifjúságnak.

Ezzel a módszerrel elérik azt, hogy azonnal eredménye mutatkozik a tanulók megszervezésének s igy ők maguk is nagyobb kedvvel látnak munkához, mintha csak elméleti oktatásokkal töltenék el az első időt. Igy a kettős kiképzést nagyszerüen összekapcsolják.

Ahol karácsonykor szabadságolják a rabokat

Talán amerikai furcsaságnak fogják találni, amiket itt leirok: de ugy érzem, sok megértésre találok majd irásommal abban a városban, ahol épen most emelt a jóság, a szeretet, az elesett embereken való segiteni akarás hajlékot. Arról akarok beszélni, hogy az Egyesült Államok egyik országában, Alabama államban a jelenlegi kormányzó évek óta azzal teszi szebbé, jobbá karácsony ünnepét, hogy **az állam fegyházaiból egy sereg rabnak karácsonyi vakációt ad, mely ujév utánig tart,** hogy családi körben, szabad emberekként tölthessék az ünnepeket.

Természetesen börtönőröket nem küld a szabadságos rabokkal, hiszen nincsen annyi börtönőre az államnak, hogy erre jusson, ho meg akkor nem is volna értelme az egész szabadságnak, ha az őrök kiséretében történne. **Becsületszóra szabadságolja minden évben ezeket a rabokat** és bár Amerikában, ahol nincsen bejelentő hivatal és abban a rettentő nagy országban könnyü eltünni annak, aki ezt akarja, **a szabadságolt rabok soha vissza nem éltek, mikor letelt a vakáció, jelentkeztek önként a börtönben.**

Talán vannak rabok, akik nem méltók ilyen bizalomra, de hát azokat Alabamában sem bocsájtják haza ünnepelni, én mégis valahogy azt érzem, hogy nagyon emberséges az alabamai kormányzó cselekedete.

Valahogy én úgy gondolom, hogy a fogházban a rabok egyrésze becsületes gondolkozásü, akik, ha el is csusztak az életben, eredendő tisztességet vittek magukkal a börtönbe is.

Én úgy érzem, hogy talán sok ember bünözésénél a társadalomra is hárul némi felelősség és én részvétet is érzek sok esetben a fegyházra itélt iránt.

A közhitben azt tartjuk, hogy aki büntetését elszenvedte, annak el kell felejteni, hogy bünözött és segiteni kell, hogy visszatérhessen a polgári életbe és nem vethetjük szemére bünét annak, aki megszenvedett érte. Tudom, hogy a valóságban nem igy van.

A fegyházviselt emberek legnagyobb része képtelen a társadalomnál megértésre találni — ennek bizonyitása, hogy **éppen Debrecenben szükségét látták olyan intézmény felállitásának, mely a szerencsétleneket segitené elhelyezkedési igyekezetükben** — nem akarják nekik megszenvedett bünüket elfelejteni. A legtöbben kenyeret sem tudnak találni, mert nem akarnak ilyeneknek munkát adni, mely lehetővé tenné a tisztességes életbe való bekapcsolódásukat. De ha már a megélhetést nagy nehezen egy-egy volt rab ki is verekszi magának, a társadalom az elbotlást nem hajlandó elfelejteni és ezer alkalmat keres és talál rá, hogy azt hozzájuk vagdalja.

Én nagyon emberségesnek, jó cselekedetnek tartom, aki segit az eselt embereken és azért irom meg az alabamai kormányzónak a rabokkal szembeni karácsonyi jócselekedetét éppen ebben a debreceni ujságban, mert talán ezzel serkentem a debreceni közönséget arra, hogy ha **a volt rabok szeretetházának vezetői egy-egy volt rab számára munkáért, kenyérért jelentkeznek, fogadják azokat jó szivvel és megértéssel és segitsék a volt rabokat a tisztességes életbe való visszatérésbe.**

Debrecen nagyon sok gyönyörü intézménye között én Istennek nagyon tetszőnek vélem ezt az uj intézményt.

F. F. A.

A kínai japán fronton két angol tengerésztisztnek szabad elvonulást engednek. Fegyveres katonaság kíséri őket, míg biztonságos területre jutnak.

Angliában egy újabb fajta repülőgép bombákat próbáltak ki. A bomba robbanása után a pilóták és szakemberek vizsgálják a bomba hatását.

Jegyzőkönyv

arról, hogy

az intluenza

hűségesen, szorgalmasan minden esztendőben meglátogat bennünket, pedig mi erről a látogatásról boldogan, örömmel lemondanánk. Sajnos, egyelőre nem bizták ránk, hogy lemondhassunk erről a vendégről. Ma még mindig ott tart a kitünően haladó orvostudomány, hogy csak védekezést ajánlhat, mert a véglegesen kiirtó, elpusztító ellenszert nem találták meg. Ellenben a védekezés már féleredmény legalább is, éppen ezért könnyelmüen felfogni nem szabad, vagyis nem csak lehet, de parancs szerűen kell védekezni saját és embertársaink jól felfogott érdekében. Mert védekezni kell, ha azt akarjuk, hogy ez a minden esztendőben pontosan jelentkező rém minél kevesebb áldozatot szedjen közülünk. Emlékezetes, hogy az 1918 évi nagy járvány idején egyetlen esztendő alatt húszmillió embert pusztított el a világon, tehát hatszorta többet, mint a négy esztendeig folyt tüzzel vassal irtó háború. Ha tehát az orvos óvatosságot, előzetes védekezést ajánl, emberi kötelességünk megtenni mindent, hogy ez a kór minél szükebb keretek között maradjon ...

arról, hogy

25 millió frank

francia pénzben is teméntelen összeg, tehát méltán kelt érdeklődést, sőt felháborodást bizonyos Brauer házaspár végrendelete, mely ezt a fejedelmi összeget a francia államra hagyta. Kapott ebből a pénzből irodalom, müvészet és társadalom, de semmi se jutott annak az országnak, mely hazát adott ennek a házaspárnak. Semmi se jutott annak az országnak, mely módot és alkalmat nyújtott ennek a magáról megfeledkező házaspárnak arra, hogy huszonötmillió frak vagyont szerezzen. Elképesztő és végtelenül lehangoló. Jól van, lehet elkeseredett korjolani lélek nagyon sok, hát ne adja ide, haza azt a pénzt, de ott vannak a franciaországi magyar intézmények, ott vannak munkások, gyermekek, szegénysorsú tanulók, miért nem azoknak juttatott legalább morzsányit a krőzusi hagyatékból a hagyatékozó házaspár? Kérdés, melyre nem kapunk feleletet, de tudjuk, hogy ez az eljárás olyan mérhetetlenül hazafiatlan, melyre se mentség, se védekezés nem lehet ...

arról, hogy

bombák

robbantak Angliában, a ködös Albionban, ahol olyan nyugodtan és pontosan folyik az élet évszázadok óta, mintha mindent finom kenőolaj tenne simábbá és folyékonyabbá. Mondják, hogy írek voltak a tettesek, akik azonban csökönyösen ragaszkodnak az angol világ birodalom fényéhez is akkor, amikor bombák özönét zúdítják az igazi hidegvérrel élő angolok nyakára. Mondják, hogy ezek a bombák figyelmeztetések akartak lenni, hogy ők is vannak, számolni kell velük, akik ellentétei az angoloknak ,akik nem vallják magukat angoloknak, de ugyanakkor büszkék arra, hogy a világbirodalom alattvalói. Érthetetlen és megfejthetetlen titok ez, lehet, hogy maguk az írek se értik, lehet, hogy valami multból visszajáró nosztalgia az egykori ir katholikusok üldözésének emléke kisérti a jelen fiait, akik fából vaskarikát akarnak: megmaradni angol alattvalónak, de ugyanakkor független ir állampolgárai is szeretnének lenni. Egy bizonyos: ilyen bombázó fényüzést eddig csak a vén európai államok, kontinensen acsarkodó népek engedtek meg maguknak. Most már Anglia is áttért a modernizált formákra és az angol hidegvérhez az ir hazafiak szolgáltatják a diratos mindennapi bombamerényletet ...

arról, hogy

a honvéd

szemünk fénye, ebben mindenki egyet vall az országban, amire ékes példa volt a legutóbbi hét parlamenti tárgyalása, amikor az ellenzék versenyezett abban hogy ki tud többet és szebbet elmondani erről a nagyszerű intézményéről a hazának. A honvéd fogalom, mely a mi életünk, jövőnk és biztonságunk. A honvéd olyan erő, melyben mindannyiunkból van vér és becsület. A honvéd olyan kincs, melyet mi valahányan tesszünk még értékesebbé. Ezért fordúl az ország szeme a nemzet szemefénye felé, azért valljuk, hogy a honvéd mindenünk és éppen ezért érdekében semmi áldozatot se szabad és lehet meglagadni. A honvéd ört áll a csonka határok mentén, addig minden reményünk él, hogy a csonka határok kitágúlnak a történelmi határok menteig. Mig honvéd áll a vártán, addig minden idegen áramlat, minden belső csörtető stréberkedés és minden erőnket gyöngitő szerencsétlen áramlat pocsojába fuladó magán kezdeményezés, melynek romboló ármánya összeomlik a honvéd fegyveres ellenállásán ...

arról, hogy

a mende-monda

olyan talajt teremtett magának ebben a szebb és jobb sorsra érdemes országban, hogy az már undorító. Nincs ebben az országban nap, hogy újabb és újabb szennyet és gyalázatot ki ne találna ez a mende-monda gyártó irányzat, melynek a célja az, hogy maga körül mindent elrútitson, elkódösítsen, hogy annál szabadabban és nyugodtabban üzhesse átkozott szennyező és nemzetrontó bomlasztását. És mindig egy azonos tervszerűséget látunk ebben a bomlasztó, bacilusos támadásban. Akármi történhet ezzel az országgal, a bomlasztó áramlat azonnal kész a felelettel: azért, mert nem vagyunk engedelmes, nem vagyunk megértő, nem vagyunk baráti, nem vagyunk a jó Isten tudja mi minden nem vagyunk, s minden baj csak ezért és kizárólag ezért ér bennünket. De ezek a sultogók, ezek a sullogók, ezek a fertőzők soha se mondják azt, hogy azért, mert magyarok vagyunk! Holott itt kellene kezdeni: magyarok vagyunk, voltunk és leszünk. Ez az ország a mienk, ez a nemzet magyar és aki ezt nem tudja, nem akarja megérteni, annak le is út, fel is út. Ezt követeli ezer esztendős szent országunk, becsületes múltunk.

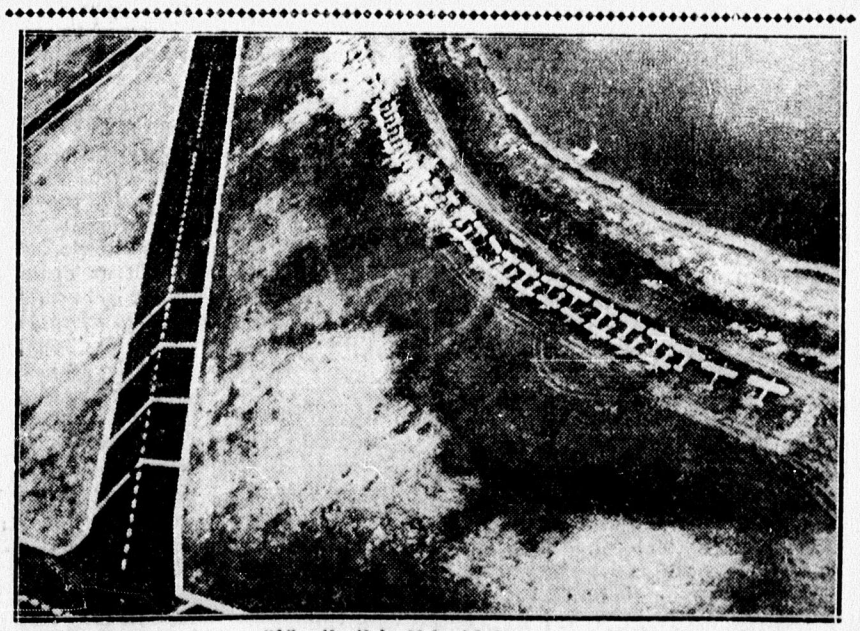

A világ legnagyobb repülő piknikje Floridában. A piknik 400 résztvevője a két évvel ezelőtt lezuhant és eltünt Amelia Earhardt Miamiban a tengerparton felállított oszlopánál tiszteleg.

arról, hogy

a szerencsefiak

kora azonos minden korok szerencsefiaival. Vagyis mindig voltak, mindig lesznek, akik burokban születtek, akiknek minden sikerül, még a lehetetlen is gyerekjáték, mert pompásan nagyszerű összeköttetésük révén, mindent, de mindent elérnek, amire csak vágyuk támad. Ilyen elérhetetlen álom és vágy ma sok esetben az állás és éppen ezért halljuk nem egyszer, hogy ma is vannak, akik válogathatnak, hogy hova, mere szánják el »tehetségük« kamatoztatható feleslegét, mert két kitárt karral várja őket két, három állás is. Vannak, akik nem jutnak be Isten csodája segítségével se egy egy állásba, s lépten, nyomon halljuk, hogy vannak, akik kész állásból mennek el jobb, vagy jobbnak hitt állásba megmagyarázhatatlan »véletlen« folytán. És van annyi eszük, hogy előbb elmennek, megpróbálják az új állást néhány hétre, de ugyanaddig függőben hagyja a megérthetetlen csoda a régi állásukat is, mert hátha nem fel'el meg a kényes uraknak a jobbnak vélt állás és akkor visszamennek ismét oda, ahonnan elindultak. Hátborzongatóan elképesztő ma, amikor szellemi szükségmunkások diplomával a zsebükben öt, tíz esztendő óta ötven pengős, minden pillanatban felmondható állásban vergődnek és akkor vannak itt, akik mernek válogatni a kenyérben, az állásban, próbaidőket kötnek ki titkon, pedig már akkor igaztalanul jutottak álláshoz, amikor alig végeztek és ölükbe hullott a kenyér ...

jegyzi: sz. r. i.

Esős szürke reggel

Úgy fáj
ez a sok
felleg
ez a köd,
ez a sár
ez a szürke
szomorú
téli táj, —

úgy fáj
a foltos
életem
s mint
útszéli
rongyos
koldus
bámulok
az égre fel.

De hiába
meresztem
szemem
égve,
örök
szerelmem
felhő —
fátyollal
takart
ablakára:
az égre.

SZABÓ JÓZSEF SÁNDOR.

Csak egy mosolyt

ÉRDEKELTSÉG

— Mondd meg, fiacskám, a némt vagy a bácsit szereted-e jobban?

— Azt maj megmondom a bácsinak a születésnapom után.

MÉRETEK

— Ah, Károly, ilyenkor mindig eszembe jut, hogy micsoda elenyésző parányok is vagyunk mi.

MÁMOROS FEJJEL

— **Átkozott telefon! Már tizedszer hívom föl azt a számot és senki sem felel.**

Emlékezés

Valahányszor eszembe jut mult idők elméke,
Ismeretlen vágy költözik a szívem mélyére.
S hogyha csöndes alkonyatkor reám tör a bánat,
Száz parányi tűnő emlék új életre támad.
Amikor a sötét éjjel leszáll a világra,
Vagy amikor hajnal támad, a vak éjszakába,
Átvirrasztott órákon ha könny gyül a szemembe.
Reád várok, rád gondolok, Te jutsz az eszembe.
Lassú sóhaj kél szivemből, felzokog a lelkem,
Azt a néhány boldog percet sohasem felejtem!
Keresek egy régi uccát és egy régi házat,
De az idő eltemette s téged se találtak.

CSER KATALIN ÉVA.

„Vigyázat, mázolva van!"

Megszoktuk, hogy a csehektől semmi jót se várjunk. Míg velünk együtt éltek a Monarchia területén, ott ültek a közös haza zsíros, husos fazékjai mellett. Hadsereg, minisztériumok, külképviselet csak úgy hemzsegett tőlük. Ahol keresni, zsebelni lehetett, ott az elsők voltak. Aztán jött a háború és akkor hirtelen, minden átmenet nélkül egyszerre az utolsók lettek. Sőt, a legeslegutolsók. Sokat beszéltek akkor titkon erről az utolsó viselkedésről. Aztán ismét változott a helyzet és a csehek ismét elsők lettek. De menynyire elsők:

Szibéria rettenetes megpróbáltatásai közepette a háborúban magukat megadó cseh ezredek külön légiókba szervezkedtek és rájuk bizták az osztrák-magyar, német hadifoglyok gondozását. Hajmeresztő eseményeket sorol fel az akkori idők, ma már történelmi hűséggel ellenőrzött és feldolgozott történelme.

És az a csodálatos, hogy akkor, amikor ezeket a rémségeket elkövették a csehek Oroszországban, ahol egymás után alakultak az ujabb és ujabb terrorcsapatok és légiók, itthon, a Monarchia területén az osztrák rövidlátás, hogy titkolja a csehek gazságát, eltitkolt mindent és a csehek továbbra is megmaradtak vezérkarban, hadvezetésben, magas diplomáciai és miniszteri állásokban,

mignem jött az összeomlás és most már az itthon maradtak is odaállottak a rombolás élére és ők voltak az elsők, a dédelgetettek, akik a Monarchiát féktelen indulattal és embertelen gyülölettel feldarabolták ...

Mindez azért jutott most eszünkbe, mert sokat szerepel az ujabbi időkben Gajda Rudolf a világsajtóban ismét, akiről azonban a multból jót aligha tudnánk elmondani. Ma ő szervezi a cseh fasiszta pártot, ő jelenti fel csalásért, sikkasztásért egykori elvbarátját, Benest, ma ő szennyezi be elsőnek másik elvbarátja, Massarik „emlékét" és ő az, akiről legutóbb azt olvastuk, hogy cseh lovastisztek versenyküldöttségét vezette Németországba és most akarja nem régen sokat szerepelt perét perfelvétellel újra időszerűvé tenni, hogy helyezzék hatályon kívül elítélését és kapja vissza rangját és a cseh fasiszmus dicsőségére hirdethesse a totalitást ott, ahol, mint kommunista aratta hervadhatatlan" sikereit ...

Szeretnénk odakiáltani a világnak minél gyakrabban és minél hangosabban, hogy: Vigyázat, mázolva van. Minden, amihez Gajda hozzáér, minden, amihez hozzászól, minden, amit a nyelvére vesz.

Nézzük közelebbről, hogy ki is ez a „nemzeti hős", aki magában hordja faja minden jellegzetes bűnét és gyöngeségét.

Megállapítható tény, hogy nem is cseh, de annyira asszimilálódott, hogy elmegy a többi között.

Vadregényes pályafutása csúcsár, amikor minden képzettség nélkül elérte a cseh hadsereg vezérkari főnöki, a legmagasabb katonai rangot, akkor azt mondta, hogy Cattaróban született a kies Adria partján. Ha hinni lehet a következtetésnek, akkor legjobb esetben tehát délszláv lehetne. A világháború kitörése alkalmával Skutariban élt és onnan vonult be, mint droguistasegéd és

a háborús zűrzavarban, aztán a már, már balkáni állapotok között, a felfordulás és ellenőrzés hiánya miatt kiadta magát zászlósnak és a déli fronton rövid szereplés után a montenegrói hadsereg fogságába került, a jelek szerint szándékosan.

Innen indult el az az életpálya, mely minden álmot felülmult. Nem volt nehéz elhitetni a jámbor és írni, olvasni se tudó montenegróiakkal a droguista segédnek, hogy ő orvos. Nosza, addig hazudta erős kitartással azt, hogy ő orvos, sőt a jelek szerint „gyógyított" is itt, míg Montenegró szorongatott helyzetében őt, mint osztrák-magyar hadifoglyot Oroszországba szállíttotta,

ahol a legelsők között belépett, Isten tudja, milyen jogon, vagy címen a szervezés alatt álló cseh légióba, ahol ismert és eddig elmondott hazudozó módszerével egyhamar a vezetőségbe került és a háború végén, mint tábornok vonult végig gyalázatos kegyetlenségek között Szibérián a cseh légióval. Tábornokká állítólag Janin oroszországi francia főparancsnok léptette elő.

Kezdetben a szovjet ellen harcolt a légió és Kolcsak tengernagy seregét támogatta Gajda Kelet-Ázsiában, majd elvette Kolcsak leányát feleségül, de néhány hónap mulva ugyanazzal a könnyedséggel árulta el apósát és a fehér sereg vezérét, Kolcsakot, aki aztán a vörösök kezébe került és ki is végezték. Hosszas és részben még felderítetlen kaland után Gajda Kínán keresztül került Európába haza 1920-ban,

éppen a legjobbkor, amikor az új Csehszlovákiának hasonló képzettségű és erkölcsű, tábornokokra volt szüksége, így mi sem természetesebb, mint hogy Gajdát nyomban megerősítették a tábornoki rangban, de hiányos tudása pótlására Párizsba küldték, — tanulni, ahol aztán a harminc éves tábornok három évig tanult.

1924-ben a kassai hadosztály parancsnoka lett s egy esztendő mulva a cseh vezérkar főnöke. Mindent elért tehát, de éppen azért sok volt az irigye, így a vele együt dolgozó, sőt az oroszországi útját is jól ismerő barátjai bevádolták, nagy per indult, melynek az lett a vége, hogy 34 esztendős korában nyugdíjazták, majd bebizonyosodott, hogy Párizsban az orosz bolsevista elvbarátaival igen bizalmas tárgyalásokat folytatott, amiért aztán Benesék lefokoztatták.

Ekkor fordult új irány felé Gajda, aki mikor elvesztette a demokráciába vetett „hitét" és csalódott orosz elvbarátaiban, nyomban felcsapott fasisztának és megalakította a pártját.

A párt azonban nem sok időre az alakulás után csúf botrányba keveredett, hivatalos akták lopásával vádolták a pártot és a vizsgálat eredménye szerint ebben Gajda is nyakig benne ült, ez volt a sokat emlegetett sazowai aktalopás. Gajdát ismét pörbe fogták, ügyesen védekezett, semmit se lehetett rábizonyítani, mégis elintézték az ellene erős gyanut adó félbizonyítékok alapján és a két hónapot „becsülettel" le is ülte.

Csak természetes, hogy nem feledte el mindezt. Gajda Rudolf jól tudta, hogy mindig és mindenben Benes kezét kell keresnie. Próbált mindent; új pártot alapított, panamát panamára halmozott, semmi se sikerült most már.

Eljátszotta játékait, hiába próbált új pártot alakítani, hiába lopott, csalt, nem ment tovább a siker útján. Megfeneklett, elhagyta a szerencse. Most aztán, hogy Benes levitézlett, jelentkezik ismét Gajda elvbarátaival együtt és kígyót, békát kiált egykori pártfogójára, aki rutul cserben hagyta a baj idején. Benes elment, hát sürgősen helyére akar lépni Gajda, a mellőzött, legyőzött, kinullázott nagy „cseh" hazafi és ezt a bevonulást jó cseh szokás szerint azzal akarja elérni, hogy mocskolja, gyalázza Benest. Nekünk nem fáj, de azt valljuk, hogy Gajda semmit Benes szemére nem vethet. Ő se volt különb, ő se lesz különb. A kísérletezése nem veszedelmes.

1925—26-ban, mint vezérkari főnök Brünnben már egyszer át akarta venni a vezetést és Svela, akkor miniszterelnök már, már hajlott a fasizmus felé, mert Syrovy, az akkori nemzetvédelmi cseh miniszter, a legutóbbi idők szereplője, pártolta Gajda tervét, Benes azonban kereken elvágta ennek a tervnek a nyakát és Gajdát két nap mulva nyugdíjazták, majd jött a fent elmondott pör és lefokozás.

A lefokozás közvetlen oka az volt, hogy Kratohwil őrnagy végre bebizonyíthatta Gajda Solovjev nevű Oroszországból hozott szolgája tanuskodásával, hogy az ifjú tábornok párizsi tanulása alatt, 1924-ben párszázezer francia frankért elárulta az akkor még korántse barátságos Szovjetnek a legfontosabb hadfelvonulási és hadi terveket ...

Igy fest a valóságban ez a ma ismét sokat szereplő „karrier".

Minden jel azt mutatja, hogy vigyázat, mázolva van. Mindent megpróbált, semmi szent nem volt előtte, de most esküszik a fasizmusra és szeretne Csehország megmentőjeként ismét nemzeti hősöknek kijáró tisztelet közben élni. Tiszteletben, és természetesen hatalomban. Prágában azonban úgylátszik, hogy egyszer volt nagykutyák vására és ma már nem hisznek a „nemzeti" hősöknek, míg élnek és mozogni tudnak ...

Gajda tehát külföldön igyekszik elhitetni, hogy ő még mindig számottevő valaki, sőt hatalom saját hazájában, melyhez a fentiek elmondása után nyugodtan hozzá tehetjük, hogy semmi köze sincs a hatalomhoz. Kutaró, Skutari és az illatszer mégis csak távol esik Prágától még akkor is, ha Szibérián és Kínán keresztül tette meg a hozzávezető utat Gajda Rudolf.

sz. r. i.

ISKOLÁBAN.

— Fiuk, lányok, ki tud nekem egy átlátszó dolgot mondani? — kérdezi a tanító.

— Az üveg! — hangzik kórusban a felelet.

— Még valamit mondjatok, ezt mindenki tudja már — sürgeti őket a tanító.

Egy darabig mély hallgatás majd a hátsó padból felemelkedik egy kisfiu és diadalmasan kivágja:

— **A kuleslyuk, tanító ur kérem!**

ASSZONYOK DEBRECZENJE

A farsangolás

mindig visszatérő vigabb része az esztendőnek, melynek sok, sok értéke és sok, sok szomorúsága van. Értéke az, hogy elfelejteti egy időre a mindennapok gondját, baját. Értéke, hogy az ifjúság találkozik, szerelmek szövődtek, legalább is régen így volt, talán házasságok is adódnak. Megtalálja sok, sok ember a párját, akivel könnyebben viselheti el az élet terhét, megpróbáltatását...

Valljuk be azonban, hogy az utóbbi húsz esztendőnek mindig több a gondja így farsang idején, mint az öröme...

Igen, a gond itt is, ott is jelentkezik.

Nem olyan az élet, hogy tulságosan el tudnánk felejteni a farsang ideje alatt mindazt, ami a farsang időn kivül ér bennünket. Sok a megpróbáltatás, sok a hétköznapi gond éppen a nincstelenség, szegénység miatt. Ahol az anyagi gondok jelentkeznek, szinte tervszerű pontossággal beözönlenek a lelki gondok és bajok is...

A baj soha se jár egyedül...

Abban is igaza van, Asszonyom, hogy a mai idők máskülönben se túlságosan alkalmasak a nagy vigasságra...

Országos és nemzeti szempontokból is vannak bajaink, bánataink, melyeket enyhítenek a legutóbbi idők eseményei, a visszatért egymillió magyar, a föld, a vidék, — mely ismét magyarrá lehetett, de ezekben az édesítő, gondolatröpítő örömben belevegyül a nemzeti szomorúság, a bánat is, mert Pozsony, Nyitra, Lőcse, és a többi még mindig rabságos, sőt, ha jól figyeljük az eseményeket, igen hosszú ideig azok is maradnak. Aztán itt van Erdély a hárommillió magyarjával rabságosabb sorsban, mint valaha. Túl sok kedvünk, örömünk már ezért se lehet, még farsang idején se!...

Ne haragudjunk a náthára

Párisi és londoni tudományos körökben sokat beszélnek mostanában dr. Charles Armstrong angol-amerikai orvos elméletéről, amely szerint nincs kizárva, hogy a nátha tulajdonképpen más súlyos betegségektől védi meg az embert. — Armstrong abból a megfigyelésből indult ki, hogy bizonyos betegségek — például az álomkór, vagy a gyermekparalizis — csak nyáron lépnek fel. Eddig azt tartották, — hogy ennek az oka a szóbanforgó betegségek kórokozóinak magasabb hőmérséklete következtében fokozódó tevékenysége, Armstrong azonban különböző hőmérsékletű helyeken tartott fehér egerekkel kísérleteket végzett és kimutatta, — hogy ez a felfogás téves. További kísérletek során pedig Armstrong doktor azt is bebizonyította, hogy nátha kórokozókkal beoltott állatok igen erős ellenállást mutatnak az álomkór bacillusaival szemben. Különös fontosságot nyert ez a megismerés azáltal a tény által, — hogy úgy az álomkór, mint a gyermekparalizis kórokozói az orron keresztül jutnak az emberi szervezetbe. Ennél fogva, ha a nátha az álomkór bacillusai ellen megvéd, akkor feltehető, hogy ellenállóképessé tesz mindazokkal a betegségekkel szemben, amelyeknek kórokozói az orron keresztül fertőznek. Ehhez járul, hogy a nátha következtében a fehérvérsejtek száma is megszaporodik és ez is fokozza a szervezet ellenállását más fertőzésekkel szemben. Armstrong professzor kisérletei még kezdeti stádiumban vannak. A náthára hajlamosak és a náthában szenvedők azonban máris vigasztalódhatnak azzal a gondolattal, hátha ez a kellemetlen betegségük sokkal súlyosabb bajtól védi meg őket.

Tavasz üzenete

Azt üzente füttyös hal kan,
Hogy nem mondhatja el ma még
Szent örömét dallamos szavakban...

De napsugáron rám nevet
És rácsókolja az ibolyákra
Szerelem, édes nevedet...

Magához öleli a nagy világot
És kacagó kedvvel, boldogan
Uj és szent örömet virágzott...

Üzenete zendül a füttyös szóban,
Halk mezők felől lengedezi a szél;
Isten, ahogy teszed minden jól van!...

A tavasz — éjjel nótát virágzott,
És az eljövendő üzeni mindeneknek,
Hogy valósággá teremt minden álmot!...

SZALACSY RÁCZ IMRE.

Divat

A párisi diplomaták szokásos gyermekfelruházási ünnepén Jean de la Mazalière és de Caylus hercegnők szenzációsan újszerű egyforma délutáni ruhákban jelentek meg. A görög katonákéhoz hasonló, csak valamivel hosszabb szoknyában és blúzban és a sziciliai bányamunkások szalmakalapjában. Az összeállítás olyan szép volt, — hogy a toalett frappáns hatása alatt a tervező Mainbocher-szalon tömeges rendelést kapott a jelenlevő elökelő hölgyektől.

*

A kapucni divat különösen aktuális divat a tél folyamán. Sürün alkalmazzák szőrméből is, még pedig azonos szőrméből, mint a bunda, melyhez szalaggal fűzik hozzá. — A gazdag kollekcióval rendelkező hölgyek mindjárt a bundával egybeszabott kapucnit viselnek. — Különösen két szép példányt láttunk, a párisi Max szőrmeszalonban készült, az egyik hermelinből, a másik pekingi bárányból. Jeanne de Polgnac grófnő és labd Nicole Groult viselték.

*

Az Angliában felkapott és estélyi ruhához alkalmazott száldivatnak már mint száz évre visszanyúló eredete van. 1831. évi angol divatlap, The Fashion hozza, mint Marlborouh hercegnő szenzációs ujitását.

A közismert angol államférfiúnak, Edennek a húga, Cainborugh márkiné, az őszi versenyek után rendezett klubestélyen sleppes ruhában jelent meg. Félő, hogy divattá lesz.

*

Egyik magyaros ruhákat készítő budapesti szalon nagyot és merészet gondolt, magyaros kollekciókat küldött Indiába, Jávába, Kína európai jellegű városaiba és Ausztráliába. Vállalkozása sikerrel járt. Sidneyből nagyobb megrendelést kapott, mely két hónapi megfeszített munkával már elkészült és útnak indult.

*

Marlene Dietrich, aki most Párisban filmezik, egyik legújabb szerepében párducbőrből készült ruhában játszik, melyet széles antilop öv tart össze.

*

A »King's« Supper Party-n, melyet az angol királyi pár a Kings College Hospital százéves fennállásának jubileumán adott Lady Doverdale, az angol királyné első udvarhölgye és Lady Doughy Tichborne, a lord Cutlen of Ashburne, az udvar első lordjának leánya, mindketten fiatal hölgyek, fekete, illetve lila bársony estélyi ruhában, a nyakon csokorba kötött szalaggal jelentek meg. Olyan bársonyszalaggal, mint nagyanyáink egy Gainsborough-képen.

*

A bécsi lovassport elökelő hölgyei, Schmidt Pauli kisasszony és Klöhn bárónő elhatározták, hogy megreformálják a női lovaglóruha divatot és e célból a legkitűnőbb rajzolókkal és régi híres divatszalónokkal fogtak össze. Az új kollekció tavasszal jelenik meg a freudenaui gyepen.

*

Amerikai házidressz. Kétsoros kabát, amilyen a XIX. századeleji gavallérok viselik — nagy oldalzsebekkel. Jól vasalt nadrág és lapossarkú szandál. A kabát alatt nem bluzt, hanem férfiinget viselnek.

*

A legújabb párisi újdonság a retikülre szerelt óra, melyet rendszerint a csatt helyén, vagy a táska balsarkában ékkövekkel díszítve alkalmaznak. Balenciága szalon téli bemutatóján került először használatba. — Sorel, az első párisi böröndös találmánya, végre egy olyan divatcikk, melynek praktikus jelentősége van.

Heti étlap

Hétfő. Ebéd: Bableves füstölt csülökkel, túróscsusza. Vacsora: Hurka, kolbász, savanyúsággal.

Kedd. Ebéd: Csontleves, sertéssült káposztával, fánk. Vacsora: Disznósajt, tea.

Szerda. Ebéd: Köménymagleves, borjúpörkölt ugorkával. Vacsora: sonka, sajt, retek, tea.

Csütörtök. Ebéd: Húsleves, főtt hús tormával, csőröge. Vacsora: pirított máj káposztasaláta.

Péntek. Ebéd: Burgonyaleves, borjú sült rizzsel, céklával. Vacsora: Hal paprikás.

Szombat. Ebéd: Borsópüréleves, vagdalt hús burgonyával. Vacsora: Székelygulyás.

Vasárnap. Ebéd: Ujházi csirkeleves, sertéskaraj káposztával, torta. Vacsora: Hideg sertéssült, tea.

Receptek

Mézes rudak. — Fél kiló kenyér-, vagy finom-lisztet tegyünk deszkára: adjunk bele 4 egész tojást, 2 deka zsírt, 12 deka cukrot, 4 evőkanál langyos mézet, kis kávéskanál fahéjat és szegfűszeget törve, meg egy kávéskanál szódabikarbónát. Gyúrjuk jól össze és 1 órát hagyjuk betakarva pihenni. Akkor formáljunk belőle egy hosszú rudat, melyet egyenlő kis darabokra vágunk és kezünk között olyan kis rudacskákat gömbölyítünk belőle, mint a krumplinudli. Kent tepsin, jó meleg sütőben süssük világosra. Míg sül — 2 tojásfehér féligvert habjába kavarunk 20 deka kirstályczukrot és ezzel is keverjük a habot addig, míg a kristályczukor feloldódik. Ezt egy nagy tálban csináljuk és a mézesrudakat jól beleforgassuk fakanállal, hogy mindenütt érje a cukorhab. — Tegyük deszkára, hogy száradjon jól meg s azután zárt dobozban minél tovább áll, annál jobb.

Húsos melegtészta. 25 deka zsírt 25 deka liszttel, 35 deka főtt, reszelt krumplival és 2 tojássárga, meg kis sóval összedoldozunk. Két részre osztjuk ugy, hogy egyik nagyobb legyen. A nagyobb részt tepsire nyújtjuk, megtöltjük: félkiló borjúcombból finom pörköltet készítünk hagymával. Kihütjük és finomra megdaráljuk zsírjával együtt. Adunk 1 tojást, kis tejföl és tetszés szerinti fűszert hozzá. A másik kinyújtott tésztalappal borítjuk és tojásfehérrel kenve, sárgára sütjük. Melegen kockába vágva tálaljuk. Lehet villásreggelire is adni, sörrel.

Sonkás kiflik. 35 deka liszt, 21 deka vaj, 4 kanál vastag tejföl, kis só és félkanál ecetből hirtelen tésztát gyúrunk, melyet a nyújtófával jól kidolgozunk. Egy órát nedves kendőben pihen. Azután tollszár vastagra nyújtva, nagyobb fánkszúróval kivágjuk és darált sonkával töltve, kifliket formálunk belőle, melyeket tojással kenve, forró sütőben sütjük. Töltelék: 15—16 deka soványabb sonka, egy jó kanál tejföl, de lehet borjúhússal is tölteni: negyed kiló borjúcombot zsírban fedő alatt puhára sütünk. Kihülve zsírjával együtt ledaráljuk, só, borsó, 1 jó kanál tejföl, 1 tojás sárgája és habja jön hozzá. — Csak melegen, frissen jó. Ha sokat áll, megereszkedik és elveszti jó ízét.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

A durva ember

arról ismerszik meg, hogy semmit se csinál úgy, ahogy azt a rendes emberek teszik. Dúrva, mert ezt kívánja a lelke. Erre hajlik a szíve. A napokban a Nagytemplom előtt mentem el és gyönyörködtem két előttem menő flúban. Fejükön hetykélkedett a diák sapka és leolvashattam, hogy az egyik intézet negyedik osztályába járnak. Arra gondoltam, amikor erős alakjukon feszülni láttam a ruhát: ime, a magyar jövendő, erős, egészséges, fiatal...

Sajnos, nem sokáig tartott örömem, mert szemközt az én két diákommal jött egy kisebb, szintén diáksapkás fiú, akinek csak egyetlen vitézkötés ékeskedett sapkája mellett. Amint a két nagyobb fiú közelébe ért és láttam, hogy bizonyos tisztelettel néz a három osztállyal magasabb diáktársakra, az egyik negyedikes se szó, se beszéd, otrombán, dúrván belerugott a kis fiúba. Elszorult a szívem és első percben arra gondoltam, hogy az ilyen pimaszt jobb volna, ha ma elsepri valami jótékony veszedelem. Aztán arra gondoltam, hogy magam veszem kezembe a dolgot, de a megrugott kis fiú bánata olyan meghatóan fájdalmas volt, amint könnyesen a két negyedikes felé nézett, hogy keserűségemben semmit se csináltam, csak álltam és arra gondoltam, hogy Isten se nem késik, se nem siet. Ennek a rugdalódzó kölyök-dúvadnak előbb, utóbb vissza fogja fizetni azt a méltatlan rugást, de kamatos kamatostul. És ha jó hozzám az Úristen, tanúja leszek annak...

A kis fiú könnyes szemét törülgette és mikor elmentem mellette, azt mondta:

— Hozzá se értem, mégis így tett velem...

Szerettem volna megsimogatni könnyes arcát és még láttam, hogy a két haszontalan alak, a rugdalózó és társa éppen akkor sunyították el rossz lelkiismerettel a Nagytemplom előtt álló rendőr mellett... Kár, hogy derék rendőreinknek csak két szemük van, mert ha velem együtt tanúja lett volna a rendőr is a fent elmondott gazságnak, a sunyító negyedikesek egyszerre apró senkikké süllyedtek volna...

Hazámért

Hazánknak rabságban
Szenvedni nem szabad!
Szenvedtünk már sokat,
Sokat húsz év alatt.
Jöjjön, aminek jönni kell,
Ha kell meg is halunk,
De gyáván nem futunk.
Magyar hazában születtem.
Magyar is maradok!
Csak még egy nagy baj van,
Hogy még kicsi vagyok.
De ha én megnővök
Én is megmutatom!
Hogy szedett-vetett hitvány nép
Hazám drága földjét
Nem taposса mindig,
Mert ha Árpád apánk
Megszerezte drágán,
Lelketlenség volna tőlünk,
Ha ezt veszni hagynánk!

Borbély Imre.

Magyar ima

Könnyes szemmel könyörög most
Térdenállva Isten, Hozzád,
E szétvagdalt, megcsonkított
Bilincsbevert Magyarország!

Isten, Te tudod, hogy
Mily sok a mi vétkünk,
De most ne hagyjál el,
Téged kérünk, kérünk!

Mi, kik itt élünk már
Több mint ezer éve,
Ne hagyjál el most se
Téged kérünk kérve.

Minden fel van dulva,
Szabadság itt nincsen,
Most szabadítsál meg
Minket jó Isten!

Itt áll előtted
Ifjú, vén és árva,
Kisírt, bús szemekkel,
Szabadságra várva.

Árva, ki hallotta
Még az apja szavát;
»Védjed bátorsággal
S szeresd ezt a hazát!«

Teremts az ifjaknak
Edzett, erős markot,
Mellyel jó erősen
Megfogják a kardot!

Szánd meg e kis magyart,
Hozz jó sorsot rája,
Ki már sok esztendőn által
Szabadságát várja.

A magyar is nagy volt régen
Volt neki ereje,
És most itten fekszik
Bilincsbe verve

A sok szomorú között is
Vannak olyan szívek,
Kik biztatva mondják nekünk:
Én még mindig hiszek!

Zúgva, tombolva törtet keresztül
Hazánkon a vihar,
S ami útjába esik e tájon
Mindent feldúl, kimar.

Riadalom, lárma
Futkosás és zavar,
Meneküljön mindenki el
Akármerre, hamar!

Hasít és vért fakaszt
Szívekben a vész,
Elsodort már a szél
Menekülni...? késő!

Itt van, ez a magyar,
Ez, elhagyott, árva,
Isten, Te előtted térdel
Szabadságra várva!

Keresztesi László.

Itt a tél

Közeledik a tél,
A fáról lassan pereg a levél,
Hull a levél.

Nagy pehelyben hull a hó,
Vígan szalad a szánkó,
Szalad a szánkó.

Pista, Palkó örül ennek!
Lehet szánkózni, korcsolyázni,
S hóembert is csinálni.

Szánkóznak, korcsolyáznak,
De azért nem fáznak,
A legények nem fáznak.

Szakáts Klára.

Fohász

Mennyei édes Atyám,
Hozzád száll fel az imám!
Hatalmas vagy Te mindenek felett,
S ezért dicsőítem a Te neved!

Te adsz esőt a földre,
Áldást az emberekre,
Az embereknek Te adsz egészséget,
S ezért áldunk mindörökre Téged.

Vitéz Aranka.

Remény

A remény a hit virága
a szív legszebb érzete,
Az emberek boldogsága
féltve őrzött kedvese,
Melyet ember, hogy ha te bírsz
lelked örömfényre gyul
Életedben sokat elérsz
Isten keze érted nyul.

Óh nyiljon ki hát szívedben
a reménynek virága
Had legyen hát életednek
féltve őrzött szép álma.
Had boruljon hát lelkedre
a hit boldog vigasza.
És reméld, hogy szebb időkre
virrad fel majd a haza.

Nagy Erzsébet.

Jön a bizonyítvány osztás

Itt a bizonyítványosztás nemsokára,
Rossz tanuló gyermekek kárára,
Nem örülnek neki sokan,
Példa reá Pityi Palkó Miska.

Február egyre ébredt, Pityi Palkó Miska.
Jókedvűen ment az iskolába,
Nem is gondolván arra,
Hogy őt még szekunda várja.

Amilyen víg volt, oly komor lett,
A bizonyítványában csalódás lett.
Ő egyest várt és ötöst kapott,
Ez nem igazság!!! kiáltá bosszúsan.

De a tanító bácsi meghallotta,
S a szekunda mellé,
Ráadásul még pálcát is kapott,
Sírva haza ballagott.

Szakáts Klára.

A tél

Jaj, de jó, hogy tél van már
Szánkózni lehet most már,
Hógolyózni milyen jó,
Nagy pelyhekben hull a hó.

Zelinger Kató.

Jégvirág

Rajzolgat Tél apó jégvirágokat,
Befagyott ablakra tulipánokat
A gyerekek csodálkoznak: »Jaj de szép ez«, szebb ez itt,
Ez a legszebb kiabálja hangosan a harmadik,
Tél apó csak rajzolgat tovább,
Rózsát, szekfűt, szerény ibolyát,
Formálódik keze alatt a legszebb virág.
Télapó csak rajzolgat,
Hóvirágot, fehér ibolyát.

Remete Hedvig.

Isten szeret minket

Az Isten alkotá,
Az eget és a földet,
Ő adta a lelket,
Isten szeret minket.

Tőle kapunk mindent,
Jót, rosszat egyaránt.
Meghallgat bennünket,
Isten szeret minket.

Pontosan kelti fel,
Az éltető napot.
Esténként meggyujt,
Sokezer csillagot.

Örömmel fogadja
A buzgó imákat
A kezében tartja
Az egész világot.

H. Szabó János.

Télen

Jaj de jó, hull a hó
Meg érkezett már Télapó,
Örül ennek Manci, Gyuszi
Neki fognak hógolyózni.

Egy kicsikét hógolyóznak
Aztán szánkóra szállnak,
Siklik a szán fehér havon,
A két gyerek örül nagyon.

Ahogy az est elérkezett,
A nagy örömnek vége lett,
Haza kellett most már menni,
Sok leckét meg tanulni.

De holnap majd lehet újra
Nagy hóembert csinálni,
Hógolyózni korcsolyázni,
És majd ismét szánkózni.

Csernus Katalin.

Az óra

Irta: **Barna Tibor.**

Lomolgatásaim közben, egy fiókban gyakran rábukkanok egy ócsó kis rézórára, amit valamikor évekkel ezelőtt egy nagynénémtől kaptam.

Emlékszem világosan, milyen »kunyorálást« vittem végbe, hogy az órát megkaphassam. Végre hetekig tartó állandó könyörgés után a kezemben volt az óra, de nem örülhettem neki, mert az bizony nem járt. Elvittem tehát egy óráshoz, akivel jó félórai alkudozás után sikerült megegyeznem. Mikor készen volt az óra, boldogan szaladtam vele haza és fülemhez szorítva hallgattam vidám ketyegését. Az órát az iskolába is magammal vittem, s mivel óraláncom nem volt, a padba helyeztem el. — Egyszer óra alatt valami könyvért nyúltam be a padba. Az óráról teljesen megfeledkeztem és így a könyvvel együtt azt is kirántottam. Az óra koppanva esett a padlóra. Lehajoltam érte, felvettem, — nem járt, megráztam, nem járt. A tanár észrevette, hogy valamit csinálok a pad alatt és megszólított. »Barna!, mit csinálsz ott a pad alatt«, »Az órám leesett és azt vettem fel« — válaszoltam én. »Az órát tedd el és figyelj« — hangzott a szigorú figyelmeztetés. De bizony én nem tudtam figyelni, álandóan az órát babráltam. Oda haza aztán elhatároztam, hogy fel-

csapok órásnak. Azonnal hozzá is láttam az új mesterségemhez. — Széjjelszedtem az órát, majd összeraktam... és csodák csodája... az óra járt. Örömujjongásba törtem ki, büszke voltam tudományomra. Még valamit igazítottam rajta, — egy utolsót... és ezzel elrontottam mindent, az óra megállt. Hiába piszkáltam, csavartam, többé nem volt hajlandó járni. Végül türelmem elfogyott, és bedobtam a fiókba. Azóta ott hever az olcsó kis óra, sárgaréz színe már régen megzöldült és üvegjét a por lepte be.

Tél van

Még csak négy óra, de már sötétedik. A bágyadt fényű nap éppen most bukott le az égről, mintha szíven szúrták volna. Az éj lassan bocsátja sűrű fátyolát. Szelidfényű csillagok bújnak elő. A hold sápadt, reszkető fényt csúrgat alá a végtelen magasságból. A homályos szobában hárman ültünk. A nagybátyám mesélt. De ez a mese igaz volt. Elmélyedve hallgattam. Arról beszélt, hogy régen, az ő gyermekkorában egy-egy kis tanyát hatalmas nádas vett körül.

Ezekben a nádasokban télen sok farkas tanyázott. A nagybátyám elhallgatott. Nyomasztó csend borult a kis szobára. Az ablakhoz mentem és kibámultam a végelátha tatlan hósivatagba. A távolban valami feketeség látszott. Megrezzentem, farkascsorda!, ez volt az első gondolatom. De nem, ezt csak én gondoltam annak. A nádas volt, amely alatt a kis patak folydogált. Nyáron rengeteg béka van benne. Ugyszólván a békák birodalma. Most kihalt, a csobogó patakocska befagyott, még egy béka sem brekeg. A nádat a hideg északi szelek ledöntötték. Ezt láttam farkascsordának. A két hatalmas komondor nyugtalanul ugrik fel az ajtó elől, ahol eddig feküdt. — erősen figyelek, talán farkasok jönnek? Aztán elmosolyodok, hiszen a farkas fél a fénytől. Elhatároztam, hogy nem gondolkozok rajta többet. Nem is gondolkozhatok, mert vár a vacsora. Friss tejből és puha fehér kenyérből áll. Nyolc óra, ember, állat nyugovóra tér. Semmi hang nem hallatszott az éjszakába. Néha csak a bagoly rikolt. Már félálomban vagyok, — mikor az egyik kutyánk, a Betyár belevonít a holdvilágos éjszakába. A másik oldalamra fordulok és a következő percben már Meseország virágos rétjeit járom.

Boruzs Erzsébet
Nagyhegyes 47.

Imre bácsi postájából

Kedves Imre bácsi!

Nagyon megörültem vasárnap, mikor Imre bácsi üzenetét elolvastam. A jutalom könyvet is köszönöm szépen. Most is küldök két verset a Debreczen számára, melyet ha megfelelő, szíveskedjék közölni Imre bácsi. Most beküldött verseimre Imre bácsi válaszát, a már kiválasztottaknak pedig megjelenését várva; maradok hű munkatársa:

Barna Tibor.

Üzenet: Ezek nem váltak be, de a multkoriak sorra kerülnek.

Kedves Imre bácsi!

Nagyon szépen megköszönöm a jutalomkönyvet. Már azt hittem, hogy a leveleim a papírkosárba kerültek, de most boldog vagyok, mert láttam, hogy Imre bácsi én velem is foglalkozik, mint a többi pajtásaimmal. Most is küldök egy verset, melynek címe »Hazámért« és nagyon kérem Imre bácsit, hogyha méltó arra, hogy kislapunkban megjelenjen, legyen szíves minél előbb közölni.

Hű munkatársa:

Borbély Imre ref. gimn. II. a. t.

Üzenet: Arra kérlek, hogy gondosabban írj. Ez a versed is a közlendők között van, csak egy keveset megrövidítettem.

Kedves Imre bácsi!

Bocsánatot kérek, hogy ilyen soká írok, de vártam Imre bácsi üzenetét. Már egy verset küldtem be, most ismét küldök, címe: »Itt a bizonyítványosztás«. Ha jónak tetszik találni, tessék közölni az ujságban. Hanem megfelelő, úgy tessék megírni. Szertném viszont látni mindkét versem a »Gyermekek Debreczen«-jében, ha megfelelő. Többet most nem írok.

Maradok tisztelettel, Imre bácsinak hű munkatársa.

Szakáts Klára.

Üzenet: Ez a versed kevés javítással és egy vers-sor elhagyásával sorra kerül.

Kedves Imre bácsi!

Nagyon örülök, hogy be tetszett venni a gyermekek táborába. Igérem, hogy hűséges munkatársa leszek Imre bácsinak! Igaz, hogy az első versem nem volt jó, de igérem, hogy igyekszem jobbakat írni kislapunk számára. Most küldök egy verset, címe: »Fohász«. Ha jó, szíveskedjék közölni Imre bácsi a »Gyermekek Debreczen«-jében.

Maradok tisztelettel munkatársa:

Vitéz Aranka.

Üzenet: Ez a versed kevés rövidítéssel sorra kerül, de máskor csak egyik oldalára írj a papirosnak.

Kedves Imre bácsi!

Itt küldöm első versem, melynek címe: »Itt a tél.« Ha jónak tetszik látni, tessék szíves lenni közölni a »Gyermekek Debreczen«-jében és engem is bevenni társszerkesztőnek. Igyekszem minél több jó verset írni kislapunk számára. Igérem, hogy Imre bácsinak hű és szorgalmas munkatársa leszek.

Most többet nem írok.

Maradok tisztelettel:

Szakáts Klára.

Üzenet: Szívesen és örömmel fogadok minden új jelentkezőt táborunkban, mely napról-napra növekszik.

Kedves Imre bácsi!

Én is olvasója vagyok a Gyermekek Debreczen-jének. Eddig nem írtam verset, ezután én is írok. Itt küldöm e két verset. Kérem tessék szíves lenni kitenni, ha lehet.

Tisztelettel:

Kerekes Zoltán I. a. gimn.

Kedves Imre bácsi!

A versem talán nem vált be? Tessék szíves lenni közölni, de csak akkor, ha jó. Türelemmel várok az üzenetre.

Sok szeretettel:

Ballabás Ilona
Dóczi polg. I. b. o. t.

U. i.: Ime egy versem, ha jó, akkor tessék szíves lenni közölni.

Üzenet: Bizony ezek nem váltak be, jobbakat, sikerültebbeket kérek.

E heti könyvjutalmat Szakáts Klára, Vitéz Aranka, Kerekes Zoltán. Jutalomkönyvüket átvehtik lapunk kiadóhivatalában csütörtökön délután 4—5 óra között.

LUDAS MATYI

BÖLCS ELŐRELÁTÁS

— Szerencsére eszembe jutott, hogy ezt a derékaljat magamhoz vegyem.

A PÉLDÁZAT.

A tanitó a büszke rózsáról és a szerény ibolyáról mond példázatot:

— Látjátok, gyerekek, az utcán megy egy diszesen öltözött hölgy, aki rettentően kevély és ügyet sem vet az emberekre. Ez a rózsa... És mögötte látok menni egy szerény, kics teremtést, lehajtott fejjel...

— Tudom, már tanitó bácsi! — rikkant közbe Pistike. — ez meg a férje!

JÓ BOLT

— A mi szakmánkban nincs munkanélküliség, inkább egyre több a dolog.

— Hát hol van ön alkalmazva?

— Egy zálogházban.

—=—

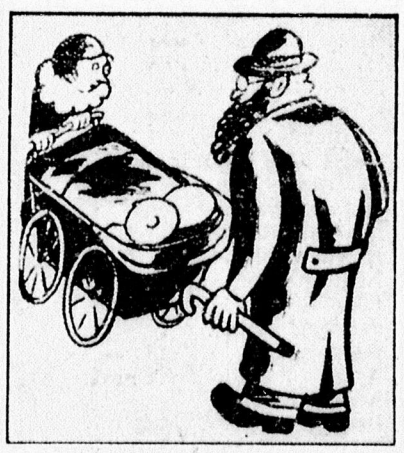

KIS KÜLÖNBSÉG

— Milyen szép gyerekek! És mind a kettő fiucska?

— Nem, az a balsó ott dinnye.

A JÓ VACSORA.

A nagy vacsora után másnap találkozik a háziaszony a család orvos-ismerősével.

— Igazán nagyon sajnáltuk, kedves doktor ur — mondja udvariaskodva az asszony —, hogy tegnap este nem jöhetett el hozzánk a vacsorára. Sokan szerettek volna találkozni önnel.

— Ó, már megtaláltak — felelte a doktor — ma reggel háromnak is kezeltem a gyomrát. Gyenge husmérgezés volt az egész...

JÓ TANÁCS

— Néni kérem, ha nem leli a kapukulcsát, nincs más hátra, mint hogy ezen a pinceablakon bujjék be.

TÁNC KÖZBEN

Az udvarló tánc közben igy sóhajt:

— Oh, ha tudnám, merre vezet az út a kegyed szivecskéjéhez?

Mire a lány igy felel:

— Semmiesetre sem a tyúkszememen keresztül.

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

Rovatvezető: Boross György

Ne legyen már oly maradi: fejtse akkor is, ha Ady!

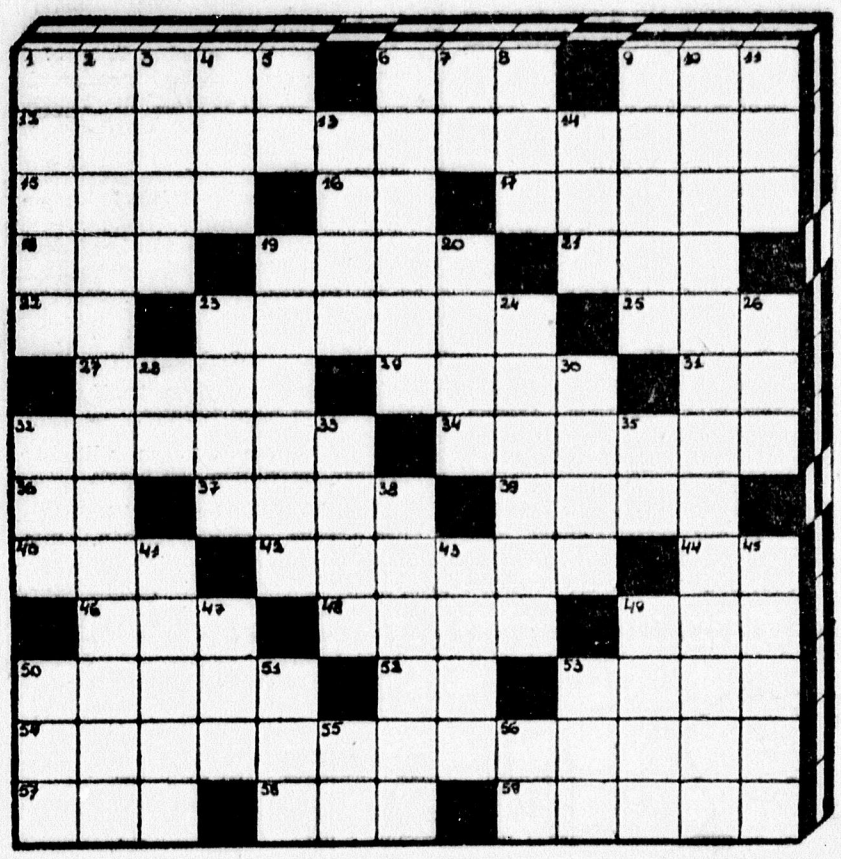

MEGHATÁROZÁSOK:

Vízszintes sorok:

1. Mohón eszem.
6. Mező.
9. Jelez.
15. Népcsalád.
16. Zamat.
17. Fiastyúk.
18. Azonos mássalhangzók.
19. Papírmérték — többesszámban.
21. A kígyó neve Kipling dzsungeltörténeteiben.
22. Kacér magánhangzói.
23. Fogyás, csökkenés.
25. Azonos mássalhangzók.
27. Hún királyné.
29. Betűk alkotják — névelővel.
31. Kettős mássalhangzó.
32. Konkáv.
34. Svájci kanton.
36. Kellemetlen érzet.
37. Hosszú — angolul.
39. Magasra emel.
40. Világtalan.
42. A „vörös cár".
44. Előzmény.
46. Női név.
48. Vissza: rólam, róla d . . . !
49. Vissza: festészeti tanulmány.
50. Szín.
52. Mutatószócska.
53. Becézett szülő.
57. Részesrag.
58. Szent István sógora.
59. Üvegszájat zár — névelővel.

Függőleges sorok:

1. Valamely vidék állatvilága.
3. Franciaországi város.
4. Érzékszerv.
5. Engem — latinul.
6. Virág.
7. Létezik.
8. Címszórövidítés.
9. Részeg.
11. Vissza: szürkésfehér fém — tárgyraggal.
13. Híres táncosnő, énekesnő.
14. Határozatlan számnév.
19. Pl. a csizmadia is ez.
20. Eledel.
23. Állatlakás.
24. Hegyi isten a görög mitológiában.
26. Faféreg.
28. Mutatószócska.
30. Algériai kikötőváros.
32. Helyiérdekű vasút.
33. Nem szórakoztatta a dolog.
35. Főúri cím rövidítése.
38. Felfordulás, baj.
41. Gömbölyű.
43. A fák zöld ruhájának neve.
45. Afrikai főváros.
47. Öreg, vén.
49. Tilalmas tárgy, személy vagy hely.
50. Lengyelországi folyó.
52. . . .-Sophia.
53. 2500 — római számmal.
55. Szibériai folyó.
56. Ő latinul, nőnemben.

TUDNIVALÓK:

1. A jutalmazásban való részvételnél már egyetlen rejtvény helyes megfejtése elégséges.

2. Beküldési határidő: péntek este 6 óra.

3. A megfejtéseket borítékba tesszük, amelyre feltűnő betűkkel ráírjuk: Rejtvény.

4. A nyertesek neveit már egy hét mulva, a **„Hírek"** között, **„Rejtvényfejtők figyelmébe"** cím alatt közöljük.

5. Szelvényt mellékelni kötelező!

Betürejtvények

1.
Barátságos harc
t=b

2.
HA mulatós Ó
u =i

3.
Mártás Ő
—y

4.
VA KESE Ü

5.
B pápaszem

6.
Hóhéré a Bodri
b=f

7.
U sámaán

8.
tet
tat
tít
tot

9.
seb aszu
—n

10.
A halotti lakomán
lángost adtak enni

11.
Szüksége van receptre?

12.
Bukkan privilégium
—t

13.
7
5
4 —H.
3
2

14.
Megfogadja Nebántsvirágot, Jópajtást, Alcazart, Napoleont, Mágnást, Marengót, Karvalyt. —z

15.
c
savnyú bor
é=i

Csak ugy mondom, hogy

. . . lapunk 1939. január 22-iki számában megjelent rejtvények helyes megfejtése a következő:

Vasárnapi adag
Magyar rapszódia
El! ti komoly képek.
Millerand levele
Az állam én vagyok.

Kik ezek?
1. Jeanette MacDonald.
2. Gary Cooper.

REJTVÉNYSZELVÉNY
(1939 január 29.)

Név:

Pontos cím:

SAKK

EGY ZSENIÁLIS KOMBINÁCIÓ

Sötét: **Kovács Gábor.** Kf8, Vb6, Bb6 Bh6, Fc6, He6. Gyalogok: a6, b5, d5, e4, f5, g7, h7 (14).

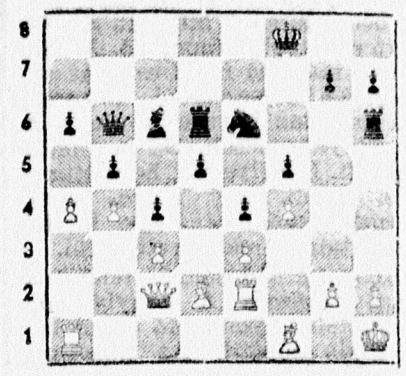

a b c d e f g h

Világos: **Juszt.** Kh1, Vc2, Ba1, Be2, Fd2, Ff1. Gyalogok: a4, b4, c3, e3, f4, g2, h2 (13).

Fenti hadállás az 1914. évi debreceni mesterképző főtornán jött létre. Az állás külön érdekessége hogy minden sötét tiszt a hatodik vonalon áll. Következett: **1. Fe1, Hxf4!!** (Világos gyanutlan lépésére a debreceni „remis-király" nagymesternek is becsületére váló parádés kombinációval válaszol. Sötét sakknyelven szólva „forszirt kész".) **2. exf4** (Nincs jobb, az áldozat visszautasítása újabb anyagi veszteséggel járna.) **2. Bxh2†! 3. Kxh2, Bdh6†. 4. Fh4** (4. Kg3? Vg1! és matt a következő lépésben.) **4. . . . Bxh4†. 5. Kg3. Vg1!** (Fenyeget Bg4 stb.) **6. Kxh4, Vh2†. 7. Kg5, Fd7!** és a többszörös áldozatok után erre a csendes húzásra világos kapitulált. 8. . . . Vh6 matt fenyegetés ellen nincs orvosság.

104. SZÁMÚ JÁTSZMA.

Vezércsel.
(Bogoljubow változat.)
AVRO-verseny. 1938.

Világos: **Dr. M. Euwe.** Sötét: **S. Flohr.**
1. d4, Hf6. 2. c4, e6. 3. Hf3, Fb4†. 4. Fd2, Ve7. 5. g3, Hc6. 6. Fg2, Fxd2†. 7. Hbxd2 (7. Vxd2, He4! 8. Ve2, Vb4† és sötét jobban áll.) **7. . . . d6. 8. 0—0. 0—0 9. e4, e5. 10. d5, Hcb8. 11. b4, Fg4. 12. Ve2, c6. 13. Hfh4, exd5. 14. exd5, a5. 15. a3, Hba6. 16. Vb3, Vd7. 17. Bfe1, Fh3. 18. Fh1, axb4. 19. axb4, Hac7. 20. Hhg2, Fxg2.** (Kikapcsolja a He3 fenyegetést.) **21. Fxg2, h6. 22. Hdf1, Bfe8. 23. Hfe3, Hea6.** 23. . . . b5-re is 24. c5! következne.) **24. c5!** (Flohrt stratégiailag teljesen tuljátszották, a továbbiakban csak agonizál.) **24 . . . dxc5. Hcc4, Vd8.** (26. Hb6 minőségvesztés fenyegetett.) **26. Hcxe5, Haxb4. 27. d6, b8xa1.** (Az f7 gyalogot nem lehetett megmenteni, mert 27. . . . Ve8-ra, 28. Bad1 igen erős, 27. . . . Vf8-ra is 28. Bad1. Bd8. 29. Hg6! stb. következne.) **28. Vxf7†. Kh7.** (Vagy: 28. . . . Kh8. 29. Bxa1. Vxd6. 30. Hg6†, Kh7. 31. He7, Bd8. 32. Fh3 és világos könnyen nyer.) **29. Bexa1, Vxd6. 30. Fe4†, Kh8.** (30 . . . Hxe4? 31. Vf5† és nyert.) **31. Hg6†. Kh7. 32. He7†** és Flohr feladta. Következhetne még: 32. . . . Hxe4. 33. Vf5†, g6. 34. Vf7†, Kh8. 35. Hxg6! stb. Alapos „kikészítés".

Ambrus Sándor.

A TISZÁNTÚLI KISIPAROS

A szegénység folyamatos ügy és balsorsunkkal karöltve önkénytelen váromanyossá tesz mindannyiunkat

Az iparos ismerje el és becsülje meg önmagát, ha számot tart mások elismerésére és megbecsülésére — Az Iparos testület kebelében kell megoldani a nyugdíj intézetet

Erdekes cikket irt Müller Károly az iparosok nyugdíj ügyéről. A cikk bevezetésében hivatkozik arra, hogy az ipartestületek megalakulásának az volt a főcélja, hogy az iparosokból olyan önálló testületeket alkossanak, amelyek nemcsak az ipar érdekeit tartják szemelőtt, hanem együttesen ovják meg és fejlesztik tovább az iparostársi szellemi együttérzést. A vállalt feladatot teljesitették és a lelkiismeretes munkának köszönhető, hogy a magyar kézműiparosok teljesítménye a világon majdnem kivétel nélkül az első helyen áll.

Ez a jobbsorsra érdemes kézműves iparostársadalom, mely számarányánál és szakmabeli kiválóságánál fogva a nemzet egyik legmegbizhatóbb rétegét képezi, évtizedek óta mégsem tudta elérni, hogy öregsége és munkaképtelensége esetére önmagát és hozzátartozóit biztosítva lássa a legrosszabb esbetőség ellen. Ugyanakkor az alkalmazottainak jóléti intézményei az iparos kötlező anyagi hozzájárulásából és segítségéből is milliós fölöslegekkel látja el az országot.

Müller Károly a továbiakban annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a kisiparosság nyugdíj ellátásának problémáját legjobban csakis a már meglévő és jól bevált szervezetekben: az ipartestületek keretén belül, annak mindenkori vezetőségével és vezetésével lehet és kell megoldani.

Ha központi intézményt alkotnak, a hozadéknak legalább 50 százalékát felemésztik az ügykezelési költségek, ezzel szemben Müller Károly tervezete szerint az ipartestületek kebelében működő nyugdíjintézmények teljes hozama a célt szolgálhatja, mert elenyészően kicsi a kiadása.

Ennek a megoldásnak az lenne az óriási előnye, hogy minden egyes ipartestület a szakma és tagjainak teherbíró képességéhez mérten állapithatná meg a havi befizetési járulékot, ami természetesen maga után vonná a nagyobb összegű nyugdíjellátást, úgy, hogy minden egyes iparosszervezet külön-külön állapithatná meg aggkori ellátásának összegét és így maga az ipartestület keretén belül találná meg lelkinyugalmát, mert öregségére biztosítva lenne a legrosszabb esbetőség ellen.

Müller Károly még egy nagyon értékes és kétségtelenül megbecsülendő erkölcsi tőkével való gazdagítást lát az iparosok számára az ilyenmódon létrehozott nyugdíj intézményben. Azt mondja, hogy az ipartestület felszabadulna a rideg, kényszer tömörülési jellegétől. Az iparosok szívesen felkeresnék a testületet, amely minden szakma társadalmának központjává válna, ahol anyagiakban is nyujtanának valamit az iparos részére.

Hogy ennek az előnyei mit jelentenek az iparostársadalomra, azt különösen Debrecenben nem kell hangsúlyozni, ahol nagy mértékben hiányzik az iparosságból a testvéri összetartás és együttműködés és ahol még sajnos ott tartunk, hogy alig lehet rávenni az iparosokat a saját ügyeikkel való törődésre.

Igazat kell tehát adnunk Müller Károlynak abban az őszinte, bár keserűnek látszó megállapításában és felhívásában, hogy ha az iparos a jól végzett kötelességteljesítés után jogosan tarthat igényt mások megbecsülésére és elismerésére, akkor ismerje el és becsülje meg önmagát, ami abból áll,hogy a kölcsönösség jegyében ne feledkezzék meg bajbajutott iparostársáról, mert a szegénység folyamatos ügy és balsorsunkkal karöltve önkénytelen váromanyossá tesz mindannyiunkat.

A nagyerdei fürdő hidegviz ellátó berendezési munkáira felbontották az ajánlatokat

Dr. Kölcsey Sándor polgármester pályázatot hirdetett a nagyerdei fürdő hidegvízellátó berendezésének munkáira. A beérkezett ajánlatokat a városháza tanácstermében összeült bizottság bontotta fel. Jelen volt az ülésen a műszaki ügyosztály részéről vitéz Botos Ernő főmérnök, Némethy Sándor műszaki tiszt, a számvevőségtől Gerecze Sándor számellenőr és a főügyészi hivataltól dr. Kertész Béla.

Az ajánlatok az egyes munkanemekre a következők voltak: Kutfurási munkára: Lapp Henrik Budapest 12.414 P, Füvessy Lajos 9.956 pengő, Bagi és Társa Kaba 10.685 P, Sáfár Miklós 9515 P, Trnka Ferenc 10.885 pengő.

A meglevő kút szűrőcsővezésére ajánlatot tettek: Lapp 5600, Füvessy 3802, Bagi és Társai 5120, Sáfár 3883, Trnka 8480 P.

Gépfelszerelési munkára: Worthington 61.352, Balla János 48.825, Fűtőtechnika RT Budapest 62.581, Biró és Borka villanyberendezésre 4503, Nagy Andor és Nagy Béla 61.789, Oláh János és Pásztor 63.083, Németh Lajos 58.438 P.

Kapcsoló vezetékre: Balla János Budapest azbeszt csőből 26.988 pengő, öntöttvascsőből 33.235 P, Fűtőtechnikai RT. 42.227, vascsőből 52.611 P, Fülöp Miklós 24.907, vascsőből 32.026 pengő, Nagy Sándor és Nagy Béla 26.124 P, öntöttvascsőből 32.640 P, Oláh János 27.054 P, vascsőből 33.612 pengő, Kovács Gyula 18.200 P, vascsőből 22.220 P, Németh Lajos és Jakab József 27.250 P, vascsőből 35.809 pengő.

A tárolómedence építésére: Egerváry Jenő Budapest 30.260 P, Sajgó Alfréd 29.650 P, Filep István 46.360 pengő, Bartha István 31.300 P.

A tároló medence lefolyó vezetéke építésére: Fülöp Miklós 2908 P, Nagy Sándor és Nagy Béla 3348 P, Egerváry 3639 P, Sajgó 3404, Filep 4500 P, Oláh és Pásztor 3245 P, Kovács Gyula 3560 P, Német és Jakab 3795 P.

Víztartány építésre: Kiss József kőművesmester 1288P, Egerváry 1108 P, Filep 2041 P, Bartha 1697 P.

Gép és toldalék építésre: Tóth Ferenc kőművesmester 4542 P, Kiss József kőművesmester 4530, Kiss István kőművesmester 5091 P, Egerváry 4786 pengő, Filep 6214 P, Szilágyi József 4706 P, Bartha 4998 P, Hevesi István kőművesmester csak kőművesmunkára 4061 P, Szatmáry János bádogosmester csak bádogosmunkára 278 pengővel tett ajánlatot.

A benyujtott ajánlatokat a számvevőség összehasonlítja és megállapítja a legolcsóbb árakat. A munkák kiadására azután történik meg a döntés.

Ujabb iparágakban vezették be a nyolcórás munkaidőt

Az iparügyi miniszter újabb rendeletével ismét több iparágban bevezeti a 8 órás munkanapot. A rendelet március 1-én lép életbe és a következő iparágakra vonatkozik: arany- és ezüstműves, ékszerész, arany-, ezüst- és fémverő, ötvös, bádogos, bronzműves, csillárkészítő, fegyverkovács, puskaműves, fémnyomó, galvanizáló, galvanoplasztikus, hangszerkészítő, kazánkovács, késes, köszörűs, kocsigyártó, bognár, kocsilámpakészítő, kovács, szerszámkovács, lakatos, látszerész, mérlegkészítő, műszerész, órás, reszelővágó rézműves, ónozó, rézöntő, harangöntő szitakötő és rostakészítő, vas- és fémesztergályos, vasöntő, vésőműves, bélyegzőkészítő orthopádgépkészítő, automobiljavító és szerelő, fogműves, gázszerelő, vízvezetékszerelő, központi fűtés szerelő, végül villamosáramú berendezéseknek, azok részeinek, valamint villamosmérő eszközöknek felszerelése, vezetékek létesítése, kapcsolása és javítása.

Fontos utmutatások az iparosok számára a közmunkák pályázatainál

Az iparban az árrombolók ellen régóta heves harc folyik. Az újabb időben a közszállításokban résztvevő iparosoknak bizonyos mértékű védelmet nyernek az árrombolók ellen, éppen ezért, nehogy az iparosokat ebben a tekintetben meglepetés és károsodás érje. Tontosnak és szükségesnek tartottuk, hogy néhány lényegbevágó útbaigazítást és felvilágosítást közöljünk azok számára, akik résztvettek, vagy a jövőben részt kívánnak venni közszállításokban.

A közszállítási szabályzat szerint a realitáshoz nem elég az ajánlat végösszegének megfelelő volta. Szükséges, hogy az összes egységárak is, tehát külön-külön, valószerűek: reálisak legyenek. Arra is figyelemmel lesznek, hogy a megadott árak a munkabérekkel arányban álljanak.

A szabályzat úgy intézkedik, hogy ha az ajánlatok az egyes munkanemek nagy száma mellett az áttekintést nehézkessé teszik, akkor munkanemek szerint külön összehasonlító kimutatást kell készítenie a pályázatot meghirdető hatóságnak, illetőleg az elbirálásra hivatott szervnek és meg kell jelölnie azt a három ajánlatot, amely a munka odaitélésénél az ár, a minőség, az iparos megbizhatósága és a valószerüség szempontjából elsősorban figyelembe jöhet.

Világosan kimondja a szabályzat, hogy annak a vállalkozónak az ajánlatát kell elfogadni, akinek ajánlata reális és viszonylag a legolcsóbb, tehát a legelőnyösebb.

Rendkívül fontos a Közszállítási Szabályzat 41. §. 1. bekezdése, amely kimondja, hogy a pályázatban résztvevő iparosok tudomást szerezzenek az aggályos ajánlatok költségszámításáról, másrészt pedig, hogy irreális ajánlat esetén ők maguk jogorvoslattal élhessenek.

Az iparosok jólteszik, ha a szabályzat által nyujtott lehetőségekkel minden alkalommal élnek, felolvastatják a legolcsóbb ajánlattevő egységáruit s ezek kétséget kizáróan irreálisak és ennek ellenére mégis a legolcsóbb ajánlattevő kapná meg a munkát, ez ellen 15 nap alatt fellebbezést nyujtanak be.

A nagykanizsaiak a Bata gyár ellen Bethlen Istvánhoz fordultak

A nagykanizsai iparosok gróf Bethlen Istvánhoz emlékiratot juttattak el és mint a kerület országgyűlési képviselőjét kérték támogassa mozgalmukat a Bata gyár letelepedése ellen.

Száznégy millió pengő kiviteli többlet

A statisztikai hivatal közleménye szerint 1938. évben 418.5 millió pengő értékű árut hoztunk be, kivitelünk értéke pedig 522.6 millió pengőt tett ki 1938-ban tehát 104.1 millió pengő a kiviteli többletünk. 1937-ben 104.4 millió pengő volt a többlet.

Tavaly az 1987. évhez hasonlítva nagy mértékben csökkent a bárdolt és fürészelt fa, nyers bőr, nyers ásványolaj, nyers pamut, a papirosanyag és műselyem, emelkedett a tüzifa korpa és déligyümölcs behozatala.

Nagymértékben csökkent a kivitelünk a szarvasmarhából, rozsból, tengeriből, lisztből, tollból. Viszont emelkedett a kivitelünk sertésből, búzából vasuti kocsikból és sinautókból.

Evente 300.000 uj lakást épitettek Németországban

Németországban rendkívül erős tempójú családiház építés folyik. 1933 óta minden évben 300.000 új lakást építettek. Ennek ellenére a kereslet változatlanul tovább tart, még körülbelül 1 és félmillió család igényel sajáthazat Németországban. A cél elérésére a német kormány tavaly 600 millió márkát adott. Ebben az évben 900 millióra emelte fel ezt az összeget, ami 400.000 új lakás építésének felel meg.

Az így épitett családiházak négy helyiségből álló lakásokat fogadnak be. A programm végrehajtása azt célozza, hogy a nagy városok túlzsúfoltságát megszüntessék és helyükbe egészséges vidéki telepeket létesítsenek.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

A gazdálkodást uj alapokra kell fektetni

Magyarországon a gabonatermelést tekintik a legfontosabbnak és a kisgazdák nagy százaléka csupán a búzatermésre alapítja megélhetését. Az aranykalász, mely valamikor tényleg aranyat jelentett és biztos megélhetést, ma már bizonytalan alap, ha csak arra építjük fel a gazdálkodást.

A termelés rendje, eszközei és arányai megváltoztak külföldön és szükségképpen előidézik Magyarországon is a változást. Számolni kell komolyan azzal, hogy az aranykalász veszít jelentőségéből és ezt figyelmen kívül nem hagyhatja a kisgazdatársadalom. Már most látható, hogy

a belterjes gazdálkodás egyéb terményeinek használnával nem áll arányban a gabonatermelés.

Olvashatjuk az intő szókat arról, hogy a gabonatermelésnek a belső fogyasztáson felül való erőltetése vétek a magyar földmívelés jövedelmezősége ellen.

Aratás idején az egész ország figyeli a terméseredményt és tapsolnak annak, ha híre jön, hogy „sikerült" elhelyezni a gabonafelesleget a külföldi piacokon. Ez a „sikerült" azonban,

nem jelenti mindig azt is, hogy a magyar mezőgazda megtalálta egész évi munkájának a megfelelő eredményt.

Ha figyelembe vesszük azt, hogy az utolsó években átlag 20 millió mázsa búza volt a termés és ebből a kivitel évente 4—5 millió mázsát jelentett, akkor világos, hogy nem is olyan nagy a haszon még nemzetgazdasági szempontból sem, nemhogy az egyes gazda haszna megfelelő lenne. A külföldi nagy gabonatermő államokkal a magyar gazda csökkenő jövedelme nélkül, nem vehetjük fel évről-évre a versenyt, különösen nem akkor, ha a velünk barátságban álló államok is megveszik az olcsó tengerentúli és orosz búzát. A gabonatermelés olyan óriási arányú,

olyan nagytermeséket produkálnak az amerikai államok különösen, hogy a túltermelés következtében már tárgyalgatnak arról, hogy csökkenteni kell a termelést.

A magyar búzakivitel 100 millió pengő körüli jövedelmet jelent, melyből adókban 4 százalék marad a kincstárnak. Nem nagyon fontos tehát a mi szempontunkból továbbra is a búza nagyobb mennyiségben való termelése mellett lándzsát törni, mert

kapásnövények termelése esetén 50 százalékkal, ha kerti művelésre fogjuk az áldott magyar földet, akkor meg 200 százalékkal többet is kitudunk hozni a gazda javára.

Az is nyilvánvaló még a gabona értékén kívüli szempontból, hogy a gabonatermelés kevés embernek ad kenyeret. Már pedig ebben az országban sok keresetre van szükség. Nem beszélek másról, csak a cukorrépatermelésről, ahol hasonlíthatatlanul több emberi keresi kenyerét.

A szőlők, gyümölcsösök megfelelő irányítás mellett jóval kevesebb területen adnak sokkal több családnak megélhetést.

Számolni kell azzal is, hogy ez a búzafelesleg nem lesz mindig felesleg az országban, mert ha az évi közel 70.000 szaporodást vesszük is, akkor is

30 év mulva már nem jut kivitelre búza, idehaza eszi meg.

Figyelembe kell azt is venni, hogy a gazdasági helyzet javulása esetén már most is több kenyér fogyna ebben az országban, nagyobb karaj jutna a szegények asztalára és ez is az eddig külföldnek szállított felesleget csökkentené. Most, hogy szőnyegre került a földreform, igen szükséges ezekkel a kérdésekkel is foglalkozni, mert nyilvánvaló, hogy új termelésre van szükség és az új irányoknak kell érvényt szerezni elsősorban azokon a földeken majd, ahol ezer és ezer magyar család kezd a reform következtében új életet.

Tudni kell, hogy

a belterjes gazdálkodás mellett több és biztosabb lesz a kisgazda kenyere.

Ha eddig a magyar búza világhírű volt és aranyat ért, most jön az ideje annak, hogy a magyar gyümölcs, szőlő és más veteméy hirdesse a magyar föld diadalát és az új irányú gazdálkodás tegye ismét boldoggá, bőséges áldást adó területté, ezeréves hazánkat.

Ezek a figyelmeztetések különösen aktuálisak a Tiszántúlon, mert itt a nagy többségnél még elmardt gazdálkodás folyik, nem a külföldi, hanem a dunántúli termeléssel szemben is.

(beneze.)

A talajlazitás helyes módja és ideje

A talajlazításnál a legfontosabb cél a talaj nedvességét megőrizni és a gyomokat irtani. A talajlazításnak is meg van a maga ideje. Jó tudni mikor és hol helyes a talajlazítás.

Főzelékféleségeink, kivétel nélkül, csakis laza talajban érzik jól magukat. Különösen igényesek ebben azok a zöldségfélék, melyeknél a gumót, gyökeret fogyasztjuk (sárgarépa, cékla, fekete gyökér, stb.) A friss répa szövetében észlelt időelőtti fásodásnak pl. gyakran az az oka, hogy a gyökér, a talajban lefelé hatolván, szilárd ellenállásba, meg nem munkált, fel nem lazított talajrétegbe ütközik. Ennek legyőzése érdekében oldalgyökereket fejleszt s közben fejlődnek ki húsos szövetében a keményfás elemek. Az ásványi talajok kultúrált rétegeiben az agyegelemek eliszapodása, az esős és száraz időszakok változtatása következtében fokozatosan mind nagyobb számú rög, göröngy, szilárdan összetartó, kemény réteg képződik és így évenkint legalább egyszer szükséges egy mélyen járó talajmegmunkálás, akár ekével, — akár kapával.

A talajlazítás kivitelére, főként nehéz, kötött talajon, a késő őszi, kora téli hetek a legalkalmasabbak. A fellazított kötött talajba behatol a téli csapadék, a fagy a csapadékot a talaj pórusaiban jéggé fagyasztja. — A víz, mint tudjuk, jéggé való fagyása közben jelentékenyen kitágul s így mintegy feszítő hatást gyakorol a talaj rögeire is. Az ősszel jól megmunkált talaj kötött, jó, fagyos tél után, omlóssá, porhanyóssá válik. Tavasszal azután könnyedén még egyszer átforgatjuk, majd gereblyével elsimítjuk.

Könnyű homoktalajoknál is ősszel végezzük el a mély szántást vagy lapátolást, tavasszal azonban lehető gyorsan hozzuk az ilyen talajt vetésre alkalmas állapotba s minden talajmunkánál arra törekszünk, hogy minél teljesebben megőrizhessük a talajba került vizet. Vannak viszont olyan könnyű talajok, melyekben a hóolvadás után a talajvíz magasan áll. Itt csak tavasszal kell a talajt lazítani, a mély művelésnek ez esetben főként szárítás, levegőzés, felmelegítés a célja. Körülbelül ugyanez áll a tőzegtalajokra is. Itt is csak a tavasszal kell a talajt lazítani, itt azonban nem kell olyan mélységekig hatolni, mint a kőzettalajoknál. Itt az legyen a cél, hogy a kapa a rögöket, szövődményeket képező gyökérmaradványokat szétverje, az ezen talajokban bőségesen jelentkező gyomot elpusztítsa s a talaj átlevegőzését lehetővé tegye.

Öntöző mintatelepeket létesitenek

Irtunk már arról, hogy az öntöző csatornák építésével a Tisza vizének felhasználásával milyen nagy területen válik valóra az öntözéses gazdálkodás. Ez év nyarán már nagyobb területen lehetővé válik az öntözés. Az Öntözésügyi Hivatal öntöző mintalapok létesítésével segít a gazdának és mutatja be, hogy kell eredményesen munkálkodni az öntöző csatornák vizének felhasználásával.

Az öntöző mintatelepek rendszeréért az Öntözésügyi Hivatal a következő érdekes módon igyekszik meghonosítani. Ha egy 20—30 holdon gazdálkodó kisdirtokos területéből öt holdon szeretne öntözéses gazdálkodást bevezetni, az Öntözésügyi Hivatal erre neki holdanként mintegy 80 pengős viszafizetésre nem kerülő segélyt nyujt, melyből az illető birtokos tartozik a telepet öntözésre utasítás szerint berendezni. Bizonyos esetekben a telepes az élő- és holtfelszerelés kiegészítésére alacsony kamatozású hosszúlejáratú kölcsönt is igénylhet és ha a kölcsönt igénylő tagja a Vitézi Széknek, még gazdasági épületek emelésére is kaphat kölcsönt bizonyos korlátozások mellett.

A szőlő legveszedelmesebb ellensége

A szőlő kártevői nem tünnek el a téli hónapokban, hanem biztos helyen meghúzódva várják a tavaszt, hogy elkezdhessék romboló munkájukat. A szőlő legveszedelmesebb ellensége a szőlőmoly bábállapotban szunnyad most a tőkefajok felhámló kérge alatt, a repedésben, szőlőkarók repedéseiben.

Ha a tőkék közelében sok venyige van felhalmozva, úgy azokban is megbújt a szőlőmoly bábja és ott várja a tavaszi meleget, hogy elindulhasson. Tanácsos, ha a levágott venyigéket távolabb rakjuk a tőkéktől, hogy a tavaszi melegben kikelt bábokból a pillék ne tudjanak a tőkére repülni.

A szőlő apró hernyói a tőkefejen telelnek át nagy mennyiségben innen indulnak el tavasszal a fiatal hajtásokra.

A firkáló bogár lárvái a gyökéren telelnek át: Ez a bogár inkább csak a homokos szőlőkben fordult elő. A jegtöbb bogár, kártevő bábállapotban telel át, de van olyan is, amelyik már őszi időben kikel és mint bogár telel át hogy tavasszal párosodva családot alapítson. A tőkefejeken telel át az atka. Ez a szőlőatka tavasszal a fiatal leveleket támadja meg.

A negyvennyolcezer mázsa gyümölcs

Ennyi gyümölcsöt szállítottak ki az elmult évben Gyöngyösről. Ez a szám azonban negy csalódást okozott, mert 1937-ben, amikor jó termés volt 102.000 mázsa hagyta el a gyöngyösi pályaudvart. Az elmult év rossz terméseje majdnem katasztrófában sodorta a gyöngyösi termelőket, de az okos gazdáldkodás megmentette őket, mert nem tettek fel mindent egy lapra. Paradicsomot is ültettek el nagyobb mennyiségben és a terméstjó áron adták el. Ez a paradicsom termés mentette meg a gyöngyösi piacot, mert az árával pótolta a rossz gyümölcstermés okozta veszteséget. Jó példa a gyöngyösi példa a mezőgazdának is, nem szabad csak egyfélét termelni, mert ha kár van minden pusztul, nem számíthat másik termésre a gazda.

Az idén 22.000 holdon termelnek lenmagot

A lenolaj és kence fogyasztása erősen növekedik és természetes, hogy a termelés is fokozódik. A gyárak olyan nagy mennyiségben kötik le a lenmagot, hogy a tavalyi 11.000 holdas termelésel szemben az idén már 22.000 holdon termelnek lenmagot a gazdák. A csallóközi gazdák, akik a csch megszállás alatt is termeltek lenmagot, most jobban járnak, mert 20 százalékkal magasabb áron veszik át majd a lenmag termésüket.

A földmivelésügyi minisztériumhoz felterjesztést adott be a Nagykörösi Kertészeti Egyesület, melyben a miniszter figyelmét felhívja egy új házikészitésü permetezőszerre, mely igen jó a pajzstetü ellen. Az új szer, melynek fő alkatrésze a szóda és petróleum, igen olcsó és kipróbált védekezőszer.

A kisérletek során több irányban bizonyult hasznosnak az új védekezőszer, de leghatékonyabbnak a pajzstetü ellen.

A világ legérdekesebb szak könyvtára Newyorkban van. A könyvtárnak 2000 kötet könyve van, de minden könyv mellé egy gondosan dugaszolt üveg bor van eltéve. A borok a könyvek »tartozéka« mert 2000 kötetes könyvtárban a borokról van szó és a könyvben leírt ismertetéshez szükséges a megfelelő tartalmú palack.

A Debreczen rádióműsora

1939 január 29-től február 4-ig

VASÁRNAP

JANUÁR 29.

BUDAPEST I. 8: Hanglemezek.
8.40: Hírek.
10: Református istentisztelet a Kálvintéri templomból. Prédikál Ravasz László dr. püspök.
11: Egyházi ének és szentbeszéd a kir. udvari- és várplébánia templomból. A szentbeszédet mise közben Mátrai Gyula pápai káplán, lelkész mondja. Énekel a felsőkrisztinavárosi egyházközség Harmonia Sacra énekkara. Jurassa Endre vezénylésével. Orgonál Szücs Miklós. A szólóéneket Balogh Szendrő énekli.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Operaházi zenekar. Vezényel Rajter Lajos.
Szünetben kb. 13: „Semmi se jó, amit csinálunk, minden másképpen jó." Turchányi István csevegése.
14: Hanglemezek.
15: „Időszerű gazdasági tanácsadó." (A földmivelésügyi miniszterium rádióelőadássorozata.)
15.45: Budapesti Kamara Kórus. Vezényel Paulovics Géza dr.
16.30: „Az egészséges ház". Lehoczky György előadása. (Közművelődési előadássorozat.)
17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.10: Rendőrzenekar. Vezényel Szőllössy Ferenc.
18.15: „Deák Ferenc tréfái." Előadja Sala Domokos.
18.40: Matolcsy Margit magyar nótákat énekel, kísér Bura Sándor cigányzenekara.
19.40: Sportközlemények.
19.50: Hanglemezek.
20.15: A feketeinges kárpátorosz kultúrszövetség ének és balalajkaegyüttesének hangversenye a Vigadóban.
21: Ady Endre emlékest. Bevezetőt mond Szabó Lőrinc. Ady dalokat énekel Koréh Endre, az Operaház tagja (zongorakisérettel). Ady Endre verseiből előad Kiss Ferenc, a Nemzeti Színház tagja. Rendező Kiszely Gyula.
Utána kb. 21.50: Hírek, időjárásjelentés.
22.10: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István.
Közben kb. 22.30: Hírek német és olasz nyelven.
23: Hírek angol és francia nyelven.
23.10: A magyar ökölvivó csapatbajnokság elődöntője. Közvetítés a Beszkárt-sporttelepről. Beszél Plubár István. (Hangfelvétel.)
0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 11.15: Vörös Elek cigányzenekara.
15: Filmdalok (hanglemezről).
16.45: Rendőrzenekar. Vezényel Szőllössy Ferenc.
18.40: G. Réthy Pál sakkelőadása. — „A sakk-gondolat."
19.10: „A magyar szellem Középeurópában." Irta Aradi Zsolt. (Felolvasás.)
20: Hírek, ügetőversenyeredmények.
20.20: Kamarazene (hanglemezről).
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 15—16 és 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10: Szlováknyelvű egyházi ének a kassai Papnövelde templomából.
11.10: „Nagyidai cigányok." Részletek Arany János költeményéből. — Szavalja Némethy Zoltán.
11.40: Hírek, majd a Kassai Rádió műsorának ismertetése.
12—0.15-ig: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Olasz III. 15: Bizet: Carmen.Boroszló 20.10: Millöcker: Gasparone, opera. London 22.05: Lebár-vonósnégyes.
TÁNCZENE: Riga 21.15, Kalundborg 23.15, R. Paris 24.

HÉTFŐ

JANUÁR 30.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.10: „Rudolf trónörökös." (Halálának ötvenedik évfordulója.) Irta Kenessey Magdolna dr. (Felolvasás.)
10.45: „Kik viselték az első gyürűket?" Irta Nagy Dániel. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Eugén Stepat balalajkazenekara játszik.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred fúvószenekara. Vezényel Figedi Sándor.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfélórája: „Siena." Zambra Szidónia dr. előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.10: K. Bárány Sziszi hegedül, zongorakisérettel.
17.40: Vitéz dr. Kiss Lajos székesfővárosi tűzoltó főparancsnok előadása: „A székesfővárosi tűzoltóság és a légoltalom."
18: Filmdalok és táncszámok (hanglemezről).
18.50: „Szalézi Szent Ferenc". Eckhardt Sándor dr. egyetemi tanár előadása.
19.20: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara.
20: „Az író visszaköltözik az időbe." Kodolányi János és Kenkoly-Thege Kálmán beszélgetése a történelmi regényről.
20.35: Operaházi zenekar. Vezényel Gian Lucca Tocchi.
21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22: Szalonötös.
Közben kb. 22.30: Hírek német és olasz nyelven.
23: Hírek angol és francia nyelven.
23.10: Közvetítés az Emke-kávéházból. Farkas Béla cigányzenekara muzsikál, Kalmár Pál énekel.
0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 18.25: Német nyelvoktatás.
18.55: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara.
19.30: „Magyar Státusférfi a polgárosodás korában." (Szalay László.) Halász Gábor dr. előadása.
20: Hírek.
20.20: Sallai Pál énekel, zongorakisérettel.
20.50: Tánclemezek.
21.55: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 11.10: Az ifjúságnak. „A tanulás öröme, a szórakozás komolysága." Mrena József dr. előadása.
11.30: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
12—15.25: Azonos Bp. I. műsorával.
15.25: Maurer Irma énekel zongorakisérettel.
15.50: Hírek.
16: Székely Lajos szalonzenekara játszik.
16.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.
16.45—18.15: Azonos Budapest I. műsorával.
18.15: Dinom-Dánom." Hangjáték Irta Kispándi József.
19.20—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: 21.10: Londoni szimfonikusok Weingartner vezényletével. Róma 21: Verdi: Othello, opera.
TÁNCZENE: Szófia 22, Olasz III. 22.30, Kalundborg 23, Droitwich 23.15, London 23.25.

KEDD

JANUÁR 31.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Látogatás egy honfoglaláskori magyar faluban." Irta Báthori János. (Felolvasás.)
10.45: „Időszerű divathírek." (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: M. Lévay Ilonka énekel, zongorakisérettel.
12.45: Hírek.
13: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János.
Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.10: Asszonyok tanácsadója. Arányi Mária előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.10: A rádió szalonzenekara.
18: „Erdély a Lipót-diplomától az 1848-as Unióig." Asztalos Miklós dr. előadása.
18.30: Helmut Hidegháti zongorázik, Hans Eggert énekel (zongorakisérettel).
19: „Krakó, Lengyelország egykori fővárosa." Ybi Ervin egyetemi m. tanár előadása.
19.30: „Amit a hallgatók kívánnak." (Hanglemezek.)
20.: Négy egyfelvonásos. Rendező Kiszely Gyula. — 1. „Simphonia Hungarorum." Hangkép. Irta Kovách Aladár. — 2. „Bercsényi László." Hangjáték egy felvonásban. Irta báró Fiedler József. — 3. „Várakozók." Rádiójáték. Irta Igmándy Géza. — 4. „Vajk fia." Rádiójáték. Irta Igmándy Géza.
Utána kb. 21: Közvetítés a Gellért-szállóból. Kóczé Antal cigányzenekara muzsikál.
21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22: Közvetítés a Spolarich-kávéházból. Thaler Gyula és Végh Mihály jazz-zenekara játszik.
Közben kb. 22.30: Hírek német és olasz nyelven.
23: Hírek angol és francia nyelven.
23.10: Debussy kamarazeneművek — hanglemezről.
23.40: Hoór-Tempis István olasznyelvű előadása: Felsőmagyarország jelentős műemlékei.
0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 17.30: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.
18.05: A rádió szalonzenekara.
18.30: Francia nyelvoktatás.
19.30: „Balesetek." Irta Révész Béla. (Felolvasás.)
20: Hírek, ügetőversenyeredmények.
20.20: Hanglemezek.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 11.10: „Kárpátalja gazdasági helyzete." Popovics János előadása.
11.25: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
12—15.25: Azonos Bp. I. műsorával.
15.25: Csiri László és cigányzenekara muzsikál, Gádus János tárogatózik.
Közben 15.50: Hírek.
16.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.
16.45—18: Azonos Bp. I. műsorával.
18: Régi felvidéki költők: Tompa Mihály. — Kovács Endre bevezetőjét és a verseket elmondja H. Sziklay Judit.
18.30—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Bukarest 21.40: Gmeiner Lujza zongorázik. Strasbourg 21.15: Opera.
TÁNCZENE: Kalundborg 22.50, London 23.25, Paris PTT 23.45, Droitwich 0.10.

SZERDA

FEBRUÁR 1.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: Gyermekdélelőtt. Dalos, zenés utazás a visszacsatolt magyar területeken.
10.45: „A világítás története." Irta Megyery Lívia. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Károlyi Árpád cigányzenekara muzsikál.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Hanglemezek.
14.35: Hírek.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfélórája: „Izland." Bán Márta előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.10: „A bécsi keringő története." (I. A kezdettől Schubertig.) Irta: Koch Lajos. Felolvasás B. Nagy Béla zongorajátékával és hanglemezekkel.
18.10: „Tunisz és Korzika." Irta Horváth Jenő dr. egyetemi tanár. (Felolvasás.)
18.40: Rácz József cigányzenekara.
19.20: Az Operaház előadásának ismertetése.
19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. 1. „A kékszakállu herceg vára." Bartók Béla egyfelvonásos operája. Vezényli Failoni Serglo. Rendezte Nádasdy Kálmán. Személyek: A kékszakállu herceg — Székely Mihály; Judit — Némethy Éva. 2. „Bajazzók." Dráma két felvonásban. Szövegét és zenéjét írta Leoncavallo R. Fordította Radó Antal. Vezényli Fleischer Antal. Néhai Szemere Árpád rendezése szerint. Személyek: Nedda (a színpadon Colombina) komédiásnő — Dobay Lívia; Canio (a színpadon Pagliaccio) a társaság feje — Laczó István; Tonio, a bamba (a színpadon Taddeo) komédiás — Losonczy György; Beppo (a színpadon Arlecchino) komédiás — Sárdy János; Silvio, a pór — Hámory Imre; 1. és 2. pór — Ligeti Dezső, Gaál József.
I. rész után kb. 20.25: Hírek.
Előadás után kb. 22.10: Időjárásjelentés.
Majd: Közvetítés a Bellevue-szállóból. Miletin Géza jazz-hármasa játszik.
22.35: Hírek német és olasz nyelven.
22.45: A rádió szalonzenekara.
Közben kb. 23: Hírek angol és fran-

cia nyelven.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 1850: Olasz nyelvoktatás.
19.20: Rácz József cigányzenekara muzsikál.
20: Hírek.
20.20: „Mátyás király olaszai." Rado Antal előadása.
20.50: Hanglemezek.
21.35: Közvetítés a Bellevue-szállóból. Miletin Géza jazzhármasa játszik.
22: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMÚ ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10.15—10.45: Azonos Bp. I. műsorával.
10.50: Hanglemezek.
Közben 11.10: Szlováknyelvű ifjúsági előadás.
11.40: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
12—15.25: Azonos Bp. I. műsorával.
15.25: Vidám muzsika.
Közben 15.50: Hírek.
16: Szlovák félóra.
16.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.
16.45—18.10: Azonos Budapest I. műsorával.
18.10: „Horthy Miklós és a kassai haditengerészek." Lauschmann Ottó előadása.
18.40—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Deutschlandsender 18.20: Linz Márta hegedül. Szófia 19.15: Opera. Lipcse 19.30: Mozart: Szöktetés a szerályból, opera.
TÁNCZENE: Beograd 22.15, Zágráb 22.20, Varsó 22.35, Olasz III. 22.39, Kalundborg 23, London 23.25.

CSÜTÖRTÖK

FEBRUÁR 2.

BUDAPEST I. 8: Hanglemezek.
8.40: Hírek.
10: Egyházi ének és szentbeszéd a veszprémi székesegyházból. A szentbeszédet mise után Tóth Tihamér dr püspök mondja, énekel a veszprémi Angol-kisasszonyok tanítónőképzőjének énekkara Gaál Sándor vezetésével. Orgonál Kecskés Lajos.
11.15: Görög katolikus istentisztelet a Rózsák-terén levő görög katolikus magyar plébánia-templomból. A szt. beszédet mise közben, az evangélium után Rohály Ferenc dr. makói lelkész, sz. sz. tan. mondja. Énekel a plébánia vegyeskara Szemerszky János vezénylésével.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás-, és vízállásjelentés.
12.30: Hanglemezek.
13.40: „Világhiradó." Máthé Elek dr. előadása.
14: Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly.
15: „Bábszínház." Közvetítés a m. kir. állami gróf Brunswick Teréz kisdedóvónőképző intézetből. Beszél Lakatos Emilia óvónő és Budinszky Sándor.
16: A rádió szalonzenekara, vezényel Bertha István. Közreműködik Bekéné Madaras Gizella füttyszámokkal.
17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.10: „Sertéstenyésztési és húzlalási tanfolyam, V. rész." (Hússertések hizlalása.) Gábos Dénes dr. mezőgazdasági szakiskolai igazgató előadása. (A földmivelségügyi minisztérium előadássorozata.)
17.40: „Az ifjuság a gyermekért." A budapesti róm. kat. egyházközség hangversenyének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagytermében. (II. rész.)
18.40: „Fehérlelkű feketék." Willant Rezső előadása, hanglemezekkel.
19.10: Rácz Zsiga cigányzenekara muzsikál.
20.10: „Karrier a Tökmagban." Operett két képben. Irta Tokaj György. Zenéjét szerezte és rendezi Kiszely Gyula. Vezényel Marthon Géza. — **Személyek:** Ricsákné, a „Tökmag" című budai kisvendéglő tulajdonosnője — Antal Erzsi; Vera, a leánya — Rigó Magda; Laposi Feri, zeneakadémista, tenorista — Fekete Pál; Széles Pista, a lakótársa, zeneszerző — Sárdy János; Az Urfi, jogghallgató — Matány Antal; Répás bácsi öreg pincér a „Tökmag"-ban — Z. Molnár László; Tarpai, a „Scala" színház direktora — Ross Jenő; Lenkei Mária, a „Scala" színház primadonnája — Mester Ilona.
Utána kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22: Közvetítés a Royal-étteremből. A Magyar Revü Tánczenekar játszik, Tóth Imre énekel.
Közben kb. 22.30: Hírek német és olasz nyelven.
23: Hírek angol és francia nyelven.
23.10: Közvetítés a Ketter-étteremből. Lakatos Flóris cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 11.15: Szalonötös.
17: „Az ifjuság a gyermekért." A budapesti róm. kat. egyházközség hangversenyének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagytermében.
18.40: Vásárhelyi Magda zongorázik.
19.30: „Francia Kanada végnapjai." Irta Rácz György. (Felolvasás.)
20: Hírek, ügetőversenyeredmények.
20.20: Hanglemezek.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 9: Egyházi ének és szentbeszéd a kassai Szent Orsolyarendi templomból. A szentbeszédet Bartha Béla hittanár mondja. Énekel az Orsolyák kis Szent Teréz énekkara.
10.15: „Mátyusföld." Vajlok Sándor dr előadása.
10.45: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven, majd a Kassai Rádió műsorának ismertetése.
11.15—18.40: Azonos Bp. I. műsorával.
18.40: A kassai Zenekedvelők Koszorus Dalegylete kamarakórusának műsora. Vezényel Simkó Gusztáv.
19.20: „Mai felvidéki költők: Mécs László." Bevezetőt mond Semetkey József. „Élőket nézek" című verseskötetéből szaval Mécs László.
20.10—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Bukarest 20.15: Filharmónikusok hangversenye. Luxemburg 22.40: Harsányi Tibor zongorázik.
TÁNCZENE: Zágráb 22.20, Kalundborg 23, London 23.30, Paris PTT 23.45.

PÉNTEK

FEBRUÁR 3.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek, Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Hogyan készül a csokoládé?" Irta Zombory László dr. (Felolvasás.)
10.45: „Elnehezedés az öregkorban". Irta Gáspárdy Géza dr. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: A rádió szalonzenekara.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Radics Béla cigányzenekara muzsikál.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfélórája: „Gaál József és peleskei nótárius." Radnóti Miklós dr. előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.10: Magyar nóták és csárdások — hanglemezről.
17.50: Sportközlemények.
18: „Életemből." Babits Mihály előadása.
18.30: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. Vezényel Melles Béla. — 1. Huszka Jenő: Tündérszerelem — nyitány. 2. Armandola: Modern balettzene. 3. Waldteufel: Korcsolyázók — keringő. 4. Lehár Paganini — egyveleg. 5. Pécsi József: A gyermekek birodalmában.
19.20: Az Operaház előadásának ismertetése.
19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „Trubadur." Dalmű 4 szakaszban, nyolc képben. Szövegét írta: Salvadore Cammarano. Olaszból fordította Hevesi Sándor. Zenéjét szerezte Verdi Giuseppe. Vezényel Failoni Sergio. Rendezte Ferenczi Frigyes. — **Személyek:** Luna gróf — Svéd Sándor; Leonóra — — Rigó Magda; Azucena, cigányasszony — Budanovits Mária; Manrico — Laczó István; Ferrando, öreg harcos — Vitéz Tibor; Inez, Leonóra barátnője — Szilvássy Margit; Egy öreg cigány — Koréh Endre; Ruiz — Ney Dávid; Egy hírnök — ifj. Toronyi Gyula.
I. felv. után kb. 20.05: A rádió külügyi negyedórája.
II. felv. után kb. 21.05: Hírek.
III. felv. után kb. 21.55: Hírek, időjárásjelentés.
Előadás után kb. 22.50: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.05: A József nádor 2. honvéd gyalogezred fúvószenekara. Vezényel Seregi Artur. 1. Sándor Jenő: Horthy Miklós katonája vagyok — induló. 2. Suppé: Költő és paraszt — nyitány. 3. Várhalmi Oszkár: Vogt Waldemár — induló. 4. Strauss János: Bor, dal, asszony — keringő. 5. Farkas Imre: Részletek a „Nótás kapitány" című operettből (összeállította és hangszerelte Seregi Artur). 6. Faulwetter: Éljen a haza — induló.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 18.30: Gyorsírótanfolyam.
19: „Az Antiopa-indiánok közt." Pápay Gyula előadása.
19.30: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. Vezényel Melles Béla. 1. Nagypál Béla: Cigánykirály — nyitány. 2. Siede: Karnevál. 3. Bartha Henrik: Kaszinó-csárdás.
20: Hírek.
20.20: Tánclemezek.
21.20: Közvetítés a Debrecen-étteremből. Kurina Simi cigányzenekara muzsikál.
Közben kb. 22: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 11.10: Ruszinnyelvű ifjúsági előadás. „A ruszin ifjúság feladatai." Ivancsó Antal dr. előadása.
11.30: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar, szlovák, és ruszin nyelven.
12—15.25: Azonos Bp. I. műsorával.
15.25: Varaeskay József magyar nótákat énekel, kíséri Orgován Rudi és cigányzenekara.
Közben 15.50: Hírek.
16.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.
16.45—17.10: Azonos Bp. I. műsorával.
17.10: „Ruszin népszokások." Csepinec Vaszil ruszinnyelvű előadása.
Kb. 17.40—0.15: Azonos Budapest I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Stuttgart 16: Szentgyörgyi Pál hegedül. Szófia 19: Opera. Bukarest 19.35: Opera.

SZOMBAT

FEBRUÁR 4.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.15: Ifjúsági rádió. Hangriport a katonaéletből. (Hanglemezzel.)
10.45: „Mit nézzünk meg?" Régi olasz mesterek szobrainak gyüjteményét a Szépművészeti Muzeumban. (III.) Ismerteti B. Bakay Margit dr.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Rejtő Gábor gordonkázik, zongorakísérettel.
12.45: Horváthné Veöreös Julia Chopin-műveket zongorázik.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Hanglemezek.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: Harsányi Gizi mesél. 1. A szerencse és az értelem." 2. „A majom és a béka."
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.10: „Mit üzen a rádió?"
17.40: Utry Anna és Cselényi József magyar nótákat énekel, kísér Sárai Elemér cigányzenekara.
18.35: „A mesemondó Fedics Mihály." Ortutay Gyula dr. előadása (hanglemezekke).
19.20: A rádió szalonzenekara. — 1. Eismeann Mihály: Miss America — előjáték. 2. Ganne: Furulyás Jancsi — egyveleg. 3. Járay István: Aranyhárfa — keringő. 4. Liszt: II. rapszódia.
20: Közvetítés Zakopánéból az európabajnoki műkorcsolyázó versenyekről. Beszél Pluhár István.
Utána kb. 20.40: Tánclemezek.
21.40: Hírek.
22: Közvetítés a Vitézi bálról a székesfővárosi Vigadóból. Beszélő Gecső Sándorné és Lőrinczky Gyula.
22.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Közvetítés a Hungária-szállóból Magyari Imre cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 17: A Szociális Missziótársulat rádióelőadássorozata. — Farkas Edit alapító főnökasszony „Missziós üzenetek."
18.05: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.
18.50: Rékai Miklós hárfázik. — 1. Cherubini: Szonáta. 2. Siklósi Albert: Preludium és fuga. 3. Debussy: Első arabeszk. 4. Grandjany: Ősz.
19.30: „A világ városai: Berlin." Keresztury Dezső dr. előadása.
20: Hírek.
20.20: A rádió szalonzenekarának műrosa. — 1. Losonczy Dezső: Harlekin farsangja. 2. Albeniz: Malaguena. 3. Liszt: E-dur polonaise. 4. Ravel: Menüett. 5. Dohnányi: C-dur rapszódia.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 24—1 óráig ad műsort.
KASSA. 10.15—10.45: Azonos Budapest I. műsorával.
10.50: Hanglemezek.
Közben 11.10: „Hajózás a világürben." Bors Kálmán előadása.
11.40: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
12—15.25: Azonos Bp. I. műsorával.
15.25: Kriszt Klára operettekből énekel szlovák nyelven..
16: „Otthon-avatás az Alvinczi cserkészeknél." Közvetítés a Kossuth utcai evangélikus iskolából. Beszélő Minster Irma.
16.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.
16.45—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Zágráb 20: Opera. London 21: Telmányi hegedül. Paris PTT. 21.30: Opera.
TÁNCZENE: Kalundborg 21.30—2, Lahti 21.10, Riga 21.15, Bukarest 22.15, Stuttgart 22.30, Stockholm 23, Luxemburg 24, R. Paris 24.

Felhivás az általános kereseti, valamint a jövedelem és vagyonadó bevallások beadására

A m. kir. pénzügyigazgatóság felhívást bocsátott ki a folyó évre szóló általános kereseti, valamint a jövedelem- és vagyonadó bevallások beadására. A hirdetmény főbb pontjait újólag közöljük.

Az általános kereseti adó kivetése céljából bevallást kell adni azokról a jövedelmekről, melyek bárki által folytatott ipari és kereskedelemi üzletekből, bányászatból, stb. bárki által folytatott szellemi és bármi mást hasznot hajtó foglalkozásból, élvezetjárulékokból, visszatérő szolgáltatásokból, gyógyszertárak, iparüzletek, bányaművek és általában minden egyéb föld, vagy házadó alá nem eső tárgyak jogos haszonbéréből stb. származnak.

Kereseti adóbevallást azoknak kell adni, kiknek a múlt évi általános kereseti adójuk még nem jogerős és február végéig sem válik jogerőssé. Akiknek a kereseti adóalapja nem teljes, akik a múlt évben foglalkozásukat megváltoztatták, akik új adózókká válnak, vagy akiknek adóztatási helye megváltozott.

Nem tartoznak bevallást adni azok, kiknek jogerősen megállapított kereseti adóalapja a tízezer pengőt el nem érte, ha foglalkozás és adóztatás helyük nem változott.

Jövedelmi és vagyonadó bevallást azoknak kell adni, kiknek mult évi hasonló adója még nem jogerős, vagy ha jogerős, de a jövedelemadó alap a tízezer pengőt, vagy a vagyonadóalap a kettőszázezer pengőt eléri, vagy meghaladja, akoknek új bevallás adására felhivattak, akik a múlt évben váltak adókötelesekké, akiknél az adóztatás helye a múlt évben megváltozott.

Nem tartoznak jövedelem és vagyonadó bevallást adni, azok, kiknek jogerősen megállapított múlt évi jövedelem adóalapja a tízezer pengőt, vagyonadó alapja a kettőszázezer pengőt el nem érte, azok, kiknek a múlt évben csupán adómentes jövedelmük volt, adóköteles jövedelmük azonban nem. Azok, akiknek a múlt évben összes adóköteles és adómentes jövedelmük együttesen az ezer pengőt, vagyontárgyuk értéke az ötezer pengőt nem haladta meg, vagy ha jövedelmük meg is haladta az ezer pengőt, de az adóköteles jövedelem nem ment túl hatszáz pengőn. Azok a községolgálatban állók, kiknek illetményükön kívül más jövedelmük nem volt, vagy ha volt is, ez nem haladta meg a hatszáz pengőt, azok az egyházi javadalmazások, és magánalkalmazottak, kiknek mult évi szolgálati járandóságuk a 3600 pengőt nem haladta meg és ezekívül más jövedelmük nem volt, vagy ha volt is ez a jövedelem a hatszáz pengőt nem haladta meg, azok, akiknek jövedelem adó alá eső jövedelmük nem volt és adóköteles vagyonuk értéke a 25.000 pengőt nem haladta meg.

Az általános kereseti adó bevallást a községi elöljáróságnál, vagy városi adóhivatalnál kell beadni általában a foglalkozás helyén. A jövedelem- és vagyonadóbevallást annál a városi adóhivatalnál, vagy községi elöljáróságnál kell beadni, hol a beadónak állandó lakása van. A beadás határideje legkésőbb február 28

Az adóköteles jövedelméhez azt a jövedelmet is hozzá kell számítani, amely a vele közös háztartásban élő feleséget megilleti, valamint azt a jövedelmet is, ami a kiskorú gyermeket megilleti. Ugyanez a helyzet az adóköteles anya esetében. A családtag jövedelmét a családfőnek nem kell bevallani ha a felség külön él, ha a feleségnek és a közös háztartásba tartozó többi tagoknak a keresete évi hatszáz pengőnél nem több. A bevallást adóköteles tartozik kiállítani és benyujtani. Jogi személyek nevében a bevallás a törvényes képviselő adja.

Adószolgáltatási kötelezettség terheli minden vállalato, biztosítóintézetet, vállakozót stb. atekintetben, hogy az üzlei díjakt ki kell mutatni és a 3600 pengőnél nagyobb összegű évi illetményekről jegyzéket kiállítani és benyujtani. Ugy az általános kereseti adóra, mint a jövedelemadóra vonatkozó bevallást legkésőbb február hó végéig be kell adni.

Január végéig lehet uj megállapitást kérni.

1. Figyelmezteti a m. kir. pénzügyigazgatóság az adózó közönséget, hogy azok az adózók, akiknek a múltévi általános kereseti adó alapja a 10.000 P-t el nem érte, úgyszintén azok, akiknek a jövedelemadó alapja a 10.000 Pét, a vagyonadó alapja pedig a 200 ezer P-t el nem érte és a múlt évre megállapított általános kereseti adót, illetőleg a jövedelem- és vagyonadót jövedelmi és vagyoni viszonyaihoz képest soknak tartják, csak folyó évi január hó végéig vagy amennyiben a m. kir. adóhivatalttól ilyirányú figyelmeztetést kaptak, a figyelmeztetés kézhezvételétől számított nyolc napon belül kérhetik szabályszerű adóbevallás benyujtása mellett a folyó évi általános kereseti adójuknak, illetőleg a jövedelem- és vagyonadójuknak új kivetés útján való megállapítását.

Hangsúlyozni kívánja a m. kir. pénzügyigazgatóság, hogy azon adózók, akik adójuknak újbóli megállapítását nem tartós, hanem csak átmeneti körülmények alapján kérik, azoknak adóalapja a következő évre változatlanul fenntarthatók nem lesznek.

A fentiekre való tudnivalókat már több izben közöltük.

A bevallási nyomtatványok a városi adóhivatalnál, vagy a községi elöljáróságnál szerezhető be. A hirdetmény végül a büntető rendelkezéseket tartalmazza.

2806/1939. au. HIRDETMÉNY. Értesíti a városi adóhivatal az érdekelteket, hogy az 1939 évre fizetendő szeszesital forgalmi illeték kivetésére szolgáló 1938. évi január hó 1-től december hó 31-ig terjedő időben elért forgalmi kimutatás, illetve összeírási jegyzék 1939 évi január hó 30-tól február hó 6-ig bezárólag a városi adóhivatal fogasztási adót kezelő osztályában (földszint, udvarban udvarban 51. sz. ajtó) közszemlére tétetett ki. Ezen idő alatt az összeírási jegyzéket érdekeltek közül bárki megtekintheti és az abban foglaltak ellen, kizárólag írásban a városi adóhivatalhoz benyujtandó észrevételel élhet. *Városi adóhivatal.*

Bérbeadási hirdetmény. A város tulajdonát képező Tisza balpartján lévő »Dorogmai füzes« elnevezésü cca 23 k. hold területü ingatlan 1939. évi márc. hó 1-től 1942. évi február hó végéig terjedő időre, vagyis 3 évre árverésen fog haszonbérbeadásra kerülni. Ugyancsak haszonbérbeadásra kerül az »Epreskerti csapszék« és hozzátartozó 1408.85 négyszögöl területü városi ingatlan 1939. évi jan. hó 1-től az 1942. évi dec. hó 31-ig terjedő 3 évi időtartamra. A bérbeadó árverés 1939. évi febr. hó 8-án d. e. 9 órakor a Városháza tanácstermében lesz megtartva. Árverelni szándékozók a kikiáltási ár 10 százalékát az árverés megkezdése előtt a házipénztárnál letétbe helyezni tartoznak és az erről szóló letéti jegyet az árverési bizottságnál bemutatni kötelesek. Árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál (Városháza félemelet) megtekinthetők és ugyanott nyerhető mindenféle felvilágositás is. *Polgármester.*

59.603/1938. C. sz. HIRDETMÉNY. A kertészeti üzem tulajdonosok figyelmét felhívja a városi elsőfokú közigazgatási hatóság arra, hogy a kertészeti üzemben alkalmazott munkavállalók egyes csoportjainak társadalombiztosítási kötelezettsége tekintetében a Földmívelésügyi Miniszter úr 87.500/1938. sz. rendeletével a következőket rendelte: 1. A kertészeti (gyümölcs, virág, zöldség) termékeknek értékesítés céljából való termelésével foglalkozó üzemekben alkalmazott munkavállalók balesetbiztosítására vonatkozóan az 1900. évi XVI., 1912. évi VIII., 1913. évi XX., 1922. évi II. törvénycikkek és az ezek alapján kiadott rendeletek, öregségi biztosítására vonatkozóan pedig az 1938:XII. tc. az irányadók. 2. A közületek által fenntartott kertészetekben alkalmazott munkavállalók az 1927. évi XXI. és 1928. évi XL. tc.-vel szabályozott társadalombiztosítási kötelezett kertészete kizárólag vagy túlnyomórészben értékesítés céljából termel, az itt foglalkoztatott munkavállalók a jelen rendelet 1. paragrafusának hatálya alá tartoznak. 3. Az előző bekezdés első szakaszában megjelölt kertészeti üzemekben foglalkoztatott gazdasági cselédek (szegődményes iparosok) balesetbiztosításra vonatkozóan az 1900:XVI. tc. 8. §-a, öregségi biztosításra vonatkozóan pedig az 1938:XII. tc. rendelkezései az irányadók. *Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.*

6233/1939. A. HIRDETMÉNY. Értesítem a város érdekelt lakosságát, hogy dr Paulai Gyula orvost a városi orvosi teendők ellátásával további intézkedésig megbíztam. Nevezett orvos a Szabó Kálmán u. 14. szám alatti rendelőben a városi orvosi teendők ellátását folyó hó 30-án megkezdi s hatáskörébe a VII. egészségügyi körzetre (Homokkert és környéke) terjed ki.. *Polgármester.*

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

Szabó
magánnyomozó irodája Varga ucca 41. sz. Legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel, informáu. 1600

Levelezés

Leveleznék,
szórakoznék, egyedül álló róm. kat. 30-as nővel. „Nyugott jövő" jeligére a kiadóba. 1493

Házasság

Férjhez
adnám intelligens házias kisleányomat, aki velünk Amerikában lakik, de szive Magyarországra vágyik. Hozománya ház, földbirtok Magyarországon s készpénz. Komoly állami alkalmazott ha jó feleségre vágyik írjon. Cim a kiadóban. 1477

Tisztviselő
özvegye vagyok, a megélhetésem biztositva van, környéken házam és egyéb ingatlanom van. Házasság céljából szeretnék megismerkedni 45—55 évig. Nagy igényem nincsen, csak annyi jövedelme legyen, aki a maga kiadását fedezze. „Nem bánja meg" jeligére a kiadóhivatalba. 1468

MÁV nyugdíjas,
60 éves, saját házam van, megismerkedne 50—55 év körüli megfelelő vagyonnal rendelkező nővel, házasság céljából „Tavasz" jeligére a lap kiadóhivatalába. 1563

Megnősülne
intelligens, szolid, szakképzett fűszerkereskedő, jómenetelű csemege és fűszerüzlettel „Komoly" jeligére a kiadóban. 1693

Férjhez
adnám 22 éves özvegy sógornőmet, kinek két gyermeke és öröklendő 30—40 hold földje van. Részletes felvilágositás „Tavasszal" jeligére. Ügynökkel nem tárgyalok. 1570

Alkalmazást keres férfi

Dinnyés
konyhakertészetre felesbe ajánlkozom. Üveg van. Hornyák Sándor, Pandur út 3. 1469

Kertek
rendezését és gyümölcsfa kezelését 20 évi gyakorlattal evállalom. Levélhívásra házhoz megyek. Pincés András, Nyulas, Vitéz ucca 10. 1543

Pégsegéd,
ki egy helyben 8 évig önállóan dolgozott, állást keres. Cim: Lónyai ucca 7. sz. 1558

Alkalmazást nyer férfi

Kifutót
felvesz Gerstner Kálmán fűszerkereskedése, Széchenyi ucca 37. 1533

Kocsist,
nőtlent, bentkosztost keresek vidéki homoki gazdaságba. Cim a kiadóhivatalban. 1512 vv

Egy
erősebb megbizható fiú boltiszolgának felvételetik, Böszörményi István fűszerüzletébe. Petőfitér 12. sz. 1560

Konvenciósokat
fejőstehenészt feleségével, kocsist keresek áprilisre, Timár ucca 23. 1608

Debreceni
Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete, Kossuth ucca 51. sz. eljárót keres megfelelő kaucióval. Irásbeli ajánlatot személyesen, hétköznap este 7—8 óra között. 1565

Trafikba,
óvadékos üzletvezetőt keresetik 1939 február 1-ére. Ajánlatokat összeg feltüntetésével „Trafik" jeligére. 1701

Kovácssegédet
és tanulót felveszek, Fábián, Kigyó ucca 32. 1502

Kifutófiú
azonnal felvételetik. Jelentkezni hétfőn reggel. Vendég ucca 1. szövetkezet. 1665

Fodrászsegédet
állandóra s tanulót felvesz Moldván, Szent Anna ucca 1. 1732

Komenciós
bérest, kocsist és kondást keresek. Bethlen ucca 55. 1706

Gazdasági
ispán felvételetik. József kir. herceg ucca 30. 1720

Komenciós
fejni tudó mindenest, 16 éves fiával, április elsejére felfogadok. Jelentkezés hétköznap 7—8 óráig, délután 2—4-ig Montiezredes ucca 11. 1727

Kifutófiút,
vagy leányt felveszek, Mogyoróssy, Kossuth ucca 8. 1709

Házmester,
kiscsaládú, némi fizetéssel kerestetik, Széchenyi ucca 21. délután 3—5 óráig. 1608

Gyümölcsfák
gondozását, díszkertek rendezését vállalja Papp ny. főkertész, — Hétvezér ucca 41. 1610

Szikvizüzembe,
betegség miatt, minden munkához értő elárusitót kaucióval felveszek. Márton Kálmán ucca 4. Nyilastelep. 1631

Irodai
munkára alkalmas keresztény fiatalembert felvesz hirlapiroda, Teleki ucca 94. Jelentkezés 9 órától. 1632

Fiatal
segéd felvételetik Fischer Teleki ucca 73. 1639

Munkaszerető
fiatalembert felveszek, hétfőn. Cim a kiadóban 1685

Lakatostanulót ügyes fiút, jó családból felveszek, — Ottó Mihály, Rákóczi u. 13. szám. 1660

Érettségizett
keresztény, gyors- és gépírásban jártas gyakornokot keres biztosító intézet. Sajátkezüleg írt ajánlkozások „Ötven" jeligére. 1673

Műszerésznek
jó családból való fiút felveszek, Keszler műszerész, Salétrom 10. 1655

Ügyes
kifutót felvesz hírlapiroda. Teleki ucca 94. 1534

Lakást
adok kis családnak házimunkáért, Tompa Mihály ucca 3. (Berta-malomnál). 1676

Szikvízüzembe
kocsis és mindenesnő elsejére felvétetik, — Péterfia ucca 59. 1734

Alkalmazást nyer nő

Ügyes
tanulóleány felvétetik. Bardócz, szinházi átjárónál, hétfőn. 1653

Masamód,
segéd és kézilányok felvétetnek, Vajda Rózsi, Miklós ucca. 1666

Papírragasztó,
lány, vagy asszony felvétetik, Grünfeld, Hatvan ucca 21. 1730

Kalapszalonba
tanulóleányok felvétetnek, Manczi, Teleki u. 102. szám. 1726

Pénztárosnő
festéküzletbe, kiszolgálásban jártas előnyben, irásbeli ajánlattal, Csapó ucca 22. 1695

Masamód
segédleány, önállóan dolgozó, felvétetik, — „Hella", Csapó ucca 22. 1695

Kifutóleányt
ki iskolába nem jár, felveszek, Szent Anna ucca 39., fűszerüzlet. 1579

Harisnya
eladásához szakképzett jómodorú elárusítónőt, vagy elárusítót, cipőeladáshoz intelligens gyakornokot keresünk. Ajánlatokat „Keresztény" jeligére. 1592

Perfekt
magyar-német gyors és gépirónőt keres, Kontsek, Kossuth ucca 15. 1620

Alkalmazást keres nő

Intelligens
megbizható, 28 éves elvált fiatal asszony elmenne házvezetőnőnek magános úrhoz, vidékre is. „Pontos" jeligére a levél a kiadóba kéretik. 1518

Betegápolást,
vagy masszirozást elvállalok, házhoz is elmegyek. Piac ucca 59. 2. lépcső, III. emü 7. a. 1569

Intelligens
magános nő, háza van, nyugdíjasnak gondozója lenne. Cim a kiadóban. 1621

Lelkiismeretes
leány, négyéves betegápolási gyakorlattal elhelyezkedést keres, — gyermekekhez, vagy idősebb nőhöz is elmenne. Kút ucca 118. 1596

Intelligens
fiatal leány, aki könyvelésben jártas, pénztárba, könnyebb irodai munkára, vagy gyermek mellé ajánlkozik. Cim a kiadóban. 1741

Magános
úrinőhöz ajánlkozom. gondozónak. Lehel u. 18. szám. 1605

Árva
úrileány elmenne társalkodónőnek, kulcsárnőnek, ápolónőnek, — vagy házvezetőnőnek. Cim a kiadóban. 1613

Intelligens
csinos keresztény leány kiszolgáló kisasszonynak ajánlkozik, gyerekekhez. Cim a kiadóban. 1641

Háztartási alkalmazott

Bejárónő
felvétetik azonnalra — vagy február 1-re özv. Nyiri Istvánné fűszerüzlet, Sámson utca 4. Árpádtér. 1483

Szobalányt
keresek jóbizonyítványnyal február 1-re. Szt. Anna u. 57. 1581

Mindenest
keresek gyermekek mellé. Családtagnak tekintetik. Bálint Pap 3. Kineses. 1591

Vikszelni
tudó bejárónőt felveszek. Jelentkezés vasárnap délelőtt orvos, Csapó ucca 22. 1625

Bejárónő,
fiatal, megbizható felvétetik, Veres ucca 3 sz harmadik ajtó. 1629

Főzni
tudó mindenes lányt keresek, hosszú bizonyítvánnyal. Kornya tanár, Magoss György tér 11.

Bejárónőt,
jó bizonyítvánnyal, délelőtti munkára felveszek, Vörösmarty ucca 18. szám. 1656

Orvosi
rendelőbe rendes bejárónőt, parkettás szobához egész napra, reggeli, ebédkoszttal felveszek. Jelentkezés: Jókai ucca 8. 1671

Egy
jóravaló leányt mindenesnek, bentlakót, 1-re felveszek, Késes ucca 56. szám, Paál Sándor. 210

Gyermekeim
mellé keresek egy megbizható gondozónőt, ki otthont keres. Maróthy György ucca 3. 1713

Három éves
gyermek mellé kisasszony felvétetik, lehetőleg gyakorlattal, Piac ucca 43. IV. emelet 4. Grósz. 1714

Jól főző
mindenest, hosszú bizonyítvánnyal, elsejére felveszek, Szent Anna ucca 58. 1. ajtó. 1675

Tisztességes
bejárónő felvétetik. — Bethlen ucca 7. 1699

Mindenes
bejárónőt elsejére, délelőttre felveszek, Rákosi Jenő ucca 8. szam földszint 4. 1597

Gyermekszerető
rendes leányt, délutántól reggelig felveszek. Hatvan ucca 1. II. 10. 1528

Főző
mindenest keresek Felföldyné, Hadházi ucca 26. szám. 1573

Bejárónő
középkorú, tiszta, rendes felvétetik, Kigyó u. 43. sz. uccai lakás. 1539

Mindenes
szakácsnő, hosszú bizonyitványokkal felvétetik, Piac ucca 59. szám. második lépcső, II. em. 1602

Megbizható
főzőmindenest hosszú bizonyítvánnyal 1-re felveszek. Simonyi ut 6. I. 1578

Ajánlat

Hó- és sáreipő.
javítás. Vulkanizálva is Nagy Károly, Batthyány ucca 10. 382 2. 3.

Estélyi ruhát 5,
délutánit 4, házi ruhát 3 pengőért készit „Elit" szalon, József kir. herceg ucca 11. 674 2. 4.

Zománcozott tűzhelyek nagy választékban, olcsón kaphatók. Ócska tűzhelyét beszerélem. Hatvan u. 70. szám, telefon 12-48. 1443 2. 15.

Kézimunkák,
fonalak és anyagok potom olcsón, Szilágyinál. (Kistemplomnál). 1634

Házak
épitését, átalakitását, s javitását jutányosan elvállalom. Levélhivásra megyek. Nyil ucca 7. Fehér Lajos kőművesmester. 1688

Prima édes olasz narancs
68 fill.
Magnélküli olasz vérnarancs
96 fill.
GOLENCZKY
Sas u. 2. Tel. 16-05

Csik-hal,
állandóan kapható. — Hatvan ucca, halcsarnok. 1721

Kerti
szerszámok, metszőollók, hernyózók, acélkefék, ágfürészek, fakaparók, fapermetezők, bambuszesövek, Nagy vasüzletében, csapókenyar. 1729

Ötven fillér
egy háromfogásos ebéd a Szent Anna ucca 36. számú kifőzdében. 1599

Budapesti
tisztitó legszebben tisztit, fest. Felvétel: Hatvan ucca 16. kézimunkaüzlet. 1614

Boconádi
42-es kaptárak készitését és szabását vállalom Riskó asztalos, Nyugati ucca 28. 1651

Agysodronyok,
drótfonatok, drótkerítések, vaságyak, mosdók, állófogasok, gyermekágyak készülnek Ottónál, Rákóczi ucca 13. 1659

Háromszobás,
komfortos lakás, áthelyezés miatt február hó elsejére átadó. Piac u. 71. Érdeklődni a házfelügyelőnél. 211

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
fínom koszt a Hungária panzióban **szobák napokra s hónapszámra,** Ferenc József út 59. szám, telefon: 23-39. 800 vv.

Élelmiszer ital

Legfínomabb
szamorodni bor 1.80 P helyett 1.20 fillérért kapható. Vár ucca 2. 1515

Akácméz
prima minőségü kapható. Arany János ucca 30. szám. 1554

Virágméz,
kapható, kilója 1.30 P. Virág ucca 5. 1448

Oktatás

Zongorázni
tanítok kezdőket, haladókat, magyar nótát cigányosan. Jazz nótákat is. Házhoz is eljárok. Eötvös ucca 48. 1559

Konevsationsstunden
nehmen Sie von geborene Deutsche, Anträge „Staatsbeamter" in Redaktion. 1231

Szabást,
varrást úrinők megtanulhatnak szerződéssel vagy munkakönyvvel, dr Balázsnénál, Rákosi Jenő ucca 5. 1680

Szabni
varrni tanítok, felnőtteket, rövid idő alatt. — Cim a kiadóban. 1696

Hangszer

Zongora,
rövid, igen jó állapotban olcsón eladó. Károlyi Gáspár ucca 24. 1585

Egy darab
34 zongorabillentyüs tangó harmónika eladó. Meszena ucca 8. sz. 1549

Eladó
jókarban levő keresztháros zongora és két új harmónium. Erzsébet ucca 53. 1652

Rádió

Rádió
teljesen modern, új olcsón eladó. Kigyó ucca 43. sz. Megtekinthető vasárnap. 1582

1+2
lámpás rádió eladó Kar ucca 34. 1606

3+1
Philips szuper rádió eladó. Széchenyi ucca 82. szám. 1472

Idei
6+2 lámpás Telefunken rádió, elköltözés miatt olcsón eladó Hatvan ucca 6. Kende. 1711

Bútor

Két szoba,
konyhabútor eladó, s esetleg lakással. Csokonai ucca 13. 1588

Eladó
hálóbútor, szalontükör, állólámpa, OTI bérház, 1550

Gyönyörű
földszint 31. 4—5-ig. ebédlőbútor, berkenye háló, olcsón eladó. Szepességi ucca 27 1574

Finom,
massziv ebédlőbútor el adó sürgősen. Cim Miklós ucca 48 sz. második lakás. Dorosi Eszter. 1566

Eladó
modern új konyhabútor, Kigyó ucca 18. 1708

Ebédlőbútor,
palisander fából, elköltözés miatt eladó. — Bethlen ucca 40 1731

Egy fél
hálószobabútor eladó. Attila-tér 7. 1733

Autó, motor, kerékpár

Egy
négyüléses, amerikai tetős, kisfogyasztású PRAHA gépkocsi eladó. Nagy Pál ucca 9. sz. alatt. 1520

10 lócrős
villanymotor, fülleszto, használt gépszij eladó. Hunyadi ucca 21. 1611

Tüzelő anyagok

Itt az olcsó fa!
100 kiló száraz aprított akác 4.20 P, 100 kiló száraz aprított tölgy 4.20 P. Házhoz szállítva legjobb szenek, legolcsóbb napi árban, Kovács Mihály, Szent Anna ucca 36. 1716 2. 4

Üzlet, mühely, raktárhelyiség

Kiadó városi üzlethelyiségek.
A Gambrinus passageban több rendbeli üzlethelyiség, folyó évi május hó elsejétől kiadó. Értekezni lehet városháza, I. em. 37. számú helyiségben a hivatalos órák alatt. v. 1. 3

Kiadó
remek bodega (sörözo, borozónak, vendéglőnek), szobával, mellékhelyiségekkel, gáz, villannya, Péterfia 48. sz., házmester. 1690

Étkezdehelyiség
Csapó ucca 37. alatt, azonnal kiadó. Bővebbet: Rachbauer Jenőnél, Péterfia 29. 1510

Műhelyhelyiség kiadó. Zápolya ucca 10. 1603

Átadó üzlet, vendéglő

Fűszerüzlet,
város közepén, jómenetelü, elköltözés miatt eladó. Cim a kiadóban. 1474

Átadó
üzlethelyiség a központban, berendezéssel Cim a kiadóban 1343

Évek óta
jólmenő fodrászüzlet, betegség miatt minden elfogadható árért azonnalra átadó. Cim a kiadóban. 1557

Vegyes

Grafológusnő
irásszaktekintély, ügyeiben felvilágosit, fogad: Széchenyi ucca 43. sz. 1548

Cukrásziparral,
vagy iparjogosultat keresek, Verő Jenő II. Böszörmény, Ujvárosi ucca. 1476

Kivándorolni
szándékozó urat, jó megélhetést biztositó találmányra betanítok. Kurucz ucca 20. 1355

Lakótársnőt
keresek szoba, konyhás lakásba, Garay ucca 17. keresztépület. 1544

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó városi egyszobás lakás
A Hajnal uccai bérházban levő B) III. 11. egy szobás lakás, február hó elsejétől kiadó. Értekezni lehet városháza I. em. 37. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt. v. 1. 31

Egyszobás,
konyhás, spájzos lakás kiadó. Eötvös ucca 15. Értekezni délután 3-ig. 1537

Kiadó
ötméteres szoba, konyha, éléskamra, külön padlás, fáskamara, pince. Február 15-re. Arpádtér 46. 1601

Egy
utcai szoba, konyha és spájz kiadó. Bekecs u. 3. sz. 1568

Utcai
szoba, konyha, mellékhelyiségekkel minden órán kiadó. Csillag 69. 1609

Garzonlakás
és három szobából álló irodahelyiség májusra kaidó. Svetits bérház. 1542

Egy szoba,
konyha, spájz, február elsejére, vagy 15-ére kiadó. Könyök ucca 5. 1672

Egy
udvari szoba, konyha, március elsejére kiadó. Thaly Kálmán ucca 12. 1677

Szoba,
konyha kiadó, Csillag u 48. szám. 1638

Elegáns
uccai szoba, előszobával, főbejárattal, fűtéren kiadó. Piac ucca 65. sz. 1624

Kiadó,
egy szoba, konyha, s spáj, jutányos bérért, Bercsényiucca 105. 1643

Egy szoba,
konyha, spájz, fáskamara, 15-ére kiadó. Könyök ucca 5. 1647

Kiadó
egy uccai szoba, előszobával, mellékhelyiségekkel, garzonnak, — vagy kis családnak február 15-től. Megtekinthető délelőtt 10—1-ig. Csemete ucca 14. 1662

Egy szoba,
elő- és fürdőszobás garzon lakás, gázrezsóval, főbérleti lakásnak kiadó. Egymalom ucca 4. 1723

Kiadó lakás kétszobás

Kiadó városi kétszobás lakás.
A Bocskai-téri IV. sz. bérházban levő I. 3. sz. kétszobás lakás, folyó évi február hó elsejétől kiadó. Értekezni lehet városháza, I. emü 37 számú helyiségben, a hivatalos órák alatt. v. 1. 31

Kiadó két szoba,
lakásnak, irodának, — vagy egyesületi helyiségnek azonnalra Szent Anna ucca 29. szám alatt. Értekezni lehet városháza I. em. 37. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt. v. 1. 31.

Kétszobás,
napfényes lakás kiadó, egyetemhez őtpercnyire Poroszlay út 71. 1521

Bikabérházban
háromszobás, központi fűtéses lakás, azonnalra is olcsón kiadó. — Kulcs a házmesternél bármikor megtekinthető. 1508

Kétszobás
uri lakás teljes komforttal, — parkirozott egész udvarral kiadó. Gyöngyvirág u. 6. 1561

Kiadó
Zrinyi utca 14. számú kétszobás magánlakás. 1571

Elsőemeleti
kétszobából álló uccai irodahelyiség kiadó. — Ullmann, Piac ucca 69. 1694

Kétszobás,
fürdőszobás lakás, mellékhelyiségekkel, február elsejére kiadó. — Kéímalom ucca 6. 1630

Két szoba,
konyha, spájz, nyárikonyha, sertéstartással kiadó. Kinizsi ucca 23. 1633

Kiadó
két utcai szoba, előszoba, konyha, speiz, pince február esetleg márciusra. Vigkedvű u. 27. 1567

Két szoba,
mellékhelyiségekkel kiadó. Domokos Lajos u. 16. szám. 1669

Kétszobás,
előszobás, konyhás, s fürdőszobás, verandás lakás kiadó márc. 1-re. Külön udvar. sertéstartás. — Ugyanott ebédlő eladó. Csősz u. 11 Értekezni 14. alatt. (Honvédtemető uccából nyiló ucca). 1538

Uccai
kétszobás, fürdőszobás udvari, kettőszobás, s konyhás lakás kiadó. Pesti ucca 55. 1728

Kiadó lakás háromszobás

Háromszobás
uccai lakás, teljes komforttal, február 1-ére kiadó. Bethlen ucca 30. 1415

Kiadó városi háromszobás lakás.
A Simonffy ucca 2. sz. bérházban II. 11 számú háromszobás lakás, f. évi május hó elsejétől kiadó. Értekezni lehet városháza I. em. 37 sz. helyiségben, a hivatalos órák alatt. v. 1. 31

Kiadó
háromszobás, kertes lakás, február 1-ére. Szegfű ucca 33. 1682

Háromszobás,
hallos, parkettes, fürdőszobás, elsőemeleti uccai lakás, lépcsőházi bejárattal, Hungáriapalotában februárra kiadó. 1692

Kiadó
azonnal háromszobás lakás kerttel, havi 40 pengőért Hétvezér ucca 17. szám. 1619

Háromszobás,
udvari lakás, kerttel, Piac ucca 56. alatt kiadó. 1649

Háromszobás,
modern, fürdőszobás kerti ház, gyümölcsössel, februártól kiadó. Erős Lajos ucca 8. Értekezni: Forgách ucca 5. alatt. 1705

Azonnal
kiadó földszinti uccai háromszobás, I. emeleti udvari háromszobás lakások. Baltazár Dezső ucca 12. 1704

Kiadó lakás nagyobb

Simonyi út 4. sz.
házban négyszobás és minden mellékhelyiséggel, valamint központi fűtéssel felszerelt 3-as emeleti lakás, május hó elsejétől kiadó. Megtekinthető délelőtt 11—1 délután 4—5 óráig. 1449

Négyszobás
összkomfortos úrilakás május 1-ére kiadó. Rákosi Jenő ucca 2 II. em. 1583

Négyszobás
modern udvari urilakás parkirozott udvarban, májusra kiadó. Nagyvárad ucca 12. 1552

Kiadó
májusra, Garay ucca 6. négyszobás lakás. Bővebbet: Bethlen ucca 56. szám. 1516

Ötszobás
uccai parkettes lakás kiadó, május 1-ére. — Széchenyi ucca 31. Értekezni hátulsó lakásban, Szilágyinál. 1608

Kiadó
május elsejére kétrendbeli elsőemeleti négyszobás lakás, Csapó u. 24. szám. Értekezni lehet: Horváth felügyelő nél, Helyivasút igazgatósága. 1607

Kiadó
májusra négyszobás villalakés, teljes komforttal, gyönyörű parkkal, Simonyi út 11. A). 1703

Négyszobás,
komfortos villalakás, külön udvarral, májusra kiadó, Kassa út 33. villamoskitérőnél.

Vilmos császár út 30.
négyszobás, komfortos villa kiadó. Értekezni 21-25 telefonon is. 1691

Püspöki palotában
bérbeadó február hó 1. napjától 4—5 szobás lakás. Értekezni lehet: Kálvin-tér 17. sz. alatt a református egyház gazdasági gondnoki hivatalában. 1707

Négyszobás
uccai lakás, május 1-re kiadó. Megtekinthető délelőtt 10—12, délután 3—5 óráig, Miklós ucca 4. szám. 1712

Butorozott szoba

Kiadó
tágas, különbejáratú bútorozott szoba, fürdőszoba használattal, egy, vagy két személy részére, Fürdő ucca 5. szám vagy Andaházy ucca 3. alatt. Értekezni lehet bent az udvarban, a tulajdonossal. 1535

Központi
fűtéssel, bútorozott szoba keresztyén úrnak, vagy hzaspárnak kiadó. Svetits bérház I. lépcső, III. e. 2. 1604

Kiadó
utcai parkettes butorozott szoba. Széchenyi u. 21. 1608

Különbejáratu
garantáltan tiszta butorozott szoba elsejére kiadó. Rákóczi u. 11. 1421

Kis
szoba kiadó Svetits bérház III. lépcsőház, II. emelet 8. 1545

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba kaidó. József kir. h. utca 8. emelet balra. 1570

Lakótársnőnek
úrileány keresteik. — Központi fűtés, folyóvíz. Piac ucca 41. Felvilágosít házfelügyelő. 1719

Kiadó
utcai butorozott szoba, vízvezetékes mosdóval. Honvéd utca 11. 1577

Egyszemélyes
ujonnan butorozott légfűtéses udvari szoba kiadó. Bathyány utca 17—19. I. 5. 1586

Különbejáratú
bútorozott szoba, csak úr részére kiadó. Rothermere ucca 10. 1626

Uccai
csinosan bútorozott szoba, fürdőszoba használattal kiadó. József kir. herceg ucca 36. 1609

Különbejáratú
elegáns uccai szoba, folyóvízzel, elsejére kiadó, Arany János ucca 18. szám. 1634

Uri családnál,
udvari bútorozott szoba, szolid úrinőnek kiadó. Zöldfa ucca 13. 1635

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba kiadó Péterfia 19. 1644

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba kiadó, csendes udvarban, Garay ucca 20. 1640

Kiadó
elegánsan bútorozott 1-2 szoba, fürdőszoba használattal, Csapó ucca 25. 1646

Légfűtéses,
különbejáratú, szépen bútorozott szoba kiadó, Svettis-palota I. lépcső, III. em. 4. 1657

Csinosan
bútorozott szoba kiadó. Kölcsey ucca 1 sz. 1667

Uccai
szépen bútorozott szoba kiadó. Hatvan ucca 18., II. balra, sarokház. 1668

Központi-
fűtéses, elegánsan bútorozott, nagy uccai szoba kiadó. Werbőczy ucca 4. III. 6. 1681

Különbejáratú
bútorozott szoba fürdőszobahasználattal kiadó, Bethlen ucca 24., keresztépület. 1674

Központi-
fűtéses szoba, fürdőszobahasználattal kiadó. Bikabérház I. 9. 1697

Különbejáratú
szépen bútorozott parkettes szoba kiadó. Füvészkert ucca 12. II. 1755

Butorozott
utcai szoba központban kiadó. Hüvelyes utca 6 1589

Szép
bútorozott szoba, szép elegáns, különbejárattal kiadó. Miklós ucca 22. szám. 1711

Lakást keres

Kétszobás
családiházat bérelnék, vagy lakbértörlesztésre megvennék a Nagyerdő nél, vagy a Tisztviselőtelepen. Cim: Hatvan ucca 24. v. Szabó. 1500

Központban
különbejáratú szép szobát keresek, bútor nélkül „Kellemes lakó" jeligére. 1615

Ingóság eladás

Kétaknás folytonégő
„Perpetum" salgótarjáni kőszénkályha, jó állapotban, nagyobb lakások, szobák fűtésére igen alkalmas, eladó Párja megtekinthető a kiadóhivatalban. 1679 vv

Utibunda
lábzsák, pokróc, gépszíj, böröndj, gyermekkocsi, priccsnyereg, s szőnyeg, fényképezőgép, kakibluz, köpeny, Glück, Bádogos ucca. 1506

Eladó
egy sötétkék mély gyermekkocsi. Értekezni lehet délelőtt 8 órától, délután 3 óráig. Hatvan ucca 31. 1553

Katonaláda,
jobb kivitelben kapható, Teleki ucca 16. sz. 1556

Szmoking,
mellénnyel, középtermetre eladó, Mester u. 43. szám. 1562

Eladó
báránybéléses kabát, férfi, téli, nyári ruhák, nagy erős alakra, 46 sz. cipők, 48-as csizma. — Megtekinthetők: Apaffi ucca 71., délután 2 és 3 óra között. 1612

Nagy
perzsaszőnyeg, fotelek, diványok, szekrények, zsúrasztalok, párnák eladók, Péterfia 31. 1616

Üzletberendezés
polcosállvány cukorkás üvegek, vágódeszka, s köpőcsésze stb. eladó. Hatvan ucca 4. 1628

Eladó
egy jókarban levő sötétkék mély gyermekkocsi Ferenc József út 8. 1642

Két szekrény,
ágy, mosdó, éjjeliszekrény, asztal, együtt 40 pengő, keményfa félhálóló konyhabútorral együtt 50 pengő, tükör, lavorok, képek sürgősen eladók. Varga ucca 9. szám. 1678

Ócska
tégla eladó, jutányosan, Hatvan ucca 41. 1689

Antik
komplett báló, vitrin, s grenadin függöny, hármas előszobaszekrény, eladók. Sas ucca 2. sz., étkezde. 1702

Irósasztal,
könyvszekrény, karosszék, csillár, függöny, jókarban eladó. Hatvan ucca 4. 1628

Ebédlő,
gyönyörű, régi, valódi perzsaszőnyeggel eladó. Piac ucca 65. 1623

Antik
komót, eredeti, olcsón eladó. Bethlen ucca 40. 1725

Singer
varrógép, süllyesztés, alighasznált eladó, — Kossuth ucca 41. szám, keresztépület. 1724

Eladó
gazdasági eszközök, s üvegrámák, faragott és gömbfák. Értekezni lehet: Jókai ucca 1. A). 1718

Süllyesztett
Singer varrógép, bicikli eladó. Besze János u. 6. sz. fűszerüzlet. 1722

Ingóságvétel

Jókarban
levő cséplőgépet keresek megvételre. Katona, Nagyléta. Hidegkuti malom. 1473

Irat-
vagy könyvszekrényt keresünk megvételre — Telefon 20-10. 1595

Használt
tolókocsit megvételre keresek. Cím a kiadóhivatalban. 1590

Megvételre
keresek egy 250-től 500 köbcentis, jókarban levő márkás motorkerékpárt. Cim a kiadóban. 1438

Varrógépet
vennék, Centrál Bobynt alighasználtat, Simonfy ucca 42. Guttmann. 1683

Ingatlant keres megvételre

Megvételre
keresek belvárosban modern házat 18 ezerig Ügynökkel nem tárgyalok. Cim a kiadóban. 1648

Gazdasági eszközök

Keltetőgépek
Kolumbus II. műanya, szénfűtéses, igen olcsón eladók. Tóth, Bellegelő 96. szám. 1547

Kútfúrást,
vízvezetékszerelést vállal Kiss kútfúró szerelő kútszivattyúk eladók. Nyil ucca 117. 1540

Gyakornokot
keresek gazdaságba, — legalább érettségivel. Levélbeni ajánlkozás Fábry-tanya, Konyársóstófürdő. 1523

Kolumbus
keltetőgépemet, melybe 240 tojás fér el, elcserélném 80—100 kilós fiatal malacért. Poroszlai út 20. 1645

Mezőgazdasági
eszközöket és keltetőgépet veszek, Simon, Miklós ucca 27. 1661

úA, . z Hsnrdvbgk

Gazdasági termények

Anyaszéna,
feketeföldi 100 kg 6.50, bálonként is kapható, Erzsébet ucca 9. sz. 1487

Eladó ház

Eladó
emeletes őtszobás villa TIKÁV közelében. Gvadányi u. tíz. 1525

Magnélküli olasz
vérnarancs
1 kiló 1·10
Déligyümölcsáruházakban
Arany Bika mellett és a Hungária palotában

Elcserélném
Budapest keleti pályaudvarhoz 15—20 percre levő 2 szoba hallos össz komfortos kertes házamat debreceni házzal. Érdeklődni püspöki palota V. lépcső I. emelet 31. vasárnap 2—5-ig. 1593

Eladó
ház Téglaskert Balaton u. 36-c. Kedvező fizetési feltételek mellett és egy házhely. 1514

Eladók
telepi, kertségi házak, tanyásföldek, házhelyek, esetleg havi részletre is. Értekezhetni Vár ucca 8. szám. Délelőtt 10 órától. 1575

Házak,
házhelyek, szőllők igen előnyös feltételek mellett eladók. Váradegyházmegyei Takarék, — Svetits palotában. 1512

Eladó
adómentes háromszobás családiház, teljes komforttal, Diószeghy út 18. sz. Árpád-tér mellett. 1661

Eladó
Csap ucca 45. számú ház, van rajta egy két s két egyszobás lakás. Értekezni: Péterfia 61. 1654

Eladó
minden kényelemmel ellátott családiház, 3000 négyszögöl gyümölcsössel, gazdasági épületekkel. Autóbuszjárat. Cím a kiadóban. 1417

Pesti
utca 11. számú ház eladó vagy kisebb családi házzal elcserélhető. Érdeklődni ugyanott. 1208

Mester ucca
és Kar ucca sarkán levő ház (patika van benne), úrilakással, minden elfogadható áron eladó. Ugyancsak eladó gazdálkodóknak különösen alkalmas ház, a Kar ucca 37. alatt előbbi ház mellett, négyszobás, összkomfortos lakással, istállóval, gazdasági udvarral, teljesen alápincézve, elköltözés miatt. Értekezni Bakóczi ingatlanforgalmi irodánál, Werbőczy ucca 8. szám. 1150 vv.

Eladó
Kut utca 20. számú ház olcsón. 1197 1. 29

Hallatlan olcsón
eladó egy nagy jövedelmet hozó ház: a Vendég utca 51. sz. Hat lakás van benne, a vízvezeték az udvarban. Végső ára 4900 pengő, de lakbérlekötéssel is most megvásárolható. 9

Eladó
ház a város szívében 4 lakással, mindegyikhez fürdőszoba, évi 4000 P bérjövedelemmel — 366 négyszögöl területen. Szép virágoskert, ötven darab termő gyümölcsfa, baromfiudvar, sempernova front. Elsőrendű tőkebefektetés, Rákóczi utca 35. szám. Értekezni 2-ik lépcső, a tulajdonosnál. 101+

Kitűnő
jövedelmet biztosít magának, ha sürgősen eladó házamat megveszi. A mult hónapban 111 pengő lakbért kaptam. 4 lakás és egy üzlethelyiség után. Címem a Debreczen kiadóhivatalában van. 21 A +

Havi 172 pengő
bérjövedelmet hoz egy szép ház, melynek 158 négyszögöles telke, 2—3 szobás lakása van. A házat most renoválták. Szabadkézből kedvező feltételek mellett a tulajdonos sürgősen eladná. Cím a kiadóban. 22 A +

Három utcára szóló
nagyszerű házat vehet a Nap utca, Attila tér, Baross utca által határolt telken. A ház a Nap utca 22. szám alatt van. Az alápincézett épületben szépen berendezett vendéglő magában véve is jó jövedelmet biztosít. Négyszobás urilakás parkettes, fürdőszobás, víz, villany, gázvezetékkel, virágos udvar, szőlőlugas, fák. Most hat százalékos kamat jövedelmet hajt. A ház most olcsón és kellemes feltételek mellett megvehető. 23+

Masszív-sarokház
vásártéren, a város legforgalmasabb központján, régi bevezetett jómenetelü fűszerüzlettel és italméréssel, a tulajdonosok visszavonulása miatt, jutányos árban eladó. **Kitünő tőkebefektetés.** Cím a kiadóban. 107+

Nagyszerű
üzletet csinál, aki a város forgalmas, nagy fejlődés előtt álló helyén azt a házat megveszi, amelyikben 2 szobás, 4 egyszobás lakás és 1 üzlethelyiséggel szobával bíró lakás van. A havi jövedelem 130 pengő. A ház a vételár felével már átvehető. Címet a kiadóhivatal mondja meg. 14 A +

56 pengőt
hoz havonta egy 132 □-öles telken fekvő ház, több kislakás van rajta. Alkalmi vétel. Jól jár aki megveszi. Cím a kiadóban. 13 A +

Kertségben
csinos ház igen olcsón eladó. A Bozzay telepen, 384 négyszögöl telek, 3 kislakás. Az átvételhez alig kell valamennyi pénz. Felvilágosítást a Debreczen kiadóhivatalában. 16 A +

Földek, házak,
telkek eladása, vétele, bérlete ügyében forduljon bizalommal
Dienes József O. F. B. ingatlanforgalmi irodájához Debrecen, Bethlen u. 21.

OFB INGATLANIRODA
PATAY FERENC
CSAPÓ-U. 49.

ALKALMI VÉTELEK
Az itt hirdetett ingatlanok megosztásból és elköltözés miatt olcsón teherrel megvehetők.
Bánkon 27 holdas tanyával. Ebesen 7 holdas. Apafáján 3. Fancsikán 9 tanyával, 4 tanyás, 3 hold kaszáló.
Bellegelőn 16 tanyával, 10 hold tanyanélkül, 20 holdas kőút mellett, boldja 200 pengő.
PATAY IRODA, Csapó ucca 49. 1580

Bakóczy László
ingatlanforgalmi irodája

Nagycserén vasúti megálló közelében 36 hold tanyás jó homokföld, 22 ezerért.
Biharmegyei Darvas község mellett kövesútnál 70 hold legkitünőbb feketeföld 50 ezerért.
Nagycserén 30 hold búzatermő fekete homok, jó tanyával, 32 ezerért.
Vérvölgyi állomás mellett, kövesút közelében 10 hold legprimább feketeföld, nagyon sürgősen.
Vámospércsi kövesút mellett, balról, kondorosi csárdával szemben. 9 hold garantáltan búza termő feketehomok két részben is megvehető, sürgősen, minden elfogadható áron.
Ugyanezek szomszédságában 5 hold prima szántó, kitünő tanyaépületekkel.
Nyilastelep után, vámospércsi út jobboldal, 11 hold jóminőségű homokföld, termő szőlővel, gyümölcsössel, — akácerdővel, alkalmi áron.
Macson 15 hold tanyás, elköltözés miatt alkalmi áron. 1684

1 kg mézédes narancs 68 — 1 kg Paternói mandarin 98
1 kg olasz vérnarancs 104 — 1 kg füge 88
1 kg szép Jonathán alma 88
Jammek, konzervek, szardiniák, oroszhalak nagy választékban kaphatók
Gödény csemegeüzlet Csapó u. 7.

A lakbérből
kifizetheti az egész ház árát, ha megveszi a most ujjáépített, Vargakertben fekvő házat. Lakbérekből havi 97 P folyik be. Előnyös feltételekkel a ház azonnal átadó. Cím a kiadóban. 20 A +

Alkalmai áron kevés pénzzel
átvehető 119 négyszögölnyi telken épült ház a Homokkertben. Van rajta 3 egyszobás és külön egy egyszobás lakás. A ház havi jövedelme most 30 pengő. Cím a kiadóhivatalban megtudható. 18 A +

Előnyös vétel.
Aki jó üzletet akar csinálni, vásárolja meg a Hatvan utca egyik modern házát. Nagy, 591 négyszögöles telek, több lakás van rajta: 4 szobás, 4 háromszobás, 7 kétszobás és 7 szobakonyhás lakás, de még ezen kívül 3 üzlethelyiség is bérbe van adva. A ház havi jövedelme most 909 pengő. A tulajdonos előnyös feltételekkel eladná a házat. Címe megtudható a Debreczen kiadóhivatalában. 15 A +

Ugyszólván ingyen
juthat most házhoz az, aki megveszi a Hétvezér utca 47. számú házat, mert a vételárat lakbérletkötéssel, részletekben kifizetheti, tehát amit a háztulajdonosnak fizetne lakbérként, azt saját háza árába fizeti. Nagyon szép konyhakert, két szivattyus kút van a 700 négyszögöles telken. Hosszú tornác, több lakás, istálló van a házban. Jól jár, aki megveszi. 1 +

Önmagát kifizeti
két év alatt egy havi 290 pengőt jövedelmező ház. Ügynökkel nem tárgyalok. Cím a kiadóban. 19 A +

Kevés pénzzel
átadó 54 pengő havi bérjövedelmet hozó ház 115 négyszögöl telek, két szoba-konyhás lakás, más kislakás és két pincehelyiség is van benne. Alkalmi vétel! Salétrom utcán fekszik. Cím a Debreczennél. 17 A +

Eladó házhely

Pereszlényi út 72.
két utcára nézö telek, kis házzal eladó. Telefon: 28-29. 1658

3 pengőért házhely
négyszögöle, mint ritka alkalmi vétel most megvásárolható. A telek a sámsoni kövesúttól 1 percnyire, az Apponyi utca 48. szám alatt fekszik. Megbizható egyén részletfizetésre is megkaphatja. 2

Egyetemi sportpályával
szemben, kedvező feltételek mellett eladó egy villatelek. Aszfaltos út mentén. Közelebbi felvilágosítást ad a Kölcsönös Segélyző Egylet, Kossuth ucca 8. 104+

Gyümölcsösnek
kiválóan alkalmas homokföld, vágóhid villamos végállomáshoz három percre, részletre is eladó. A terület házhelyeknek is parcellázva van. Bihari ucca 4. 102 +

Eladó
föld, két házhely, szép gyümölcsös, Tócóskert, Szondi ucca 30. 1543

Homokkertben
300 négyszögöl szőlő és egy cserépkályha eladó. Szent Anna ucca 8. 1664

Villatelek,
kétszer 300 négyszögöl, eladó, a Csanak József uccában. Értekezni lehet: Kossuth ucca 27. 1681

Eladó
házhelyek, Vargakertben, Szoboszlói úti iskolával szemben. Értekezni: Késes ucca 86. 1650

Házhelyek,
elköltözés miatt, ölenként kettőtől négy pengőig, vágóhidi villamos végállomáshoz három percre, hosszú részletre is eladók. Bihari ucca 4. szám. 102+

Eladó
házhelyek a Kardos uccán, Csapókertben, s Tócóskertben. Értekezni: Kossuth ucca 26., háztulajdonosnál. 1678

Földbérlet

Kenderesen,
jó búzatermő 400 hold föld, 1939 október 1-től haszonbérbe kiadó. — Szirmay Lajos kir. törvényszéki bíró, Szekszárd. 1488

Eladó föld

Mikepéresen
10 hold föld s nagy udvarú ház. Cím a kiadóban. 1576

Város alatt
vámospércsi útnál 5 h. föld bekerítve eladó. — Tóth, Bellegelő 96. 1546

Ondódon,
Macson, Bellegelőn, H.-Sámsonban kisebb-nagyobb tanyásbirtokok eladók. Máté ingatlaniroda, rendőrpalota mö 1511

Használt
autók és motorkerékpárok, alkalmi áron eladók. Szoboszlai, Széchenyi ucca 24. 1433

Ebesen
4, 8 hold föld, kőútnál, vetéssel eladó. Balázs, Rákosi Jenő ucca 5. 1618

Eladó földek
Mikepéres alatt 10 hold prima, Kismacson 2 h. holdanként 1250 pengő jével, Vérvölgynél 7 h. Vérvölgyhöz közel 27 hold. Ebesen 8 hold. Hajdúban 100 hold fekete, 100 hold homok. Cserén 30, Bánkon 32. Megbizott: Samu János OFB engedélyes, Deák Ferenc ucca 7. 1710

Eladó állatok

Eladó
egy fiatal zsírsertés élve vagy levágva, esetleg fele részben is. Varga u. 8. sz. 1598

Bihari
utca 4. szám alatt eladó tehéntrágya, szecskavágó és egy nagy nyári jászol. 1503

Eladó
egy fiatal zsírsertés 160 kg-os. Kishegyesi ut 38 1222

Egy
kövér sertés eladó, 140 kilós, Lugosi u. 17. 1551

Dobermann
kölyökkutyák fajtiszták eladók. Dr. Geiger, Hatvan utca 6. 1587

Három
darab kövér sertés, egy évesek, eladó. — Apafi malom. 1564

Törpe
(japán) fekete ‚Bantam' fiatal kakasomat elcserélném hasonló fajta jércével, vagy eladom, Hatvan utca 24. sz. házfliegvelő. 1480

Tizhónapos
hizott sertés négy darab eladó. Csokonai ucca 52. 1687

Egy darab
150 kilós hizott sertés eladó. Hortobgy ucca 5 1686

Fajsüldők,
város alatt szalmatörek eladók. Fajkandisznóval bugatás elfogadtatik, Szappanos ucca 19. 1700

Három
darab zsírsertés 190—110 és 80 kilós eladó. Mester ucca 21. 1637

160 kilós
hizott sertés eladó. Keresztszegi ucca 27. sz., kinceseshegyi sorompónál. 1622

Eladó
négy darab 120 kilós zsírsertés, Mester ucca 25. szám. 1670

Szerkesztésért felelős:
PÁLFY JÓZSEF
Kiadja és nyomja a
TISZÁNTÚLI KÖNYV- és LAPKIADÓ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadásért felelős:
ifj. SZIGETHY GYULA
igazgató.